

ANUL XXIII—NR. 1-2 (1969 - 1970)—1 IANUARIE 1974

flacăra

ce-am făcut?
ce n-am făcut?
ce vrem să facem?

mîine
anul
se-nnoiește

6086 2-

12 pagini
scrise
de dumneavoastră

scoala
bunului-gust

moment de epocă

Mai întâi a fost cuvântul și nevoia de a-l rosti cu orice preț, la Blaj, la București și la Iași, pentru a împlini destinul unei țări mici, dorind pentru poporul său libertate, dreptate și unire.

Apoi s-au construit clădirile, în care s-au rostit vorbe pentru luminarea minții și sufletului.

Și astfel, la noi, la români, teatrul și ideea de teatru s-au impus, s-au dezvoltat și s-au maturizat pentru că a izvorât dintr-o necesitate și au exprimat o necesitate, așa cum putea și trebuia s-o facă în mijlocul unor realități istorice și sociale pline de dramatism. Realități, reclamând un deznoământ pentru care mulți fii ai acestui popor, dorindu-l mai frumos, și-au jertfit viața.

Național pentru că este teatrul și Teatrul pentru că este național, Teatrul Național a reprezentat nu numai o împlinire artistică și arhitectonică, dar mai ales realizarea ideii de libertate și suveranitate a spiritului acestui popor.

Prăbușirea Teatrului Național în 1944, însemnând de fapt distrugerea unei clădiri, a acumulat totuși toată durerea pierderilor pricinuite de război.

Doar acum, când națiunea socialistă trăiește momentul său de înflorire socială, de afirmare politică pe scară mondială, doar acum la confluentele anilor 1973-1974, când multe teatre înființate în anii puterii populare vor sărbători un sfert de veac de existență, ei bine, doar acum a putut fi teatrul răsplătit pentru contribuția adusă propășirii națiunii.

Însă o răsplată care s-a materializat în inima inimii țării pe o suprafață de 10.000 de metri pătrați, cu înălțimi, adânciri, proporții, volume și instalații, capabile să satisfacă pretențiile cele mai moderne, nu este o răsplată adusă doar Teatrului Național, ci, fără îndoială, ideii de teatru la români.

Noua clădire a Teatrului Național realizează astfel unul dintre cele mai frumoase simboluri pe care istoria, dacă ar fi artă, le-ar putea face. Simbolul ideii de frumos și de bine, pe care oamenii și l-au transmis prin cuvânt și prin clădiri, din generație în generație. Cu dureri, cu jertfe, cu împliniri. Împliniri, capabile însă de a determina, prin activitate continuă, responsabilă și curajoasă, alte împliniri viitoare.

Slujitorii istoriei noastre contemporane au demonstrat că acest lucru se poate. În prezența președintelui Nicolae Ceaușescu, cel mai de seamă reprezentant al afirmării României socialiste în lume, la inaugurarea noului edificiu al Teatrului Național, plasează evenimentul artistic în centrul atenției vieții sociale, vorbind astfel despre noua menire a teatrului.

Desigur că, astfel onorați, toți slujitorii artei — de la Consiliul Cultural și Educației Socialiste, pînă la dramaturgi, actori și regizori — vor iuipa pentru a desăvîrși, de data aceasta, și prin rostire de cuvinte adevărate, contemporane și, evident frumoase, frumoase pentru că sînt adevărate, rostul unei clădiri de epocă.

Rodica POP

totul pe adresa oamenilor

Vorbim, așa cum e și firesc, despre toate cele pe care le facem, despre lucruri și despre idei, vorbim despre zile, despre eternitate, pentru că de toate ne atingem, pentru că în toate e ceva din noi, pentru că toate decurg din aceeași încăpățînată, luminoasă strădanie. Acum trece anul în care fusesem și vine anul în care parcă am fi. Ca două iluzii în înclătare, din care urmează a se contura decisiv realitatea. Vine anul pentru că bate ceasul și pentru că presează veacul. Am fost la fel de melancolici atunci cînd anul acesta care se duce venea. Vine anul pentru că bate ceasul, pentru că veacul presează!

Cînd se fac lucruri mari și cînd se schimbă mentalități din rădăcină, cînd efortul (răsplătit de o întruchipare viitoare pe măsură) în spațiul trecător al clipei e mai mare decît ce iese imediat din el, cînd banii trebuie cheltuiți echilibrat și tot așa lumina și utilitățile de lîngă om, desigur că nu e momentul de apogeu al voluptății, ființa noastră poate șovăi, poate trăi la fel citeodată descurajări momentane, dar de aici, din vales de pe care am pornit-o spre culmea ce ne-așteaptă, noi trebuie să recunoaștem că aceste vremuri sînt mărețe și că o mină hotărîtă umblă a mai bine, ca la resortul unui ceas, la resorturile intime ale clădirii acestui popor. În adîncul ființei noastre cineva întoarce, iată, ceasul cel mare al patriei. Acum e clipa în care trebuie să știm și trebuie să aprofundăm ideea că nimic din ce se întîmplă în această țară nu se întîmplă de la sine, că oamenii sînt totul, așa cum deseori bărbatul cel dintîi al țării ne-a și spus-o. Pentru că oricît de luxoase ar fi astăzi clădirile altora, un fapt e adevărat și îmbucurător la noi, românii: tot ce urmează a se face se face pentru om și nu-i bogat cel care are, ci numai cel care e priceput să folosească tot ce are pentru un ideal înalt.

Ei, oamenii de-atîtea ori în tînăra noastră istorie obosiți de muncă, ei, oamenii învingători în revoluția pe care au purtat-o, ei, oamenii ce au destule greutăți, ei, oamenii care își iubesc copiii, ei, oamenii cu ochii grei de lacrimi cînd se gîndesc

la dulcii for copii și la Făptura de Copii a Țării, ei, oamenii ce nu cunosc munca de jos fiindcă ei pururi se află sus, în muncă, și nu au coborît acolo de pe orgoliul vreunui scaun, ei, oamenii cu care România își construiește timpul viitor, ei, cetățenii adevărați ai țării, nici supleanți, nici chiriași în țara lor, ci fii direcți ai marilor bărbați, ei, oamenii care urăsc birocrăția, ei, oamenii din care se nasc vorbe înțelepte, ei, oamenii, românii României, împreună cu care maghiari, germani și ceilalți din această țară își construiesc și-și apără cetatea, ei, oamenii, sînt totul.

Acuma, cînd se întoarce resortul unui ceas sub sufletele noastre, acuma, cînd lumina se împarte în două, cea veche blînd-îngălbănită, pe cînd cea nouă are tăietura albă, acuma să ne întoarcem cu gîndurile înspre ei, spre cei care muncesc normal, așa cum și pămîntul se învîrte normal în jurul umbrei sale.

Noi, cei de-aici, din acest spațiu de hîrtie vorbitoare, ne înclinăm pe cumpăna dintre doi ani spre oamenii cu care am încercat un an întreg să comunicăm, cărora le încredințăm astăzi 12 pagini ale noastre scrise de ei înșiși, dar în același timp și restul de 52, scrise cu toatele doar pentru ei. Totul pe adresa oamenilor, nimic meschin în cîntecul despre această epocă, măreață tocmai prin dificultatea ei. Un cîntec pentru om, un cîntec pentru oameni, un cîntec pentru omul cu «o» mic, un cîntec pentru oamenii cu soartă mare, care compun și țin pe sufletele și pe munca lor această țară! Totul pe adresa oamenilor — e un angajament solemn, la care nu ne obligă decît conștiința. Decît... Parcă ar fi ceva mai mult decît conștiința!

Și tot pe-aceeași limpede adresă, la cumpăna între doi ani, vă spunem sănătate, demnitate, muncă, fericire, mulți ani acelora ce sînteți și, cum spunea la ziua lui conducătorul, «viață fără moarte popoșului român»!

Adrian PĂUNESCU

ce-am făcut? ce n-am făcut? ce vrem să facem?

Fiecare dintre județele noastre se reprezintă — reprezentînd o țară. S-a scurs un an, un altul va să vină: sîntem în momentul bilanșurilor realizărilor trecute și totodată în momentul deschiderii unor noi perspective către viitor.

Tabloul fiecărui colț de țară — tabloul faptic al fiecărui județ — este menit a compune azi, printr-o varietate și plastică multiplicare, Tabloul Mare al întregii țări, imagine sintetică familiară nouă, veșnic vie, veșnic în transformare către mai bine.

Dincolo de cifrele sau statisticile raportate în acest moment de vîrf — și de trecere, totodată! — oamenii, sentimental vorbind, trăiesc satisfacția unor împliniri anume, trăiesc bucuria realizărilor înfăp-

tuite. Peste solemnitatea rece a acestor cifre se suprapune astfel omenescul simplu, fierbinte al pasiunii. Înțelegem, astăzi mai mult ca oricînd, ce înseamnă o activitate de un an de zile, ce înseamnă sudoarea și greutatea învinse în zilele acestui an, ce putem considera admirabil, ce ar trebui să regretăm și regretăm cu adevărat și mai ales ce anume, concret, avem de făcut.

Astăzi, în preajma celei de-a 26-a aniversări a Zilei Republicii, un astfel de bilanș al faptelor și gîndurilor noastre reprezintă, încă o dată, ceva pe cît de propriu nouă, românilor, pe atît de evident în ceea ce putem denumi prezența noastră vie în contemporaneitate!

H. P.

1) Ce a fost nou, deosebit, remarcabil — în anul 1973 — în județul dumneavoastră? Ce ați dori să se mai repete și în 1974?

2) Ce n-ați mai dori să se repete?

REMARCABILE? MULTE!

GEORGE HOMOȘTEAN, prim-secretar al Comitetului județean-ALBA al P.C.R.

1. Aprecierea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, făcută la Adunarea populară din 17 mai de pe Cîmpia Libertății din Blaj, în care sublinia: «Cunosc eroismul cu care și oamenii muncii din Alba, ca întregul nostru popor, muncesc pentru înfăptuirea politicii partidului».

● Efervescența politică, entuziasmul, abnegația în muncă, spiritul de dăruire, înalta responsabilitate și hotărîrea fermă a colectivelor de oameni ai muncii, în frunte cu comuniștii, de a realiza cincinalul înainte de termen.

● Satisfacția încercată cu prilejul îndeplinirii prevederilor pe primii trei ani ai actualului cincinal pe ansamblul județului cu 42 de zile mai devreme la producția globală industrială și cu 45 de zile înainte de termen a sarcinilor de export și creșterea pe această cale a aportului județului Alba în economia națională.

● Conturarea pe harta economică a județului a unor noi obiective și capacități cum ar fi: Întreprinderea de accesorii pentru mașini-unelte și Fabrica de drojdie furajeră din Blaj, turnarea de piese pentru mașini-unelte la Alba Iulia, dublarea capacității de producție la Întreprinderea metalurgică din Aiud, noi dezvoltări ale potențialului productiv la Întreprinderea de hîrtie Petrești, și la cea de tricotaaje din Sebeș, la Întreprinderea metalurgică de metale neferoase din Zlatna, Combinatul de produse sodice din Ocna Mureș, la Întreprinderea minieră din Baia de Arieș, la unitățile de industrie locală.

● Noile complexe zootehnice de la Galda și Teiuș, viticole la Jidvei și Blaj.

● Obținerea unor producții record în unitățile agricole din județ.

● Ridicarea gradului de urbanizare a localităților prin construirea de noi obiective social-culturale, locuințe, spații de școlarizare, lărgirea rețelei sanitare, modernizarea drumurilor naționale, județene și comunale și electrificări de sate.

● O participare tot mai activă a județului nostru în viața spirituală a țării prin punerea în valoare a tezaurului folcloric și cultural-artistice, a obiceiurilor și tradițiilor străvechi de pe aceste istorice meleaguri.

2. Neajunsurile manifestate pe linia realizării sarcinilor de investiții la unele obiective industriale cum sînt cele de la Întreprinderea metalurgică de metale neferoase Zlatna, Întreprinderea de hîrtie Petrești, obiective la care nu s-au asigurat stadii fizice, precum și montarea utilajelor prevăzute.

● Greutățile ce au existat în asigurarea aprovizionării tehnico-materiale a unor unități și îndeosebi a celor din ramurile chimiei, lemnului, materialelor de construcții.

CEA MAI MARE PRODUCȚIE INDUSTRIALĂ DIN ISTORIA JUDEȚULUI NOS-TRU

ANDREI CERVENCOVICI, prim-secretar al Comitetului județean-ARAD al P.C.R.

1. În industrie, anul 1973 a fost pentru județul Arad anul realizării celei mai mari producții industriale din istoria județului nostru. Aceasta înseamnă:

● Realizarea producției globale industriale a anului 1938 în numai 21 de zile.

● Întreprinderea de vagoane a realizat producția țării de vagoane marfă a anului 1950 în 21 de zile. În acest an s-a realizat al 81 000-lea vagon de marfă.

● Întreprinderea de strunguri a realizat producția țării de strunguri a anului 1950 în opt zile.

● Întreprinderea de tricotaaje a realizat producția țării de tricotaaje a anului 1950 în 14 zile.

● Ritmul de creștere a producției globale industriale a fost în acest an, față de 1972, de peste 14 la sută (față de 7,6 la sută ritm mediu anual în perioada 1965-1972).

● Peste 90 la sută din sporul producției globale industriale s-a obținut pe seama creșterii productivității muncii.

● Industria a atins o pondere de 70 la sută în producția globală totală a județului.

● Realizările din anul 1973 ne-au permis să raportăm îndeplinirea planului pe primii trei ani ai cincinalului cu o lună de zile mai devreme, astfel că pînă la sfîrșitul anului se va realiza o producție suplimentară de circa 1 miliard de lei.

● Preocuparea pentru modernizarea și ridicarea calității producției s-a materializat în faptul că circa 45 la sută din valoarea totală a producției este deținută de produsele noi asimilate și reproiectate în acest an.

● Inginerii Scorțeanu Mihai și Neceae Vasile de la Centrul de proiectări de vagoane Arad au inventat un dispozitiv modificador la aparatul de tracțiune cu eficiență economică anuală de 10 500 000 lei.

● În agricultură opt C.A.P.-uri și trei I.A.S.-uri au fost decorate cu ordine ale Republicii Socialiste România pentru rezultatele deosebite obținute în producția vegetală și animalieră.

● Un număr sporit de unități agricole de stat și coope-

ratiste au obținut producții de peste 4 300 kilograme la hectar la grîu și peste 6 000 kilograme la hectar la porumb, care reprezintă niveluri încă neatinse în istoria agriculturii pe aceste meleaguri.

In activitatea social-culturală:

● Apartamente noi pentru aproape 2 000 de familii.

● Peste 500 de locuri în grădinițe.

● Succesele mișcării artistice de amatori din rîndul cărora s-au evidențiat pe plan național și internațional pictorul naiv Ion Niță Nicodim, poezii-țărani Emilia Iercosan și Ana Munteanu.

2. Greutățile pe care le-am întîmpinat datorită necunoașterii din timp a tuturor sortimentelor care au intrat în fabricație. Faptul că la Întreprinderea de vagoane «Libertatea» și Fabrica de confecții o serie de produse nu au fost nominalizate de plan de la începutul anului a creat o serie de probleme în asimilarea acestora, în aprovizionarea și chiar în desfășurarea ritmică a producției.

● Nu am mai dori să ne mai întîlnim cu cazuri de nerespectare a contractelor de aprovizionare de către unii furnizori, care au provocat o serie de neajunsuri bunei desfășurări a producției la Fabrica de confecții, la I.A.M.M.B.A. (Întreprinderea de articole metalice, pentru mobilă și binale Arad) și alte unități.

● Nerespectarea de către uzinele cu care cooperăm a contractelor și termenelor de livrare.

● Nu dorim ca în anul 1974 să ne mai întîlnim cu situații de nerealizare a planului la unele din cele 64 de întreprinderi cu care cooperează Întreprinderea de vagoane din Arad, și care au provocat mari greutăți în activitatea acestei unități.

În sfîrșit, să nu mai întîlnim constructori care nu-și respectă angajamentul și întîrzie punerea în funcțiune a obiectivelor.

A ÎNCEPUT O INDUSTRIE

LUDOVIC FAZEKAS, prim-secretar al Comitetului județean-HARGHITA al P.C.R.

1. Să nu socotiți o îngîmfare convingerea noastră că specific Harghitei, caracteristic Harghitei în 1973 a fost faptul că în toate cele 9 orașe pe care le are, în fiecare dintre ele, s-a simțit o accentuată dezvoltare industrială. Sau a început o industrie. Peste tot a intrat în producție în acest an care s-a scurs cel puțin o fabrică sau măcar o secție. În fiecare oraș există industrie, se face industrie. Pentru Toplița, 1973 a fost un an mare. Aici s-a terminat construcția unei mari fabrici de mobilă și a unei de pal, s-a așezat temelia uneia de confecții. La Cristurul Secuiesc a început să producă filatura de in și cîneapă; pentru Gheorgheni anul acesta înseamnă de asemenea foarte mult: a intrat în producție fabrica de stofă de mobilă. Nu cred că face cineva în țară ceva mai frumos ca acolo. Și în vechea Vlăhiță s-a făcut ceva nou: o stație modernă de prelucrare a minereului de fier. Și, ca să nu ne băgăm în toate — nu este spațiu desigur —, să mai amintesc despre acel frumos

orgoliu local. Este o ambiție, care dorim să se repete perpetuu, de a arăta priceperea de a face bine industrie, iar ceea ce este nou este dorința, ca fenomen de masă, de a învăța o meserie, de a face mai mult, mai bine, mai precis. Să vedeți cu ce pricepere se execută la Odorhei mobilă stil, mobilă sculptată, foarte apreciată la export. Producția întreprinderii «Tricotajul» din Miercurea Ciuc în 1973, al treilea ei an de producție, peste jumătate s-a exportat, fără nici un reproș de la nici un beneficiar.

Pe pian social, greu să vă spun. Peste tot s-au făcut locuințe, în toate orașele s-au făcut creșe, grădinițe și cămine pentru copii. Cristurul a primit și un cinematograf anul acesta. N-am făcut suficiente cămine pentru tineret și iată că am început să răspund la întrebarea numărul doi.

2 Două lucruri am vrea să nu se repete. Indisciplina în contractări, în respectarea obligațiilor contractuale din partea unor mari uzine din țară care ne-au determinat stagnări în producție, care ne-au frînat realizarea în termen a investițiilor, care a consumat multe energii omenești și de combustibil. (Nu întâmplător se plimbă uneori camioanele!) Și nici un timp capricios, cum am avut în 1973 în agricultură. Pentru noi nu e o bucurie când primim observația că nu dăm Capitalei cartofi. Ne-am făcut auto-critica, dar, e drept, asta nu ține loc de cartofi pentru bucureșteni. Sîntem unul din județele mari furnizoare de cartofi ale Capitalei. E o problemă complicată, foarte complicată, nu e așa de simplă.

RITMUL CEL MAI ÎNALT DIN ULTIMII 20 DE ANI

**IOSIF UGLAR, prim-secretar al
Comitetului județean-SATU MARE
al P.C.R.**

1 Întrebarea e bună, răspunsul e mai greu. Sînt multe lucruri care îmi plac. În primul rînd este faptul că noi am realizat în acest an ritmul cel mai înalt din ultimii douăzeci de ani în dezvoltarea județului. Planul cincinal prevede în medie 12-12,5%, noi am realizat vreo 16. Și apoi faptul că am terminat planul pe trei ani la 9 noiembrie — avem cincizeci și ceva de zile avans — și asta încadrat în angajamentul de a realiza cincinalul în patru ani și jumătate. În anul 1973 a intrat în fabricație un procent mult mai mare de produse noi, atît în construcția de mașini, cît și în industria ușoară.

Cu toate greutatea mai pronunțate decît în alți ani în asigurarea materiei prime pentru industria ușoară — n-am avut în nici un an atîtea necazuri cu materia primă — s-a făcut totuși planul, s-a depășit. Iar în acești trei ani ai cincinalului dăm cam 700 milioane peste plan. În agricultură, ceea ce ne dă o satisfacție, o confirmare că treburile au fost conduse bine și ținute în mînă este faptul că în '73 am avut două valuri puternice de secetă, unul în primăvară, altul la sfîrșitul verii — și cu toate acestea s-a realizat cea mai înaltă producție din istoria pămînturilor sătmărene, am făcut planul, l-am depășit și am depus și în fondul centralizat al statului.

În privința grijii față de oameni, a creșterii nivelului de viață, a satisfacerii nevoilor lor materiale și spirituale, ne-am încadrat frumos în programul Congresului al X-lea, cu locuri de muncă, cu salarii, cu 1400-1500 apartamente. În tot cursul anului n-am avut probleme deosebite cu aprovizionarea în județ și n-avem nici acum. O bucurie mare a fost faptul că în acest an au continuat largi acțiuni de muncă patriotică voluntară prestate de populație pentru obiective de interes obștesc.

Există o înțelegere bună în județul nostru între oamenii muncii români, maghiari și de alte naționalități. Femeile au activat mai bine și le-am promovat mai mult. Acum sîntem preocupați să îmbunătățim munca, stilul muncii politice pe baza Cuvîntării tovarășului Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea cu primii secretari.

În domeniul social am realizat spitalul din Satu Mare cu 700 locuri, dotat cu aparatură modernă, de înaltă tehnicitate.

2 În industrie, slabă organizare a aprovizionării tehnico-materiale și asigurarea beneficiarilor la export. Și ritmul lent de introducere a progresului tehnic. Merge încet. Insuficiența preocupare pentru calificarea înaltă a muncitorilor, potrivit cerințelor tehnicii noi. Iar în agricultură se manifestă încă o insuficientă preocupare pentru folosirea chibzuită a fondului funciar, se face risipă de teren, se înregistrează un progres lent al irigațiilor. Stilul de muncă de multe ori birocratic, formal, așteptîndu-se uneori ca totul să vină de sus, de la județ.

INVESTIȚII ÎNTR-UN AN CÎT ÎNTR-UN CINCINAL

**TEODOR COMAN, prim-secretar al
Comitetului județean-TULCEA al P.C.R.**

1 Județul nostru nu e o excepție, ci un exemplu normal Tulcea s-a aliniat efortului general al întregului nostru popor în marea noastră operă constructivă. Congresul al IX-lea al partidului, și mai ales Congresul al X-lea au deschis o largă perspectivă de îndeplinire și mutații și județului nostru. Atît ca peisaj cît și în concepțiile, în viața și munca tulcenilor.

Dovada imediată? Cele 23 de întreprinderi și secții care nu numai că și-au îndeplinit exemplar sarcinile de plan, dar unele lucrează de mult în contul lunilor viitoare. Pînă acum am înregistrat un spor de producție față de 1972 de peste 300 milioane lei, ceea ce în ansamblu reprezintă un ritm de creștere de aproape 29 la sută, cu mult peste procentul general planificat! Deosebit pentru mine este și faptul că anul 1973 reprezintă pentru județ anul cu cel mai mare volum de investiții: peste 2 miliarde lei, mai mult decît într-un întreg cincinal trecut!

În agricultură, în ciuda unui an foarte vitreg — n-a căzut un strop de ploaie de peste șase luni — am îndeplinit și depășit sarcinile de plan la producția de grâu pentru fondul de stat, iar în sectorul viticol — de mare importanță în economia județului — s-a obținut cea mai mare producție de pînă acum pe aceste meleaguri! Spre exemplu, la Niculițel, pe o suprafață de 500 ha, s-a realizat o producție medie de peste 15 000 kg la hectar, iar pe întregul trust I.A.S. o producție medie de peste 14 200 kilograme.

Se lucrează cu intensitate crescîndă la sistemul nostru de irigație, care trebuie să cuprindă în 1975 circa 85 000 ha. Chiar în anul 1974 vor intra în funcțiune sistemele Tulcea-Kogălniceanu și Sarichioi-Babadag, la care se lucrează intens.

Anul 1973 este de asemenea un an de vîrf și în ceea ce privește amenajările piscicole din Delta Dunării, realizîndu-se peste 50 000 ha, exact cît au fost planificate pentru întregul cincinal.

Toate acestea au fost posibile și ca urmare a transunerii în viață a hotărîrilor Plenarei C.C. al P.C.R. din noiembrie 1971, prin desfășurarea unei sistematice munci de educație socialistă, de lărgire a democrației și de creștere continuă a conștiinței maselor, care vîd tot mai mult în îndeplinirea statului nostru propriile lor îndepliniri.

2 N-am reușit să redresăm activitatea flotei noastre de pescuit oceanic care în 1973 nu a realizat decît 52% din plan. În urma măsurilor luate redresarea se va produce neapărat în 1974!

Apoi, deși intrat în funcțiune, marele combinat de alumina, nu a atins încă parametrii proiectați din cauza multor defecțiuni constatate pe parcurs. Și aici datorită eforturilor depuse, în anul 1974 combinatul trebuie să intre în ritm normal de lucru și va intra!

CONSTRUCȚII NUMEROASE, DE AMPLOARE

**NICOLAE ACRÎȘMĂRIȚEI, secretar al
Comitetului județean-NEAMȚ al P.C.R.**

1 Selecția unui an, selecția muncii populației unui județ de 5 890 kilometri patrați? Unui județ puternic industrial? Să forțăm atunci memoria și să facem, poate,

nedreptăți unora, dînd priorități altora și să enumerăm telegrafic cîteva din domeniul social-cultural:

Construirea și dăruirea spre folosire oamenilor a Spitalului din Piatra Neamț, a Complexului de locuințe și comercial din Piața Casei de cultură — Piatra Neamț, a Sălii sporturilor din Roman, a Casei arcașului și a motelului «Plăieșu» în Tîrgu Neamț.

Urbanizarea pronunțată a localităților rurale: Bălțațești, Roznov, Bodești. Modernizarea rețelei de străzi din Piatra Neamț și Roman. Construcția de școli și asigurarea bazei materiale a învățămîntului.

Acțiunile cultural-artistice de amploare, care au polarizat participări naționale: Festivalul spectacolelor de teatru pentru tineret și copii și colocluiul pe aceeași temă; Vacanțele muzicale la Piatra Neamț; Stagiunea Filarmonicii și Operei din Iași la noi; Salonul de carte (ediția a II-a); «Sadoveniana»; Sărbătoarea Muntelui Ceahlău; Sărbătoarea Războienilor, Festivalul «Florile Ceahlăului»; Antologia scriitorilor români contemporani. Expozițiile: Iulia Hălăucescu, Mihai Mădescu, Lucas Cranach, «Artă decorativă românească», «Artă populară și tapiserii».

2 Dacă multe am dori să se repete, multe am vrea să nu se repete. Enumerăm o parte, prin același procedeu al telegramei.

Slaba repartizare de către Centrul de librării Bacău a cărții politice, științifice și beletristice în unitățile din județul nostru.

Pătrunderea în rețeaua noastră cinematografică a unor producții lipsite de mesaj și slab realizate artistic.

Slaba prezență a Caselor de cultură în viața municipiilor și orașelor, mai ales a celeia din Piatra Neamț. Slaba activitate a Clubului tineretului din Piatra Neamț.

Abandonarea ideii de amplasare a unor lucrări de artă monumentală în județ.

Puține teatre valoroase din țară în turnee la Piatra Neamț.

Primirea cu întîrziere a programelor școlare și a planului de învățămînt. Slabul interes al unor școli și întreprinderi pentru buna pregătire practico-productivă a elevilor.

Lipsa de interes pentru amenajarea locurilor de joacă pentru copii.

MAI MULTĂ PÎINE CU 2 ANI MAI DEVREME

**ȘTEFAN CROITORU, prim-vicepreședinte al Comitetului executiv al
Consiliului popular județean-BACĂU**

1 Aș dori să se repete atitudinea plină de înțelegere și dăruire cu care oamenii muncii din județul Bacău au participat la îndeplinirea sarcinilor stabilite de Congresul al X-lea și Conferința Națională ale P.C.R.

Deși, dintre realizările bune ale anului 1973, este foarte greu de făcut o asemenea selecție, totuși, cu riscul că aș putea nedreptăți pe cei ce au depus eforturi și au reușit să îndeplinească și să depășească planul de producție, de export, de prestații către populație, planul de construcții-montaj, realizînd importante obiective peste plan și înainte de termen (locuințe, săli de clasă etc.), personal consider ca o realizare deosebită a anului 1973 punerea în funcțiune a fabricii de pîine din municipiul Bacău, cu o capacitate de 40 tone pe zi, care inițial avea termen de punere în funcțiune anul 1975. Prin acest devans s-a rezolvat o problemă deosebită pentru județul nostru, în prezent putînd fi satisfăcută în totalitate cererea populației cu produse de bună calitate și într-o gamă variată de sortimente, așa cum ne-a indicat tovarășul Nicolae Ceaușescu cu prilejul vizitei făcute anul acesta în județul Bacău.

2 Ce nu aș vrea să se repete? Să nu se repete deficiențele din anul 1973 în aprovizionarea tehnico-materială a unităților industriale și de construcții, care au generat multe greutăți în desfășurarea normală a proceselor de producție.

De exemplu, modul cum au fost eșalonate cantitățile de ciment de către Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodării Fondurilor Fixe nu a dat posibilitatea constructorului să folosească la reala valoare capacitățile de execuție, tocmai în perioadele optime de lucru.

Consider că măsurile luate de conducerea partidului nostru privind cuprinderea în planul unic național de dezvoltare economico-socială a tuturor resurselor financiare și materiale și dirijarea acestora spre obiectivele de importanță majoră, prevăzute în plan, alături de preocuparea noastră, a tuturor, pentru folosirea lor judicioasă, vor asigura o bază materială certă pentru realizarea în bune condițiuni a planului pe anul 1974.

viața neromanțată a unui inginer cu cinci brevete de invenții (III)

MOMENTUL DUBLEI SANCTIUNI

Folosind plin de credință cuvintele altor momente, Ioan V. Crișan afirmă desigur într-un memoriu: «Mi-am dat seama de perspectivele chimiei în bogata noastră țară». Sigur, mai întâi a simțit și apoi și-a dat seama. În sufletul său tânăr, suflet în care a intrat și a rămas regretul că nu a trăit vremurile când comuniștii acționau în ilegalitate și deci n-a putut fi alături de ei, s-a statornicit pasiunea chimiei, înțeală ca un mod de a gândi departe și îndrăzneț. Și îndrăzneț fiind, a început să gândească, și chiar pe cont propriu. La trei ani după intrarea în facultate, adică în 1954, și-a publicat prima lucrare originală. Genul de student căruia nu-i păsa prea tare dacă pierde masa la cantină, care evită restaurantele și barurile, care-și dorește mai degrabă trei halate pentru laborator decât un pulover pe gît. Dar, nu iatal ci normal, cercetarea se face nu numai pentru oameni, ci și printre oameni. Lucrarea de diplomă a absolventului Ioan V. Crișan a fost publicată în «Revista de chimie», iar absolventul a fost oprit la catedră, a devenit asistent universitar. Asistent fiind, a publicat lucrări originale în limbi străine, și-a dat examenele de doctorat și «simultan desfășuram și activitatea obștească». În politehnica din București, Ioan V. Crișan a lucrat din decembrie 1956 pînă în 15 mai 1961, ora 8 dimineața, cînd a fost dat afară. Dacă Ministerul Învățămîntului și Rectoratul își începeau ziua de muncă la ora 8, cum de o decizie de îndepărtare a unui om i-a fost înminată tot la 8? «Tovarășii au ținut să-mi precizeze imediat: te vom ajuta noi să-ți aduci aminte. Cum îți califici dumneata atitudinea dumitale? Pentru curmarea o dată pentru totdeauna a unei situații total necorespunzătoare nu trebuie să adoptăm o soluție radical-distructivă, deși pentru neutralizarea lor biroul își consumă cea mai mare parte din energie». Cuvintele acestea aparțin, din păcate, nu unor personaje de literatură, ci unor oameni care au existat aievea. E drept, oamenii le foloseau, dar odată cu precizarea clară și curajoasă a cauzelor care le-au generat și întreținut, și cu abandonarea lor, acțiune purtînd amprenta gândirii și atitudinii secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, oamenii s-au despărțit de ele rîzînd. Chiar și Ioan V. Crișan le folosea: altele nu erau. «Mi s-a trasat sarcina principală să-mi văd de sănătate», scria atunci, în 1961, dar azi, în 1973, spune simplu, firesc: «Mă duc la spital». Crișan își dovedește și poate dovedi oricui cu lucrări publicate, cu articole din ziarle vremii (de genul «Un foarte capabil cercetător bate la porțile științei»), cu propria-i pregătire ce-l ajută să-mi vorbească cursiv, coerent, literar adeseori, cu trimiterea sa la Festivalul mondial al tineretului și studenților de la Moscova din 1957, că adunarea generală care i-a schimbat cursul vieții nu a fost altceva decât o înscenare. Faptele sînt clare, greșelile ni le-am recunoscut, am avut forța și tăria de a le depăși, de a le despărți de istoria noastră, cea adevărată. Dar iată faptele. Spunea Crișan pe atunci cu niște cuvinte ca: «Simultan, desfășuram activitate obștească la nivel central și tot simultan locuim într-o anexă a unui garaj, pe Bulevardul Dimitrov nr. 49, nu singur, ci împreună cu părinții». Departe de mine dorința de a fabrica romane, dar trebuie să ni-l închipuim pe Crișan al acelor timpuri nu ca pe un tânăr cu capul în nori, nici ca pe un savant potențial, trecînd de la o eprubetă la alta, ci ca pe un om într-adevăr obsedat de a face ceva pentru chimie; or, acest lucru însemna laborator, însemna muncă, efort, nopți nu pierdute, ci câștigate pentru lumea adevărată. Și, sigur, activitate obștească. Atragerea studenților la cercetarea științifică, de pildă. Vasile și Istina Crișan îl menajau cum puteau, dar pe capul întregii familii a căzut în 1959 consecința unei erori, apoi reparată: capul familiei a fost exclus din partid și trimis la munca de jos. De munca de jos, care ulterior, s-a dovedit a fi o expresie cel puțin convențională, nu s-a spieriat Vasile Crișan. Clipa aceea a dublei sancțiuni — cum nu-mi place s-o numesc — a generat neliniște în familie, totuși, neliniște însușită și de asistentul universitar Ioan V. Crișan. Dacă va fi și el sancționat și îndepărtat din cercetare? Sub impulsul spaimei a început să-și piardă din curaj. Nu a avut curajul să nu redacteze — anterior să gîndească și să lucreze — lucrarea de disertație a tovarășului Oprea, șeful său, care știa de situația în care se afla, dar îl ținea în institut pe «barba» lui. Dar după ce maurul și-a făcut datoria, maurul trebuia să plece. Lucrarea a fost terminată, disertația a fost susținută cu succes, dar lucrurile s-au aflat și Crișan a fost anchetat: de ce a făcut lucrarea altuia? După aceea, lucrurile se explică. O adunare generală convocată la iuțeală, un referat, vorbitori de fiecare ocazie, ridicări de mîini și nu de conștiință și studentul-cercetător, asistentul cu examenele de doctorat date, fiul comunistului din 1945, fiul unui pămînt, cel al Maramureșului, care numai minciună n-a născut, a devenit: «Ai urmat un drum lung, cu totul nepriincipial. Ai dovedit carierism și un oportunism cras. Ți-ai zice eu ceva, dar sînt și tovarășe pe aici». Deci, la 15 mai 1961 ora 8 dimineața, prevăzut cu votul de blam al adunării generale, Crișan a fost îndepărtat din Institutul politehnic.

Eugen SECELEANU
(Va urma)

adevărul despre eroi (III)

UN OM NU TRĂIEȘTE O VIAȚĂ PENTRU O ZI

Un lucru ar vrea Dinu Paul, Erou al Muncii Socialiste (unul dintre cei mai tineri din țară, are abia 38 de ani), maistru bobinator și șef de atelier la Uzinele «Electroputere» din Craiova, un lucru ar vrea și nu se poate: să nu ne spună nimic despre el, să stăm de vorbă cu alții, să-i ispitim pe alții ca să aflăm cîte ceva. Mă întreb dacă nu cumva documentarul acela al Eugeniei Gutu, închinat lui Gheorghe Stoica, de la Galați — «Zilele și nopțile unui bărbat» — nu le-a dat prea mult curaj celor bolnavi de modestie. Să afli de la alții... este, aceasta, o tactică, nu zic nu. Nici măcar nu este meritul gazetarului. La «Electroputere» mai toată lumea este gata să spună ceva despre Dinu Paul. Cum au fost propuși doi pentru înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste, el atît de tînăr, și un muncitor aflat în prag de pensie, cum în adunarea deschisă oamenii l-au ales pînă la urmă pe cel tînăr, cum este în stare, la nevoie, să stea trei zile și trei nopți lingă un transformator, încît i-a zis unul, odată: «Mă, cînd te-oi duce și tu pe acasă n-o să te mai recunoască nici cîinii!» Dar vorbele, lui vorbele i le scoți cu cleștele, la fiecare 2—3 cuvinte adaugă: «Aceasta să nu scrieți, aceasta este pentru dumneavoastră». Dacă ar fi să păstrez totul pentru mine, ar trebui să scriu doar că Dinu Paul s-a născut la Prăajba, 7 kilometri depărtare de Craiova, că lucrează la «Electroputere» din 1950, de cînd avea 14 ani și — amănunt cu importanța lui — șapte luni. Eventual, aș mai putea adăuga că are un frate, tot bobinator.

— Chiar sînteți oltean, după cum vă codiți pe după cuvinte parcă ați fi ardelean?!
— Multe nu par eu a fi. În armată, unii credeau că sînt om rău, pentru că am sprincenele împreunate.

— De la cine ați învățat meseria?
— Sînt elev al uzinei. Meseria am învățat-o de la toți. De la maiștri și subalterni, de la tineri și copii. La școala de maiștri aveam colegi niște copii. La rîndul meu, am crescut și eu multe cadre, adică... Da, să le zicem cadre. Unii sînt ingineri, unul își dă doctoratul în matematică. Tot ce am făcut, am făcut împreună, ne înțelegem din priviri.

— Bănuiesc că nici dumneavoastră nu ați scăpat fără să fiți chemat prin școli, la întîlniri cu elevii. Care este întrebarea pe care o pun cel mai des unui Erou al Muncii?
— Mai toți spun: «Ce-ați simțit atunci cînd vi s-a acordat titlul?» Mi-e teamă că unii nu au aflat de la mine marea cu sarea, pentru că eu, sincer să fiu, zic că în viața mea am avut și alte mari bucurii, iar povestea cu ziua cea mai frumoasă din viață este totuși prea școlărească. Un om nu trăiește o viață pentru o zi. Dacă vreți, astea, celelalte bucurii, puteți să le notați, dar să fiți atentă la MVA și KV: așa, în 1963—1964 — primul transformator de 200 MVA, 220 KV, în 1969 — primul transformator bloc de 190 MVA, 242 KV, pentru Porțile de Fier, în 1970 — autotransformatorul de 400 MVA, 400 KV, toate realizate pentru prima dată în țară; sînt produse de concepție românească, foarte scumpe în afară.

— V-am rugat să-mi acordați această întîlnire după-amiază, după orele de program, dar am înțeles că plecați din uzină tîrziu, pe la opt seara. Cîte ore din zi stați aici?
— Cam 10—12.
— Nu vi se pare mult?
— Deocamdată mai sînt probleme. Și apoi, vedeți, eu nu sînt inginer, sînt maistru, dacă vreau ca lucrurile să meargă bine, aceasta este oarecum și din orgoliu. Dar nu aș vrea să se prceapă altceva de aici. Înțeleg că un om trebuie să

facă o muncă ori din plăcere, ori din răspundere. Chiar și munca de rușinea altora o înțeleg, doar pe cea din frică, nu.

— Munca, munca dumneavoastră, ce alt nume credeți că mai merită în afară de acela, cum ați spus dumneavoastră, «din plăcere, sau din răspundere»?

— Cred că este constantă. Mai precis, aproape constantă. Aș vrea să mai urc puțin la întrebarea de adineauri. Aveți dumneavoastră grijă cînd scrieți să nu se creadă că a sta așa, peste program, în atelier, este vreo slăbiciune de-a mea. Dar trebuie să cunosc tot ce ține de viața unui transformator. Uneori îl însoțesc și la drum, la Lotru am participat la montarea unuia care intra 2 kilometri în munte, vă dați seama ce răspundere avem noi, cei de aici! Și, după o pauză. Este drept că muncesc mult, dar să știți că sînt sănătos tun, mînînc zdravăn (nu, nu la cantină, acasă, mai ales slănină, să nu scrieți asta), iar cafea nu beau decât de cel mult trei ori pe săptămîna.

— Spuneți-mi, tovarășe Dinu Paul, un Erou al Muncii Socialiste poate avea dușmani?

Răspunsul vine greu, dar nu de mîntuială:
— Mie îmi place un proverb, poate îl ciuntesc puțin, dar esențial aceasta este: «*în pomul încărcat mai dau unii*»... În orice caz, eu nu-mi bat capul să-i cunosc. Vreau să-mi cunosc prietenii, cei cu care lucrez. Sînt atent la ce au în suflet. Adeseori munca pe care o încredințez cuiva ține seama și de aceasta. Unui om fără suflet nu poți să-i dai pe mîini o treabă complicată. Așa cred. Poate că unii se uită mai așa, nu știu cum să vă spun. Lăsați așa, nu puneți nimic. Eu însă, maistru sau Erou al Muncii, sînt în primul rînd un om al fabricii. Am în permanență la mine două salopete de muncitor și un halat. De 20 de ani. Dacă o zi nu îmbrac salopeta, nu simt că sînt în fabrică.

— Aveți o fiică, Atena parcă o cheamă, nu? De ce ați botezat-o așa?

— Așa au vrut nașii ei, nu m-am băgat.

— Ce învață Atena de la dumneavoastră, în primul rînd?

— În primul rînd, învață puțină matematică și fizică, apoi — să calce cu picioarele pe pămînt. Viața nu este un răsfaț. Este bine să știe aceasta mai din timp.

— Pentru că îmi spuneți că sînteți oltean și eu trebuie să vă cred, ați suferit la meciul cu F.C. Argeș, cînd a pierdut Universitatea?

— Îmi iubesc echipa, îmi pare rău cînd nu câștigă, mai și sufăr...

— Ați fost în concediu pe '73?

— Încă nu. Pînă la sfîrșitul anului trebuie să dăm gata un transformator mai mare de 242 KV, ultimul cu care vom echipa termocentrala de la Brăila și patru autotransformatoare de 200 MVA. Pe urmă, vom mai vedea. Am impresia că o să vă chinuiți tare mult, dacă este neapărată nevoie să scrieți despre mine.

— Nici chiar așa. V-aș ruga să-mi lămuiriți o curiozitate: cînd m-ați condus prin atelier și mi-ați explicat cum devine treaba aceasta cu transformatoarele, la fiecare 2—3 cuvinte strecurai un «mă înțelegeți» apoi, iar, «mă înțelegeți». Aproape credeam că este un tic. De cînd discutați despre altele, l-ați uitat pe «mă înțelegeți». Cum se explică?

— Nouă tot așa ni se pare, că oamenii din afară nu înțeleg transformatoarele. Vorba ceea — restul este mai ușor.

Magda MIHĂILESCU

Secția strune a orchestrei Radioteleviziunii, dirijată de Sile Dinicu (dreapta mult și cu spatele în fotografia noastră), a hotărât ca, începând din anul 1974, să renunțe la frac și papion, adoptând o ținută mai comodă. Adică, pe măsura muzicii pe care o cântă, cu vădită plăcere, după cum se vede clar în fotografie.

Fotografie de Radu CONSTANTINESCU

la întrebarea, ce vă doriți pentru anul 1974, au răspuns:

SILE DINICU — dirijorul orchestrei RTV: piese frumoase, multe concerte, muzică bună, soliști noi și talentați.

MIRCEA DRĂGAN — șeful formației Romanticii: un nou concurs al formațiilor pop din toată țara și un album triplu, înregistrat pe viu, al acestui concurs. Toate formațiile să aibă instrumente excelente.

MIRCEA VINTILĂ — cântăreț folk: să particip la toate cenele Flacăra. Să fiu mai des solicitat de televiziune și, măcar o dată, de radio. Să realizez un disc de muzică și poezie contemporană românească. Să termin un poem folk început încă din 1973.

LIANE BIRENBERG — șefa formației Venus (L): să facem un turneu în străinătate și un disc al formației; să fie liniște și pace între formațiile noastre, ai căror membri să se îmbrățișeze ori de câte ori se întâlnesc. Chiar și de mai multe ori pe zi, dacă este cazul.

NICOLETA PĂUN — șefa formației Venus (N): un disc L.P. Visez ca grupul meu să fie luat mai mult în seamă și în serios de către toată lumea. Personal, mi-am propus să ajung cea mai

bună chitaristă-solo. Vreau să cânt cu fuzz-bass și wah-wah.

MIRCEA ALDEA — șeful formației Metronom: să ne punem la punct aparatura electronică Steelphon; să readucem Metronomului vechea faimă creată de «Simestezia» lui Liviu Tudan. Dorim deci o nouă «simestezie», pe care o putem face, fiindcă noi nu cântăm prin localuri. Doresc ca Metronomul să meargă bine, pentru că are trei ingineri chitariști în componență.

IULIU MERCA — solist vocal: să găsim în comerț instrumente muzicale bune; să lucrăm cu ingineri de sunet, care să nu facă lucruri de mintuială. Să se scrie, și să se scrie cinstit, despre pop-ul românesc, nu numai în revista «Flacăra». O dorință personală — un disc Iuliu Merca, acompaniat de un grup pop.

ANCA VIJAN — șefa formației Catena Grup 33: instrumente multe, multe și foarte bune; turnee de 5—6 luni prin țară; să cânt ce-mi place, adică muzică bună. Un afiș mare pe care să scrie că numai formația Catena cântă la Sala Palatului. Și afișul să fie adevărat.

mica publicitate muzicală

● Aflăm că ieri au fost reținuți cîțiva tineri între 24 și 28 de ani, reușiți sub numele de Savoy, pentru port ilegal de instrumente muzicale. Rugăm persoanele care pot furniza relații suplimentare să ne telefoneze urgent.

● Întrucît vedetele românești de muzică ușoară, pop și folk întreprind lungi turnee în toată lumea, Asociația Regională de Împrăștiat Artiști caută de urgență artiști liberi profesioniști, chiar fără nume sonore, pentru a cînta în restaurante din străinătate. Contract sigur. Se menționează că nu se asigură decît transportul la dus, întoarcerea făcîndu-se cu mașinile personale, cumpărate la locul de producție.

● Casa de texte Grigoriu Bros and Iorgulescu anunță: Hai mamă, cîntă cu mine!

● Electrecordul anunță persoanele interesate că își pot procura discul preferat prin serviciul special «Discul prin poștă». Întrucît cele șase L.P.-uri ale formației Phoenix s-au epuizat, casa de discuri nr. 1 anunță editarea unui nou album-«Phoenix 7 Live», cuprinzînd o selecție a melodiilor prezentate în ultimul turneu european al timișorenilor.

● În urma eșecului de la Royal Albert Hall, grupul bucureștean Sfinx anunță vacant postul de chitarist solo, ocupat pînă acum de Dan Andrei Aldea, la serviciile căruia s-a renunțat, fiind necorespunzător.

● Asociația Teatrului Mondial anunță că din cauza îmbolnăvirii solistului Mungo Jerry, spectacolul «A Smile And A Flower» va fi înlocuit cu «Hullabaloo At Boema», avînd ca vedetă pe cunoscutul cântăreț italian T. Rex.

● PIERDUT recital Mamaia, înregistrat pe telerecording. Stare excepțională. Adresați Dida Drăgan. Bună recompensă.

● MEDITEZ tineri doritori; chitară solo, vioară, pian, pentru intrare în Conservator, secția muzică pop. Plata în numerar sau boxe cu stații Fender. Adresați-vă Dan Andrei Aldea.

● VÎND formule șlagăr sigur cu text ușor, greu, filozofic, sprintar sau numai text, adresați-vă Mihai Constantinescu.

● GAZDĂ bună primesc textier de muzică ușoară. Dau eventual lecții de limba română. Poet priceput.

● SCHIMB post basist orchestra Paul Ghențer plus contract sigur străinătate, contra similar altă orchestră indiferent care. Prefer Electrecord. Adresați-vă Liviu Tudan.

S. GEORGE

topul locurilor întii

Locul	Titlul	Interpretul	Nr. de săptămîni pe locul 1
1.	Negru Vodă Cine te-a adus în calea mea? Pastorală Meșterul Manole O portocală Seara	Phoenix Margareta Pislaru Roșu și Negru Phoenix Anda Călugăreanu Anda Călugăreanu	6
2.	Dedicație Vouă	Romanticii Dida Drăgan	4
3.	Ciocănițoarea Fețița mea Prinzi oare jocul vîntului din drum?	Mihai Constantinescu Aura Urziceanu Marcela Salfiuc Aura Urziceanu	3
4.	Jocul jambaelor Andrii Popa	Phoenix	2
5.			1

topul topurilor '73

Locul	Titlul	Interpretul	Nr. de prezențe în top
1.	Negru Vodă	Phoenix	24
2.	Pastorală	Roșu și Negru	19
3.	Zilele O portocală Cine te-a adus în calea mea?	Marina Voica Anda Călugăreanu Margareta Pislaru	18
4.	Ce spui tu și ce spun eu	Iuliu Merca	17
5.	Dedicație	Romanticii	16
6.	Alergători de cursă lungă	Margareta Pislaru	15
7.	Cîntec pentru Angela Davis Ploaia Seara	Folk Group Thalia Odeon Anda Călugăreanu	14
8.	Vouă Ciocănițoarea Meșterul Manole Chemarea dragostei	Dida Drăgan Aura Urziceanu Phoenix Adrian Romcescu	13
9.	Ai, hai Fețița mea	Doru Stănculescu Mihai Constantinescu	12
10.	O, rămi Dacă ai ghici Din focul primului sărut	Romanticii Margareta Pislaru Aurelian Andreescu	11

TOP «FLACĂRA», TALON NR. 1

● good bye, sir ● glückliche reise, gnädiger herr

Aeroportul internațional Otopeni, în pline pregătiri pentru decolarea unui «Lufthansa» cu destinația München și Frankfurt pe Main și a unui «BEA» pentru Londra. Membrii echipei de reportaj ai «Flăcării» — reporterii Magda Mihăilescu și E. Dascălu și fotoreporterul Radu Constantinescu — trag cu urechea în ce limbi vorbesc oamenii necunoscuți din holul aeroportului și își împart sarcinile potrivit cunoștințelor și preferințelor lor lingvistice. Oamenii necunoscuți sînt puțin surprinși, dar răspund, mai toți, amabil, un pic incurcați dar surizători, la întrebările care se precipită: cit ați stat în România?; ați mai fost?; veți mai veni?; pentru ce ați fost?; ce rezultate ați obținut?; cum vă place România?; dar românii?; dar etcetera, etcetera, etcetera.

da,
vom reveni

Mă numesc **HORST JESSEN**, sînt din Bad Meinberg și, împreună cu colegul meu **ERWIN WARNECKE**, în calitate de reprezentanți ai unei firme vest-germane importatoare de mobilă, am venit în România chiar cu acest scop: să cumpărăm mobilă. Trebuie să vă spunem că la ora actuală piața internațională de mobilă este foarte bogată, prezintă colecții foarte variate, pe o gamă foarte largă de prețuri.

... și din tren se vede

Domnul KARL KLÜNECKER din Äschershausen (R.F.G.)

Profesiunea mea de constructor de mașini m-a pus în legătură cu marele dumneavoastră combinat siderurgic de la Galați. Am stat în acest oraș o săptămână, câteva zile am stat la București. Am avut contacte profesionale numeroase și foarte interesante cu admirabili ingineri și tehnicieni români, puși la punct cu ultimele cercetări și descoperiri în materie de siderurgie. Sînt foarte mulțumit de legăturile profesionale stabilite de mine în România.

Ce mi-a plăcut mai mult în țara dumneavoastră? În raport cu timpul scurt pe care l-am petrecut aici, ceea ce m-a impresionat mai mult este tocmai ceea ce izbește de la prima vedere: proporțiile reconstrucției. Am în vedere nu numai orașul Galați, unde într-adevăr datele operei de reconstrucție sînt puțin obișnuite, dar chiar din mersul trenului, trecînd prin localități al căror nume nici nu l-am reținut, prezența șantierelor de construcție este aproape obsedantă prin repetare.

Voi fi foarte bucuros să revin în România. Am auzit că în timpul verii, litoralul și munții dumneavoastră oferă vacanțe ideale.

eram curios să văd totul cu ochii mei

WALTER MÜLLER, Frankfurt pe Main — R.F.G.

A fost primul meu voiaj în România, un voiaj pe care mi l-am dorit vreme îndelungată; auzisem multe despre țara dumneavoastră, despre marile dumneavoastră realizări și eram curios să văd totul cu ochii mei. Pe de altă parte, trebuie să vă mărturisesc că și în calitate mea aveam de gînd să negociez cu românii. Pot să vă spun că, deși am stat doar două zile și jumătate în București, am încheiat tranzacții cărora eu, unul, nu le pot acorda o limită de timp, practic cred că vom colabora mereu de-acum încolo. Dar poate nu asta vă interesează în primul rînd; să mă despart, deci de businessman-ul din mine și să-l las să vorbească pe cel care a rămas încîntat de oamenii Bucureștii: îi găsec minunați, pentru capacitatea lor de a stabili imediat contacte umane, pentru o anume seriozitate care nu exclude deloc simțul umorului.

românia, una din șansele oamenilor de bună-credință

PAUL DORGELENE, Zürich — Elveția

Meseria mea îmi oferă avantajul de a repeta călătoriile, de cel puțin trei ori pe an, în România. Mărturisesc că de fiecare dată, înainte de a pleca de acasă, mă gîndesc cu plăcere la surprizele pe care le voi întîlni în orașele pe care le-am bătut

deja de cîteva ori pînă acum: Brașov, Cluj, Reșița, Timișoara, și bineînțeles, București. Norocul meu este că vin des, altfel s-ar putea să nu le mai recunosc, în ritmul în care se schimbă fața țării dumneavoastră. România reprezintă astăzi una din șansele oamenilor de bună-credință de

a se convinge că progresul nu este o noțiune care are nevoie de timp pentru a se contura, că este, uneori, o chestiune de înțelegere demnă și ambițioasă a muncii. Acum pot să vă întreb și eu ceva? Cînd mă voi întoarce, peste 4-5 luni, credeți că voi găsi un disc nou al lui Gheorghe Zamfir?

mă simt aproape ieșean

EUGENE DEREK GRIESS, Chelmsford — Anglia

Domnișoară, dumneavoastră vreți să stați de vorbă cu un englez, dar eu am să vă dezamăgesc, pentru că, după ce am trăit o jumătate de an la Iași, cu treburi și afaceri, mă simt puțin ieșean. Dacă mă gîndesc bine, cred că voi renunța la «pușin» pentru că, uitați, îmi permit chiar să am o părere a mea, sentimentală, despre soarta Iașului. Este un oraș încîntător, iar eu, nemaifiind tînăr, mă simt foarte bine acolo, în mijlocul bătrînei lui istorii.

Atenție însă: s-ar putea ca noile clădiri, dacă nu-și vor găsi un perfect acord cu monumentele orașului, să știrbească din frumusețea Iașului. Ar fi păcat. Vă dați seama că în șase luni am avut vreme să cunosc destui băștinași îndrăgostiți de orașul lor și mulți mi-au spus același lucru.

Pentru că sînt prea marniac în muncă, pentru că afacerile mi-au luat prea mult timp și, poate, și pentru că nu mai sînt tînăr, nu am putut cunoaște și alte locuri, dar am stabilit cu familia ca la vară să venim cu ma-

șina și să facem un îndeplinit tur al României.

boli de sezon

În această perioadă în cabinetele medicale se prezintă bolnavi care se plîng de o serie de suferințe care au fie un aspect respirator, fie un aspect digestiv. Din acest motiv credem că este bine să aducem la cunoștința publicului larg cîteva noțiuni legate de bolile cunoscute sub numele de enteroviroze. Enterovirozele reprezintă un grup de boli nervoase, digestive și respiratorii, produse de virusurile enterice (enteron=intestin).

Din enterovirusuri fac parte: virusurile poliomielitei, virusurile Coxsackie și virusurile ECHO. Datorită utilizării cu succes a vaccinurilor antipoliomielitice, atît la noi cît și în alte țări, epidemiile de poliomielită au dispărut.

Virusurile numite Coxsackie (după numele unei localități din S.U.A.) sînt mai frecvente în această perioadă și produc următoarele tablouri clinice:

1) **Herpangina** (faringita aftoasă), boală însoțită de febră precum și de prezența de leziuni veziculare pe mucoasa vălului palatin. Această boală evoluează fără apariție de complicații.

2) **Pleurodinia epidemică** (mialgia epidemică) este caracterizată prin dureri la baza toracelui, febră și dureri de cap.

3) **Miocardita nou-născutului**, cu evoluție gravă asociată adesea și cu leziuni ale altor organe. Pronostic în acest caz este nefavorabil.

4) **Pericardita acută**, cu evoluție lipsită de gravitate.

5) **Meningita acută seroasă**, cu lichid clar, cu evoluție lipsită de gravitate.

6) **Boală paralică**, însoțită de paralizii faciale, inflamații ale nervilor, febră, cu evoluție favorabilă.

7) **Boli febrile cu erupții rubeoliforme**, catar respirator, tulburări gastrointestinale.

În ceea ce privește tratamentul infecțiilor cu virusurile Coxsackie, recomandăm doar repaus și tratament de la caz la caz, precum și aplicarea unor măsuri de profilaxie generală.

Virusurile ECHO stau la baza apariției unor boli cu aspect multiplu: respiratorii, digestive, boli febrile cu erupții, meningite, forme clinice mai frecvent întîlnite fiind următoarele:

1) **Meningita seroasă acută**.

2) **O boală paralică**, însoțită de paralizii cu caracter sporadic, îmbrăcînd uneori tabloul clinic al poliomielitei, cu deosebire că în acest caz evoluția bolii poate fi oprită.

3) **Boli febrile acute cu erupții**, similare celor produse de virusurile Coxsackie.

4) **O boală enterorespiratorie**, infecție febrilă caracterizată prin guturai, faringită, asociate cu tulburări gastrointestinale.

Tratamentul acestor infecții se face evident după indicația medicului.

Doctor Victor LOTREANU
Clinica medicală
a Spitalului Elias

tradiția

O perioadă a anului, cum este cea a sărbătorilor de iarnă, invită, prin forța împrejurărilor, la mai multă reflecție în legătură cu valoarea conceptului de tradiție. Prezentul nostru estetic cuprinde, deopotrivă, elemente de modernitate și elemente de tradiție, într-un sistem de raporturi care nu pot să nu intrige pe cercetătorul atent. Pe fondul muzicii pop sînt așteptați copiii cu «Plugușorul», se trăiește atmosfera specifică momentelor solemne care anunță sfîrșitul unui an și începerea altui an. Sîntem atît de aproape, prin aceste gesturi, prin aceste trăiri, de cei care ne-au precedat cu secole în urmă și sîntem atît de departe de ei, prin unele elemente țînînd de domeniul confortului material, de domeniul obiectelor consumate, de domeniul preocupărilor artistice la modă. Cine sîntem, de fapt, noi, și care este raportul dintre noi și cei dinaintea noastră? În ce măsură trecutul își spune, prin noi, cuvîntul, în acetele pe care le întreprindem, în gesturile pe care

le săvîrșim, în bucuriile pe care le trăim, în aspirațiile pe care le nutrim? Noi recunoaștem și definim, de obicei, tradiția ca fiind ceea ce rămîne constant viabil din etapele străbătute — acea parte a trecutului care intră în configurația prezentului și are șanse să dureze. Rolul creator al tradiției rezidă, fără îndoială, în faptul că ea asigură continuitate, echilibru și posibilități de integrare organică, în sistemul valorilor existente, a oricărui nou efort întreprins. «Oamenii — scria Marx, în *18 Brumar al lui Ludovic Bonaparte* — își făuresc propria lor istorie, dar nu prin libera lor voință, nu în împrejurări alese de ei înșiși, ci în împrejurări care preexistă nemijlocit, în împrejurări date, pe care le moștenesc de la înaintașii lor». Noi și cei dinaintea noastră, devenim astfel un raport care poate fi urmărit sub o multitudine de aspecte. Declarațiile de adeziune la ceea ce reprezintă «spiritul modern», ca și declarațiile de adeziune la «valorile tradiției», nu sînt suficiente pen-

tru a ne înțelege pe noi înșine. În gesturile noastre, în faptele noastre, fuzionează deopotrivă trecutul, prezentul și viitorul. Imaginea pe care ți-o oferă România, în aceste zile, este simbolică. Pretutindeni ne întîmpină noi orașe, noi uzine, noi construcții, pretutindeni întîlnești, pătrunse pînă în cele mai îndepărtate colțuri, marile cucrieri ale științei și tehnicii contemporane — utilaje moderne, instalații industriale ultramoderne, achiziții ale civilizației recente: automobilul, televizorul, magnetofonul. Pretutindeni te întîmpină însă, deopotrivă, prezența, timidă, parcă, dar consistentă și durabilă, a tradiției. «Parada» portului popular, în aceste zile de sărbătoare, din satele de pe Valea Izei te duce cu gîndul la existența unor resorturi din conștiința noastră al căror sens noi nu l-am deslușit încă bine. În condițiile în care materialele textile realizate la scară industrială sînt mult mai confortabile și mai ieftine, lumea se încăpățînează în promovarea valorilor portului popular: opinca e preferată bocancului sau pantofului, țesăturile realizate în casă sînt preferate țesăturilor, foarte frumoase, existente în magazine. Cine sîntem noi? Ce se întîmplă cu noi? Cît își spun cuvîntul secolele precedente prin noi, astăzi, în tot ce facem, în tot ce înfăptuim? Mi se pare una dintre experiențele cele mai interesante

realizate, în contextul făuririi noii societăți, această grijă, ce poate fi reținută peste tot în România, pentru valorile majore ale tradiției. E simplu să ignori ce se întîmplă cu oamenii atunci cînd, dincolo de diferențele culturale care îi despart, dincolo de obligațiile productive, politice și administrative ce le au, participă, cu toții, pe linia unor gesturi care îi leagă atît de mult de predecesorii lor, la realizarea spectacolului specific marii sărbători a Anului nou. E mult mai greu și mult mai complex de urmărit și de promovat inserarea valorilor tradiției în contextul vieții spirituale contemporane a unui popor, formulînd o politică a culturii înțeleaptă. Etnografii și folcloriștii se pot ocupa, desigur, de înregistrarea valorilor artei populare, prezentă încă în aceste zile, pe scena vieții spirituale românești. Noi însă rămînem tot cei care trăim arta populară prin intermediul unor momente de sărbătoare comune întregului popor. Cine sîntem noi, totuși? Probabil nici primii, nici ultimii din lunga serie de generații care și-au legat existența de numele pămîntului indicat, pe hartă, prin titlul ROMÂNIA. Hegel spunea că un lucru asupra căruia ai început să reflectezi devine deja pe jumătate înțeles.

Gheorghe ACHIȚEI

din albumul artistului fotograf ion miclea

**din bătrîni
pînă la noi**

● MINE ANUL SE - MIOIESTE ●

● MIINE ANUL SE-ÎNTOIEȘTE ●

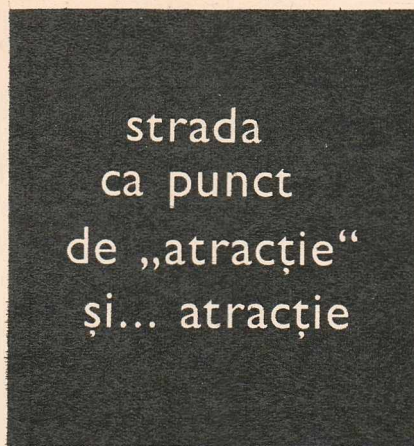
Fotografii de Elena GHERA, Vasile MOLDOVAN și Radu CONSTANTINESCU

flacara

12 pagini scrise de dumneavoastră

strada
ca punct
de „atracție”
și... atracție

În afară de a fi un drum între două șiruri de case, o stradă trebuie să îndeplinească mai multe condiții: nu vi le-nșir aici, că le știm cu toții. Ceea ce nu trebuie să aibă o stradă — iată ce vor, parcă, să spună două din cele mai populate străzi arădene: tuburile de ciment, «depozitate cochete» între un parc și o școală — Școala profesională C.F.R. — pun o «pată discordantă» (vorba lui G. Top.) pe mândrețea blocurilor din perspectivă și pe munca gospodarilor edili. Și unde mai pui că deteriorate cum sînt — s-ar putea ca abia de-acum (așa cum sînt!) să valoreze și ele niscaiva mărunțiș. Nițel mai la vale, la magazinul «Avicola», unitatea nr. 1, se vind ouă cu coadă. Nu, nu e vorba de un nou produs superior ouălor obișnuite, rezultat al fantaziei avicultorilor, ci de o deficitară aprovizionare cu ouă a orașului, drept pentru care lumea stă la rînd cîteva ore și ne aruncă priviri nu tocmai măgulitoare... Și mai la vale, în plin centru, vitrina cu «fapte... fapte»... are un ochi spart ale cărui lacrimi metamorfozate în cioburi de sticlă își deplîng soarta la picioarele vitrinei. Oare care vrednic gospodar de conștiință o fi făcut-o? Oricum, e cert că își justifică existența chiar dacă e o

vitrină pe care nimeni n-o privește cu plăcere.

O stradă care se-mbucă cu bd. Republicii, prin furnicarul de pași al căror vad este și prin așezare — strada Meșeanu — este toată ziua într-o permanentă și gălăgioasă forfotă, fapt care prieste de minune vînzătorilor ambulanți, fără serviciu, care-și vind nimicurile: pulovere sirbești, «Supco» amestecat cu făină de mălai, gumă de mestecat, ciorapi de damă gata ruți — de aceeași proveniență, — punge de nailon, mohair — din același «import» clandestin — dijmuit cu abilitate la gramaj, toate la prețuri care-i fac să rămînă cu «marfa» întinsă a cerșire, spre posibila cumpărători naivi.

În afară de a fi un drum între două șiruri de case, o stradă trebuie să aibă însuși diferite fațete de cele pe care le mai au bd. Republicii și str. Meșeanu din Arad, pentru că alt fel zis aceste două albi ale orașului sînt numai două din punctele de real interes turistic.

Istrate Dumitru
str. Karl Marx nr. 77
Arad

● **Cooperatoarele de la C.A.P. «30 Decembrie 1947»** din comuna Olcea, județul Bihor (aproape trei sute) au muncit cu mult spor în anul 1973 în cooperativa agricolă de producție creînd o valoare a producției globale, din sectorul legumicol, de aproape 2 000 000 lei. Dacă raportăm valoarea producției obținute rezultă că fiecare a produs peste 65 000 lei în acest an. (Nicolae Boghet, ing. C.A.P. «30 Decembrie, 1947», com. Olcea).

● **În trimestrul I al anului școlar 1973-1974**, elevii școlii generale nr. 11 — Pitești au efectuat peste 1 500 de ore muncă patriotică realizînd plantarea a 500 m gard viu, 60 arbuști ornamentali, și au dat în folosință un teren de minifotbal. (prof. Petru Stoicescu, Pitești)

● **Craiovița Nouă.** Locatarii sînt bucurători că promisiunea tovarășului prim-vicepreședinte al municipiului Craiova, ing. Marin Năstase, a prins viață — s-a deschis mult promisa farmacie. Cînd oare va fi rezolvată problema telefoanelor? Un singur telefon, și acela public, la aproape trei mii de familii, e prea puțin. Să sperăm că P.T.T.R. și Teleconstrucția sînt pe... fir. (Radu Paul, Craiovița Nouă, bloc 32, sc. 1, ap. 5)

● **Cinegetică în Munții Gurghiului.** În pădurile Munților Gurghiului cornul de vînătoare invită la un atractiv sezon cinegetic de iarnă. Aproape zilnic sînt organizate vînători colective pentru combaterea dăunătoarelor și selecția animalelor, iar bilanțul încheiat, recent, este deosebit de bogat: 100 de mistreți, 25 de cerbi și ciute, numeroși lupi, jderi, riși și multe pisici sălbatice, vulpi și vidre. (Ion Vulcan, Tg. Mureș, str. Argeșului 2)

● **«C.F.R.»istă.** Dacă intrați cumva în restaurantul din Sînnicolau, Mare observați pe un perete un ceas care indică timpul cu + 15' față de ora exactă. Oare aici să fi fost cîndva restaurantul gării din acest oraș?! Sau această «piesă» de măsură a timpului este un argument ce indică ora plecării pentru cei tentați să se lase uitați în local. Închei urîndu-vă tuturor noi succese în '74 și multă fericie în noul an. (Ion Pătrașcu, Timișoara, Splaiul T. Vladimirescu 14-A)

● **La alegere.** La intrarea în magazinul de materiale sportive pentru copii, pe str. Dr. Petru Groza din Cluj, este caligrafiat cu migală și... precizie pe sticla ușii, dar și pe un carton mare, următorul program de lucru: «ORAR: 8-20, vineri 10-20», apoi: «8,30-13; 16,30-20, marți 8-14». Cine nu se poate acomoda cu primul orar poate beneficia de celălalt. Așa să fie? (Teodor Mateescu, Ștudioul de radioteleviziune, Cluj)

● **Franzeluța pariziană la Brașov.** În curînd locuitorii Brașovului vor consuma pentru întia oară delicioasa franzeluță pariziană și checul marmorat, noi produse ale întreprinderii industriale de mîrșit și panificație din localitate. Acestea vor fi realizate în urma solicitării consumatorilor și ca urmare a intrării în funcțiune la întreprinderea amintită a trei noi cuptoare-tunel de capacitate sporită, cu un înalt grad de mecanizare, în care produsele de patiserie se coc în cîteva minute. (Alex. Mandrea, Brașov, bd. Gării 18)

● **La Arad** există pianul pe care a cîntat la datele de 8 și 10 decembrie 1848 Franz Liszt în sala mare a hotelului «Crucea Albă». În aceeași sală a cîntat: Johann Strauss-fiul (1847), Adelina Patti (1867), Johannes Brahms și Johann Joachim (1879) și mai tîrziu în 1912 Pablo Casals. Credem că o placă comemorativă ar fi utilă pentru cunoașterea istoriei municipiului și a clădirilor sale. (Mihail Talos, Arad, Calea Romanilor, Bl. D2/1).

● **De curînd** s-a sărbătorit aniversarea a 25 de ani de la înființarea Institutului de mine din Petroșani. În sfertul de veac care a trecut de la înființare, institutul a dat țării peste 4 000 de ingineri. Demn de remarcat este faptul că, în cei 25 de ani, baza materială a institutului a crescut de la 1 200 metri pătrați la peste 14 000 metri pătrați, amenajîndu-se 30 de laboratoare înzestrate cu aparate și utilaje moderne și care asigură condiții optime de pregătire a noii generații de ingineri. (Nicu Sbuhea, Hațeg, str. Decebal nr. 9)

● **În dreptul** cofetăriei de la intersecția bd. Armata Poporului cu bd. Geniului, pe stîlpul ce susține ceasul public, un «isteț» și-a pus amprenta scriînd, cu litere de tipar (a se citi: de... vopsea albă) «LOC PENTRU DAT CU CAPUL!»?! Cred că e imperios necesar ca neseriosul ce a făcut o atare ispravă să fie de urgență prins și adus la fața locului pentru ca să încerce el... primul! (Ioan Roman, student, an II, «Ștefan Gheorghiu», București)

S-a scris mult despre poluarea folclorului românesc, în special în revista «Flacăra». Cu toate acestea consider că nu greșesc cu nimic dacă arăt și eu unele aspecte ale problemei. Mă voi restrînge la dansul nostru popular, care după părerea mea, așa cum este el prezentat uneori la televiziune, este falsificat, detrușit, nereprezentînd specificul caracteristic al unor județe sau regiuni.

Se vede cît de colo că este ceva «făcut» și nu «născut».

Probabil că anumiți activiști culturali și regizori aplică uniform unele cunoștințe însușite la diferite cursuri de specializare, fără a mai ține cont de specificul local, unde pun în practică cele învățate la asemenea cursuri.

Așa se face că uneori dansurile populare prezentate la televiziune sînt la fel în județul Suceava, cu cele din județul Bihor, Dolj sau Constanța.

Observăm că apar grupuri de dansatori în rînduri de cîte 8—10 flăcăi și fete (flăcăii întotdeauna în prim plan), prinși de miini, care fac același pas înainte și înapoi, dînd aprig din miini în sus și în jos, indiferent din ce regiune a țării sînt dansatorii. Se vede că așa sînt învățați toți și așa trebuie să danseze. (Așa vreau probabil regizorii.)

Mi-aduc aminte de cînd eram copil și mergeam în sărbători la horele țărănești din satul meu natal, din județul Suceava. Ți-era mai mare dragul să vezi cum flăcăii, conduși de către un bătrîn al satului (fără să fie regiști de cineva), dansau cîntece bătrînești ca: «Trilișești» — «Bătuta» — «Corăbasca» — «Învîrțita» și alte dansuri bătrînești care te entuziasmau prin originalitate, fiind în stare să stai cu «gura căscată» să-i privești cît îi ziuca de mare, uitînd de toate din jurul tău. Urmau, intercalat, acele hore liniștite și așezate, dansate în doi — feciori cu fete — care-și șopteau la ureche, în timpul dansului, niște taine pe care numai ei le cunoșteau. Nu era horă țărănească la care să nu se strige diferite chiuituri cu caracter moralizator.

Îmi aduc aminte că prin anii 1935—1940 exista o echipă de dansatori țărani din comuna Fundul Moldovei din județul Suceava, foarte renumită și cunoscută atît la noi cît și în străinătate. Echipa aceasta de dansatori era condusă de un țaran mai răsărit din comună, și care a făcut să așune podeaua diferitelor scene din Paris, Londra, Roma, Viena etc., publicul spectator din străinătate fiind entuziasmat de originalitatea dansurilor românești prezentate.

De aceea aș sugera în încheiere celor care au obligația de a se ocupa în mod special de această treabă (problemă), să colinde satele noastre, să asiste la sărbători la diferite manifestații populare, așa cum se produc ele, acolo, la origine, și să rețină ce este mai frumos și mai original, pentru televiziune și pentru toți cei doritori să audă și să vadă adevăratul folclor românesc.

Să nu-i învățăm pe țărani cum să danseze, ci să învățăm noi de la ei cum se dansează dansurile populare. Numai așa folclorul nostru românesc își va păstra din moși strămoși originalitatea și frumusețea.

Profesor Popovici Mihai
orașul Brad, județul Hunedoara

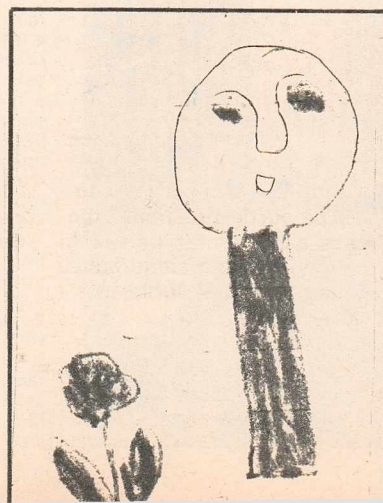
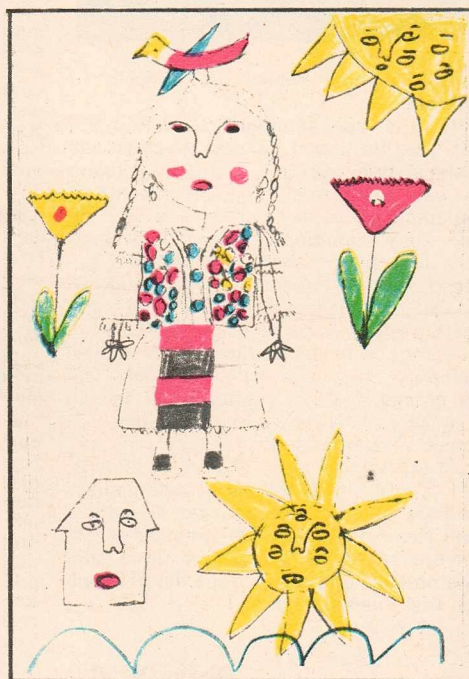
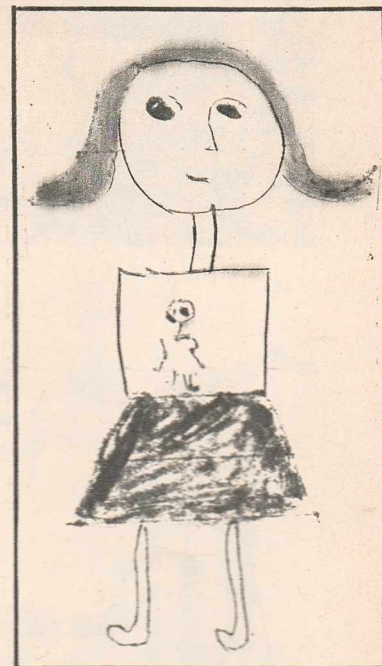
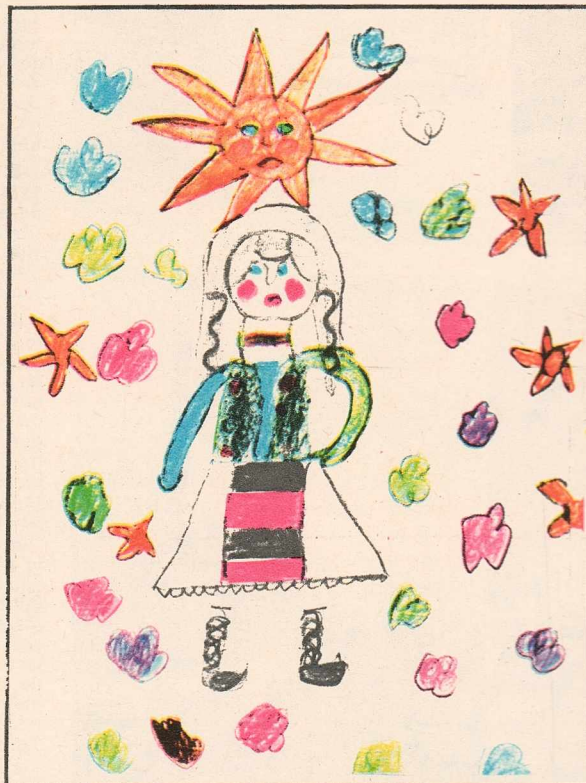
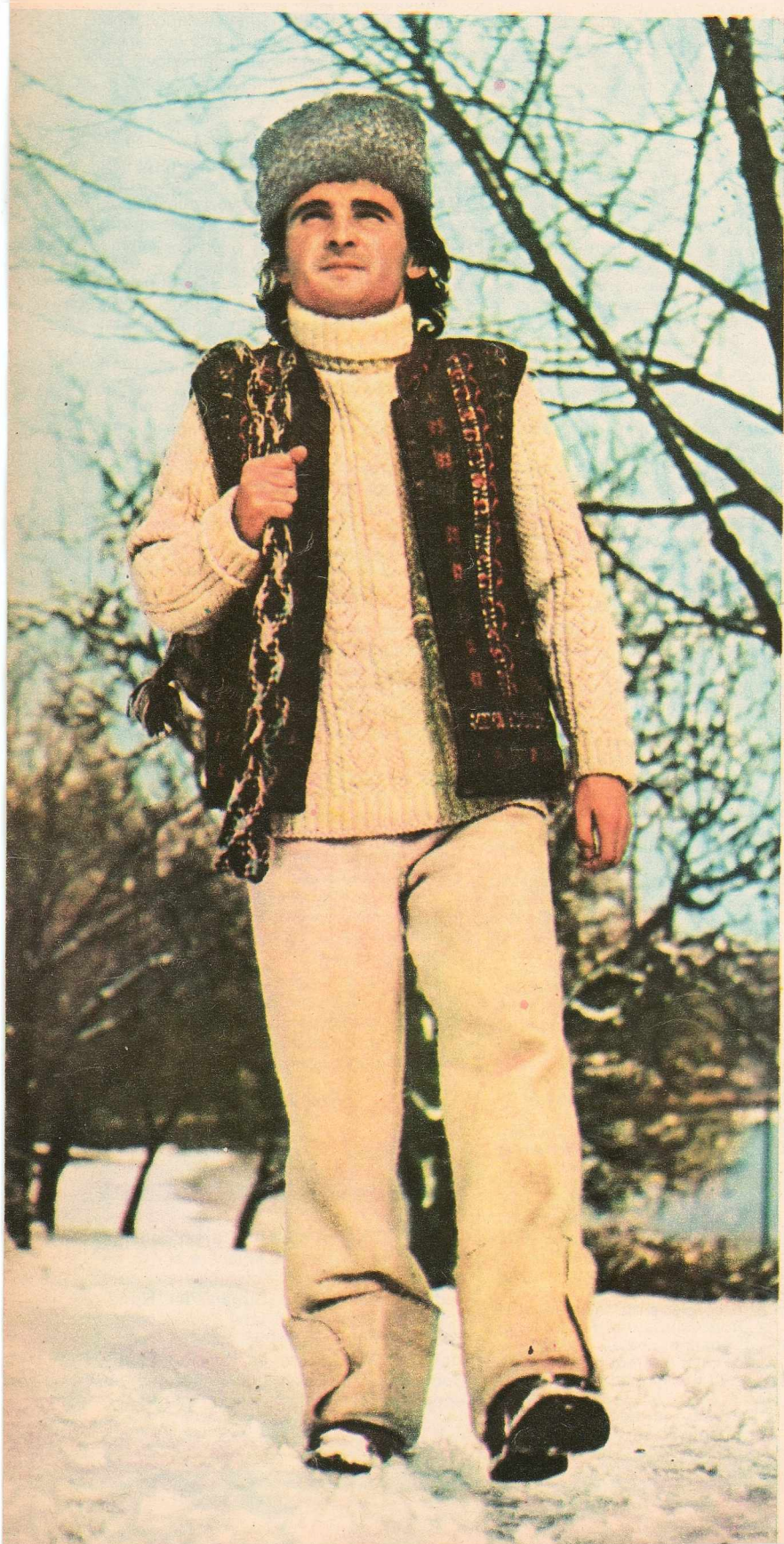
Între 27.XI. și 15.XII. Corespondența primului participant la «Flacăra scrisă de cititori» a sosit la 27 noiembrie și a fost semnată de Valeriu Birgău din Hunedoara, iar la termenul fatal de 15 decembrie, la închiderea ediției acestei participări, a fost trimisă de Ion Sușală din București, avînd numărul de 564 (corespondența, bineînțeles).

(Redacția)

să vă gîndiți și la satul bogdan vodă și să

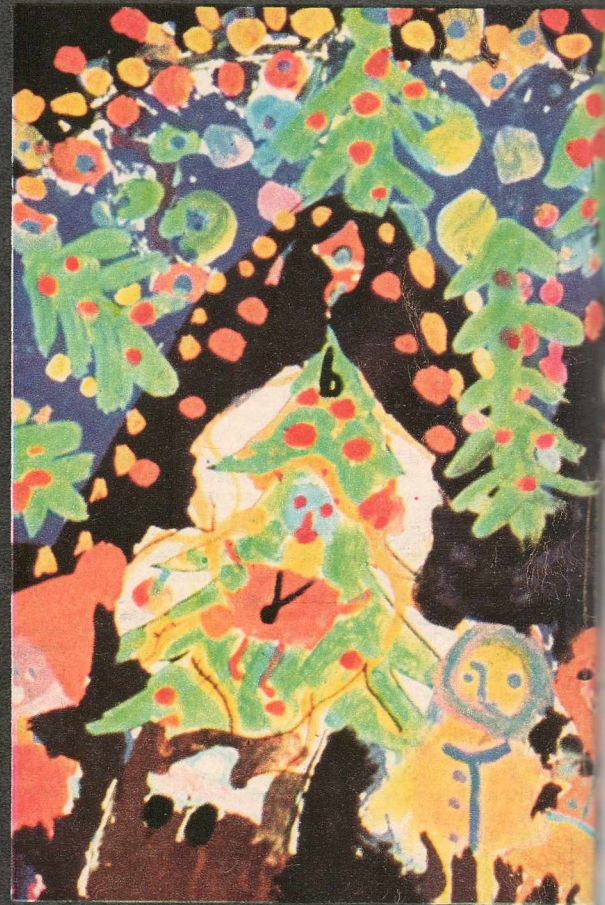
Cînd, în urmă cu un an, primeam la «poșta redacției», pe care o susțineam în serioasa și nobila revistă transilvană «Tribuna», 2 plicuri, unul cu versuri ale unor copii din satul Bogdan Vodă-Maramureș și altul cu versuri ale unui tînăr profesor din aceeași comună, în mintea mea se făcea greu legătura între educator și poet. Pe profesorul acelor elevi îl chema Ion Zubașcu iar pe poetul acelor iluzii îl chema George Calmineasa. Acum cîteva zile aveam să aflu că Zubașcu și Calmineasa sînt una. Îmbrăcat ca la el acasă, extrem de natural și de convingător, a venit în București cu o mapă plină de desene și poezii ale elevilor săi profesorul Zubașcu, care înfrinsese măcar pentru acea dată pe poetul Calmineasa. Pătruns de ideea că are o sfîntă misiune de îndeplinit, acolo, în locurile sale natale, tînărul și pasionatul profesor maramureșean conduce, de fapt, viața spirituală a elevilor săi, pe care-i învață să gîndească modern, curajos, frumos. E minunat că «acești zubașcu» există, e minunat că, înfruntînd tentațiile unei vieți mai ușoare și ale unor meserii mai fără riscuri, continuă să se nască, să trăiască și să dureze, aici, la noi, stirpea nobilă a dascălilor, a celor ce continuă construcția spirituală și morală a obștilor românești. Atîta presiune a faptei adevărate în ochii și în acțiunea acestui tînăr ce poate deveni, cred, și un mare poet și un mare dascăl! Și atîta tinerete.

Adrian PĂUNESCU

▲ Cercel Ion, clasa a VI-a

— «Jocul caprei» Bejan Cătălina, clasa a II-a

STIMATĂ REDACȚIE,

Am plăcerea să vă trimit câteva picturi ale copiilor de la Casa pionierilor din Piatra Neamț (însoțite de un text), pe care le propun atenției redacției în vederea posibilei apariții în numărul de Anul nou al revistei «Flacăra». M-am gândit că reproduce color aceste picturi, însoțite de textul scurt pe care îl expediez, ar putea apărea la rubrica «Civilizația ochiului».

Cu stimă aleasă și înaltă prețuire,
Radu CEONTEA,
Piatra Neamț

ochii copiilor

Atîta doar ajunge ca să ne întîlnim cu ochii copiilor ce privesc din această pagină la timpul prezent, întrebători. Acum și aici bătrînul personaj cu barbă și cu sacul doldora a ajuns la Capra cu trei iezi, acum și aici capra se joacă într-un univers sărbătoresc de margine de an, se plimbă prin ninsoare colindătorul muzicant, ori prin nămeți, cu sorcove, copiii. Lumini ca boabe de mărgăritar scaldă orășelul copiilor, uriașii fulgi amestecați cu stele dezmiardă hora de copii și omul de zăpadă.

Acum și aici pictori de-o șchioapă ai Casei pionierilor din Piatra Neamț sărbătoresc Anul nou și par să ne întrebe cu priviri pătrunzătoare dacă tot ce au pictat ei există.

Există!

Or, iernile așa ar trebui să fie.

Radu CEONTEA

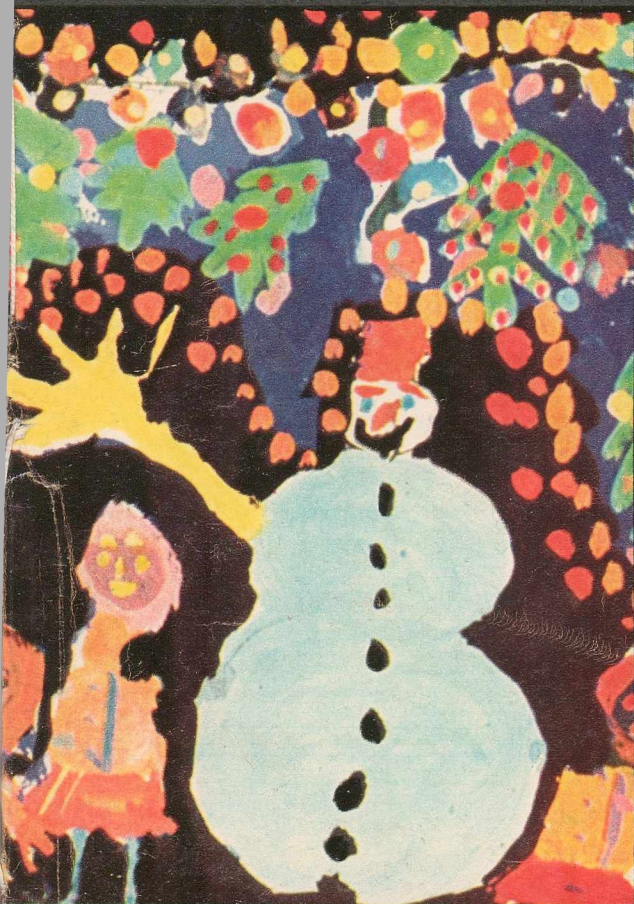
▲ Rotaru Giorgiana, 5 ani

— «Moș Gerilă la Capra cu trei iezi»

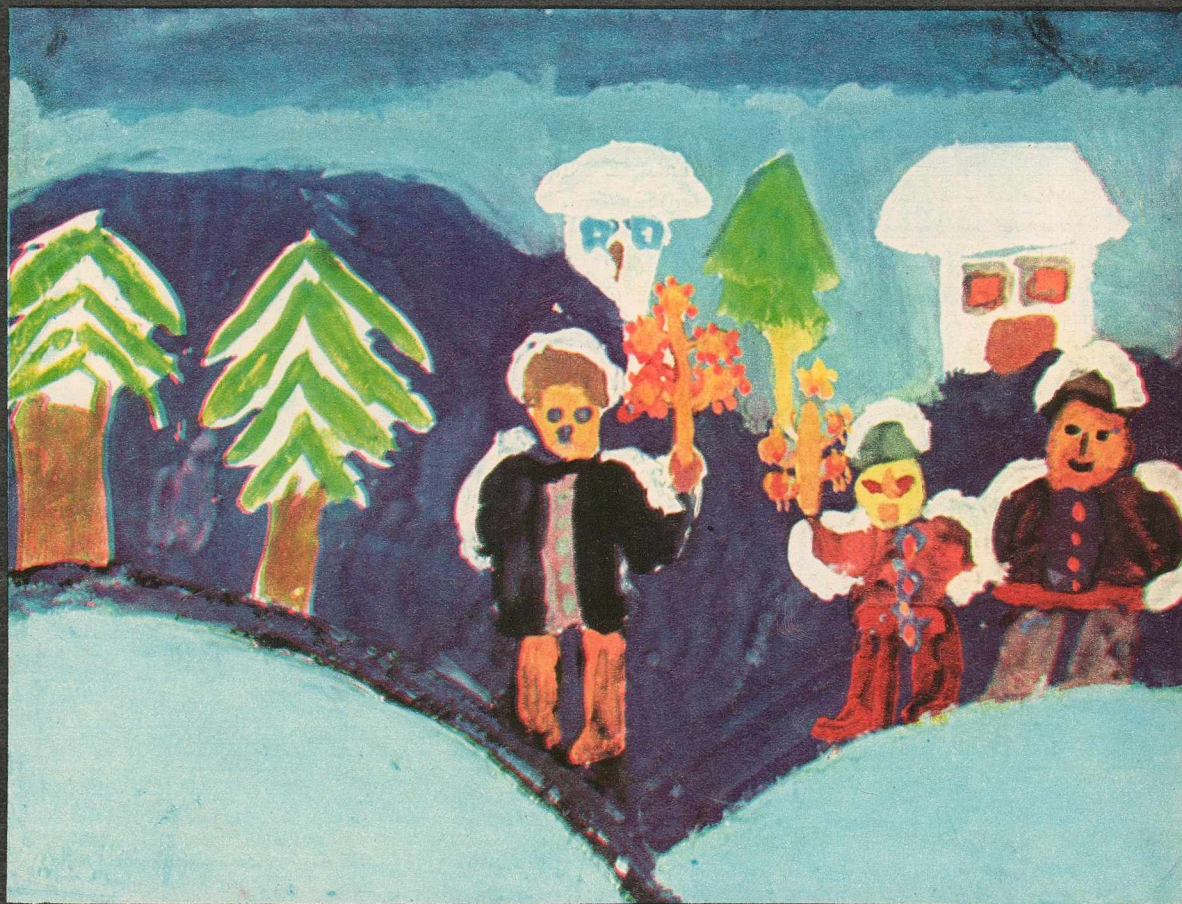
Pronin Tony, clasa a VIII-a

— «Un om mascat»

● CIVILIZAȚIA OCHIULUI ●

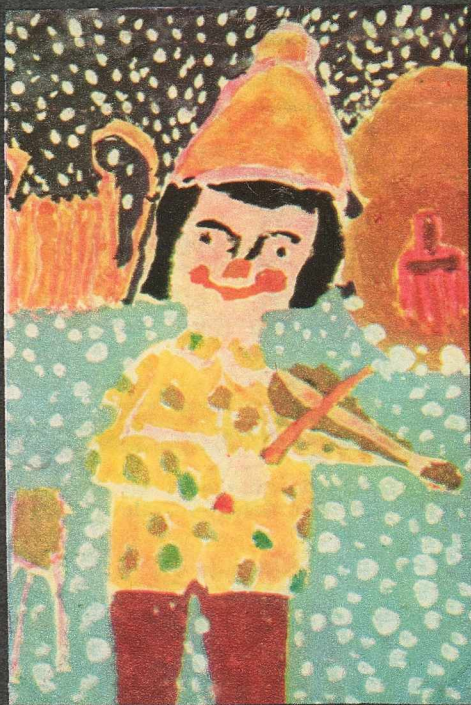

— «Orășelul copiilor»

Baranguta Adina, clasa a V-a

— «Copii cu sorcova»

Pronin Camelia, clasa a III-a — «Colindător»

Sturza Alexandru, 5 ani — «Moș Gerilă»

Ceașu Gabriel, clasa a III-a — «Derdeluș»

Zamfirescu Andrei, clasa a III-a — «Iarna cînd ninge»

● REALITATEA ILUSTRATĂ ●

la-ti mireasă ziua bună. (Stoia Octavian — București)

Ce aveți de împărțit? (Stoia Octavian — București)

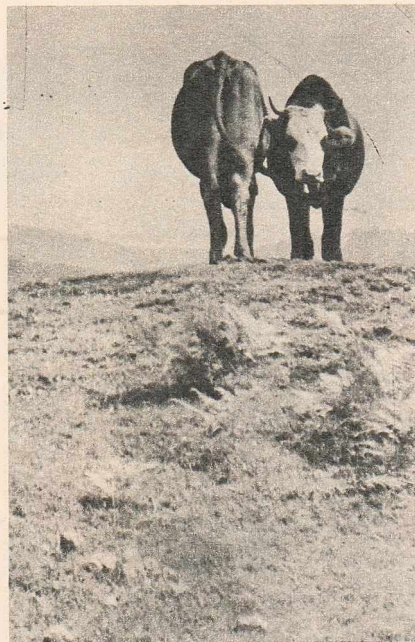

«Diogene printre noi». (Corneliu Dorin Gelep — Craiova)

Fără alte cuvinte. (Indescifrabil — Deva)

«La iarbă verde sau primum vivere, deinde philosophari». (Corneliu Dorin Gelep — Craiova)

Ilustrarea realității din față și invers (Aurel Toncoglaz — București)

Poate, un viitor Năstase! (Belbița Gh. — Craiova)

Ultima pagină a revistei
scrisă de dumneavoastră

Prezentarea artistică Sorin Postolache

Anticipație medieșeană. (Țopa Emil — Mediaș)

prezentul în prezent

Exagerând lucrurile s-ar putea spune că învățămîntul pare o căruță de lemn căreia i s-a pus motor cu reacție.

Nu e suficient ca învățămîntul să transmită cunoștințe materialiste asupra vieții. Învățămîntul însuși trebuie să se confunde cu esența filozofiei și a credinței noastre.

Așa cum Marx a răsturnat filozofia lui Hegel, de altfel genială, fiind primordialitate materiei în raport cu spiritul, trebuie să gîndim mai bine învățămîntul actual fiind primordialitate acțiunii în raport cu memoria. Creația este materia educației. Creația este primordială în raport cu memoria, deci cu imitația. A cunoaște nu înseamnă a memora. A cunoaște înseamnă a crea. Nu prin memorarea istoriei se realizează acțiunile oamenilor, deci istoria, ci prin acțiunile creatoare ale omului se realizează istoria, deci creația.

Omul nu mai este un actor pe scena naturii, omul este însăși scena pe care evoluează existența naturii. El este și scena și actorul. Ideile savanților au influențat puțin lumea și numai prin aplicațiile practice. Distanța între idee și aplicarea practică era mare, de asemenea și decalajul între numărul mare al ideilor și numărul mic al celor care puteau deveni realitate influențabilă. Azi s-a redus acest decalaj atât de mult încît ideea devine direct realitate. Ideea este forță fantastică, gîndul omului modelează lumea. Între gîndul individual interior și acțiunea exterioară asupra colectivului nu mai există decalaj. Nu există decalaj între om și lume. Timpul creatorului este timpul lumii. Lumea modernă a creat posibilități ca majoritatea oamenilor să trăiască în prezent.

Copiii trebuie modelați după spiritul vremii prezente. Școala trebuie să conecteze copiii la circuitul prezent al valorilor. Legătura cu starea de spirit din prezent nu trebuie să se facă periodic, întâmplător și în cele din urmă, prin activități auxiliare, ci permanent, organizat și în primul rînd prin însăși structura învățămîntului.

Sînt în Maramureș artiști foarte mari, necunoscuți în țară decît parțial, izvoiriți din natura specifică a Maramureșului cu totul diferită ca temperament de restul țării. Am învățat copiii să înțeleagă pe acești artiști iar prin ei i-am învățat să înțeleagă arta prezentului național. Și firească, copiii au înțeles foarte ușor ceea ce sperie pe majoritatea oamenilor cînd sînt puși față în față cu arta modernă. Copiii pot înțelege cele mai dificile imagini, pot înțelege pictura abstractă la fel de ușor ca teoria relativității sau spațiile neeuclidiene. Nu le-am cerut să rețină nimic din toate acestea, ci doar să le înțeleagă. Copiii au o logică vastă, cu totul diferită de logica terestră a oamenilor.

Nimic nu mă ajută în educația aceasta mai mult decît tociului maramureșean prezent clipă de clipă în viața copiilor mei. Aici găsesc izvorul explicațiilor și baza tuturor argumentelor mele. Ceea ce realizez eu nu este decît o punte firească între prezentul permanent al artei populare și

prezentul stării de spirit din creația modernă.

Am în jurul meu peste cincizeci de copii care scriu constant, cu care desenez, cînt, culeg folclor și pe care îi apreciez în primul rînd după creația lor. În fața prezentului ne salvăm și ne justificăm reciproc.

Nivelul valoric al creațiilor este uluitor, dar inegal. Pentru că sînt nevoit să lucrez paralel cu programele generale după care elevii vor fi admiși mai departe la alte școli. Mă întreb ce rezultate aș obține dacă aș lucra complet după o programă personală?

Creația poate deveni în școală o tradiție eternă așa cum, fără să fie scrise undeva, copiii păstrează în tradițiile lor jocuri și obiceiuri poate de la începutul lumii.

Școala trebuie adusă prin creație în prezent. Prezentul să fie locul de unde să se facă incursiuni în alte timpuri. Fundamentată pe trecutul care e stabil școala respiră stabilitate. Dar prezentul e mobil. Cum putem ridica o construcție pe un teren nesigur, cum putem inscrie un turn pe valurile apei? Cum putem construi pe mișcare dacă în fiecare clipă vom pune cărămida pe alt loc?

Tocmai aceasta e salvarea. Faptul că prezentul se schimbă mereu. Școala nu mai e un templu care are nevoie de fundamentul încremenit al trecutului. Atîta timp cît planeta noastră nu e decît un vehicul cosmic, o navă cosmică ai cărei cosmonauți sîntem, școala, ea însăși, trebuie să devină un vehicul cosmic călătorind pe mișcare. Schimbările neîncetate, revoluția continuă a cunoașterii nu trebuie să înspăimînte ci dimpotrivă să ne salveze, să fie condiția existenței noastre și a școlii noastre. Așadar școala trebuie să fie un vehicul. Educația să fie viteza acestui vehicul. Idealul noii școli nu este statuia, ci cosmonautul. Numai fiind vehicul școala va putea fi în orice clipă în prezent, așa cum sînt aștrii. Școala trebuie să devină un astru cu proprie lumină cosmică.

Se creează atît de mult în lume încît școala nu mai poate rămîne o instituție de consum, o deltă a creației lumii. Ar exploda de cită cunoaștere s-a acumulat. Școala trebuie să devină ea însăși creatoare. Accentul să se schimbe de pe consum pe creație. Creația este singurul mod de a cuprinde lumea în totalitatea ei. Nu mai poți cuprinde lumea prin memoria lineară terestră, ci numai global prin creație.

Nu e important să supraviețuiești invențiile și cărțile noastre, mașinile și metaforele noastre. Important e să rămînem noi. Noi, adică omenirea. Cită vreme vom exista noi, va exista existența. Creația generală este singurul mijloc de supraviețuire a lumii.

Vestitorii mei nu vor fi poeți ci deocamdată «o promoție de cititori care vor înțelege literatura modernă. Și care, prin aceasta, vor înțelege sufletul omului de mîine».

profesor George CALMINEASA
satul Bogdan Vodă —
Maramureș

cine a ucis romantismul?

Printre rîndurile răspunsurilor date la extemporalele «Flacăra», de unii elevi, am citit nechibzuință în studiu, lipsă de grijă pentru înobilarea spirituală.

Nonșalanța cu care unii își recunosc ignoranța îmi strecoară în suflet o zgură... La vîrsta lor știam ce vrem.

Îmi amintesc cu duioșie de anii tinereții cînd sorbeam notițele în lipsa manualelor, cînd așteptam săptămîni la bibliotecă bucuria întîlnirii cu cărțile dorite; îmi amintesc de liniștea sacră din sălile noastre de clasă. Eram plini de idealuri pe care încă le mai păstrăm.

Admiram profesoarele care urcau coasta școlii și doream să le semănăm. Intrau bițele, cu caciunile barbaților pe cap, înainte de începerea orei, ca să ne încălzească transmițîndu-ne doruri fierbinți de mai bine, fierbinți ca dorurile lui Eminescu cel

atît de curat în simțăminte.

Aveți nevoie de romantismul nostru?

De ce nu cîntați cîntecele noastre, cîntecele cu care am început să visăm? De ce nu cărați cărămizi și moloz vara? De ce nu faceți singuri serbări? De ce credeți că vi se cuvine totul? De ce luați și nu așteptați să vi se dea?

Doriți să vi se întindă o floare, cînd grăbite la întîlnire, călcați pe cele presărate pe străzi de aceia care le-au visat acolo cînd erau ca voi?

Cocoțate pe scaunul de la bar așteptați să vi se ofere o floare, după ce soarele s-a culcat?

Vreți să fiți romantici cînd vă priviți în ochi, persuasiv, strivind impertinent între degete o țigară?

Vreți să fiți respectați cînd gesturile și fizionomia voastră și-au pierdut gingășia,

cînd doriți să știți totul într-o seară, cînd nu vă temeți de voi? Vorbele și faptele voastre sînt prea îndrăznețe, forțați ușa vieții și vă treziți zguduiri de frig și de singurătate...

Noi am pus în ochii voștri verdele crud al cîmpiei, albastrul senin al cerului. Ne uităm la voi ca să ne vedem și tineri și fericiți. O doream încă de atunci de cînd învățam despre Horia, Cloșca și Crișan. Eram desculți. V-am așteptat cu răbdare ca

să vă mîngîiem și să ne rostogolim în privirea voastră sătui de plîne și de căldură. Nu mai pășiți pe covoare de vise... Aveți totul.

Vă lipsește doar responsabilitatea față de voi înșivă.

Magdalena PĂUN
învățătoare
bulevardul Republicii nr. 138
Pitești

să renunțăm la berze

O scrisoare excepțională a rămas fără ecou. Era publicată sub titlul: «De ce?» Să încercăm un răspuns. De ce nu se face educație sexuală în școli? Din același motiv pentru care dumnea, stimate tovarășe ai preferat anonimatul (E. George, elev Cluj, care nu este altceva decît, de pildă: Un elev — Cluj). Din cauza acelor «surisuri imbecile» cum le numești, pe care le generează încă problema sexualității. Și de-ar fi numai surisurile...

De ce medicul școlar se eschivează de la tema propriu-zisă, salvîndu-se cu capitolul de boli venerice? De ce nu se ocupă de aceste probleme profesorul de biologie?

Recunoaște și dumnea, stimate elev, că este jenant să predai sexologie. Atîtea secole, subiect tabu, împins în umbră, problema sexuală a fost invadată de viermii trivialității. Și e greu, cumplit de greu s-o expui brusc, în plină lumină cu toate tenebrele ce se țin scai de ea.

Tinerii vor și aici, ca pretutindeni — lumină. Adulții însă (și se pare că numărul lor crește, invers proporțional cu gradul de cultură) opun o rezistență tacită, surdă. Din inerție și prejudecată.

Ei califică problemele în discuție drept prostii, lucruri rușinoase și refuză orice argumentare logică a pozițiilor lor. Consecințele se cunosc: «divergențe pe plan școlar», «zbucluc în inutil», «gînduri obsedante» (citez din scrisoarea elevului), la care aș adăuga cîteva din urmările cele mai nocive și, uneori, irevocabile: delincvența juvenilă, desfacerea căsătoriei, comportament sexual aberant, viol și, nu de puține ori, crime. Ignoranța în materie de sexologie, la fel ca orice altă ignoranță, nu poate avea decît consecințe negative pe plan individual și social. Și aici, pericolozitatea este sporită de rezolvarea întrebărilor și problemelor sexuale ale adolescenților de către «binevoitori», care, nu rareori, sînt certați cu

normele morale.

Intenționam aici o pledoarie argumentată «pentru a se face lumină și în acest domeniu al vieții unui tînr». Dar scrisoarea elevului nostru este suficient de convingătoare. DE ACEEA AM CONSIDERAT MAI UTIL SĂ PROPUN O SOLUȚIE. Pentru că predarea sexologiei presupune restructurări de programă școlară și mai ales de mentalitate a cadrelor — proces de lungă durată —, sugerez ca fiecărui elev începînd cu clasa a IX-a, să i se înmîneze cîte o carte — manual de sexologie. S-ar putea astfel ca din anul școlar 1974-1975 nici o promoție să nu fie privată de o carte cu o utilitate incontestabilă. Manualul, scris într-un stil accesibil și cu o terminologie adecvată vîrstei, nu necesită nici explicații orale și nici examinare. El va fi citit cu siguranță. Dintre cărțile de profil apărute în ultimul timp, corespunde în cea mai mare măsură intenției de mai sus *Sexologia* de Tudor Stoica, Editura Medicală, București, 1972. Cartea cuprinde sexologie normală și patologică, igienă, psihologie și etică, aspecte medicolegale. Desigur, aplicarea practică a sugestiilor va întîmpina opoziția de rigoare a unor părinți și, de ce să n-o recunoaștem, a unora dintre profesori, așa cum a întîmpinat rezistență și introducerea puericulturii la clasele a X-a din școlile generale. Dar nu acest lucru e important.

Am încercat să întind o mîna adolescentului fără a avea pretenția că e mîna salvatoare. Singurii în stare să aprecieze acest lucru sînt înșii solicitanții: elevii. Dacă cineva sugerează o soluție mai bună, voi fi prima care o să mă bucur. Pentru că un lucru e, fără îndoială, incontestabil: e timpul ca pe copii să nu-i mai aducă barza.

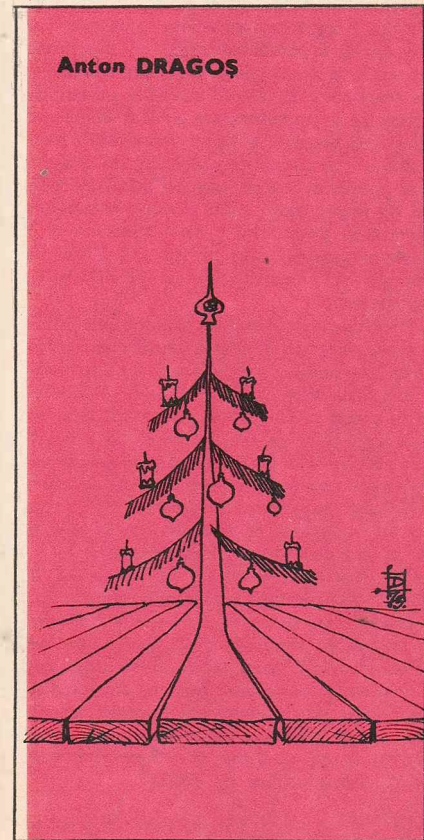
profesor Ionela DORIAN
cartier Mănăștur, Cluj

propun un test

Față de intenția dumneavoastră de a vă onora cititorii cu calitatea temporară de autori, vă propun următorul set de întrebări, pentru pagina elevului.

- 1.a. Vă satisface actualul sistem de verificare și notare a cunoștințelor potrivit principiului: «Profesorul întrebă, elevul răspunde»? Dacă nu, ce propuneți?
- 1.b. Cunoașteți expresiile: «învățămînt informativ» și «învățămînt formativ»? Dacă da, pentru care optați și ce propuneți pentru perfecționarea sistemului respectiv?
- 1.c. Ați auzit de «învățămîntul problematizat» și de «învățarea prin descoperire»? Știți ce se înțelege prin aceste expresii?
- 2.a. Știți șah? Dacă da, la ce vîrstă și în ce împrejurări ați învățat acest joc?
- 2.b. Ați citit cărți de șah? Care anume? Aveți cărți de șah în biblioteca personală? În biblioteca școlii există cărți de șah?
- 3.a. Ați auzit de faptul că, în unele țări, șahul este obiect de învățămînt, în rînd cu matematica sau istoria? Ce părere aveți despre acest lucru?

Ștefan FĂTULESCU,
profesor de matematică
București
Str. Poenaru Bordea

viața modernă

criza de energie și opera de înțelepciune

Mare consumatoare de hrană și energie, omenirea a reacționat de curând în fața impușinării resurselor ei clasice de substanțe energetice. Serios și solidar. De data asta, nimeni n-a bagatelizat perspectiva, nimeni n-a fost în dezacord cu nimeni. Sînt rare de tot problemele și cazurile în jurul cărora toată lumea gîndește și acționează în consens. Semnificativ, au dispărut și optimiștii de dragul optimismului, deci optimiștii cu luciditatea și responsabilitatea subdezvoltate, în cazul de față nimeni neavînd ceva de cîștigat de pe urma carierei de optimist.

E limpede, din rezervele de substanțe energetice ale planetei nu ne mai permitem să ne înfruptăm oricît și oricum, în contul unor ipotetice descoperiri de înlocuitori pe care ar urma să le facă știința. În materie de foame și de consum de energie, omenirea caută în prezent un nou echilibru. Fiecare țară se gîndește la economii și aplică programe de austeritate, vrea să nu mai risipească și să opteze pentru motoare și tehnologii mai puțin devoratoare de combustibili. Fiecare țară vrea să se apropie cît mai repede de soluțiile optime, adică de consumurile care să asigure atît necesitățile reale actuale, cît și necesitățile impuse de către dezvoltare.

Omenirea se confruntă cu o problemă relativ nouă, motiv pentru care străbatem o etapă în care se tatonează, se cercetează, se învață. Nimeni nu se poate lăuda cu o experiență profundă și încheiată pe direcția avută în vedere. Omenirea învață să economisească resursele de energie, așa cum a învățat atîtea și atîtea lucruri devenite, de la un moment dat, obligatorii. Învață cum să economisească și pînă unde, amîndouă laturi la fel de importante. Desigur, în vreme ce învățăm, mai și greșim, mai comitem excese, dar de învățat, învățăm.

Noua noastră pasiune pentru ocrotirea combustibililor ne determină să ajungem, acum, la început, pînă vom pricepe toate implicațiile, la situații care fac, în speță, economia neeconomică, nerentabilă. Am auzit, de pildă, că un director de școală a tot coborît temperatura din clase pînă cînd s-au îmbolnăvit un mare număr de elevi. Nimeni nu i-a cerut o asemenea economie, nimeni nu concepe astfel protecția combustibililor, tratarea, suferința gripaților și lipsa lor de la școală valorînd mult mai mult. Într-un oraș de nu știu unde, o întreprindere de transport în comun a redus parcul de autobuze și tramvaie care aducea în fiecare dimineață oamenii la lucru. Rezultatul: mulțime întîrziată, ore pierdute din programul întreprinderilor, pagube însumate destul de mari; toate acestea dintr-o înțelegere formală și dogmatică a unei chestiuni și a unei preocupări noi: criza mondială de energie și ofensiva pentru economisirea resurselor.

De cîte ori își propune să protejeze niște rezerve limitate și vitale pentru ea, omenirea face operă de inteligență și de înțelepciune. Operă pe care o începe și o desăvîrșește treptat. Am intrat în această fază, ne dumerim pe zi ce trece cum să fie ocrotiți combustibilii, facem loc în conștiințele noastre unui imperativ nou, recunoscut de către toți drept imperativ. Eu cred că unii dintre noi vor ajunge să se priceapă foarte bine la tot ce ține de economisirea resurselor energetice, vor deveni un fel de specialiști în știința economisirii resurselor energetice și atunci toată omenirea va beneficia, fiindcă nici nu se va mai risipi și nici nu se vor mai aplica restricții nerentabile. Între timp vor fi încheiate eforturile pentru dezvoltarea metodelor de exploatare a energiei solare, eoliene, geotermice etc.— pentru că inteligența umană nu a fost și nici nu va fi niciodată într-o «stare de criză».

Romulus BALASAN

strada

mătura

Pe la două după miezul nopții mi s-a făcut foame. M-am sculat de la masa unde scriu și am căutat ceva de mîncare. O lampă cît feștila unui opaiț arde toată noaptea pe hol fiindcă băiatul meu Matei mai visează cîteodată un lup sau vreo scorpie, se trezește, și singură lumina asta, care de fapt pe mine mă sperie, îl liniștește, o vede prin ușa întredeschisă și adoarme din nou pînă vine alt lup. Dacă mă gîndesc bine, asta ar fi adevăratul sfîrșit al poveștii cu Scufița Roșie. Dar dincolo de fereastra bucătăriei am auzit glasul cam răgușit al unei femei: ia uite, omule, ce-i afară. Cu gura plină, am dat la o parte perdeaua. Așa am văzut zăpada. Strada era albă, arbuștii piperniciți din marginea aleii, ăștia călcați în picioare de te miri ce specialist în bătutul covoarelor, semănau îndeașuns de bine cu frații lor liberi de pe colină. Ceva omenesc, aș putea spune o îngîndurare plutea deasupra lor. Femeia cobora cu atenție treptele blocului de peste drum acoperite cu un strat subțire de zăpadă, scotea strigăte scurte, îi plăcea drăcia asta cu ninsoarea din senin, dar se iveau și o mulțime de neplăceri, bunăoară coborîtul scărilor și pentru asta era de vină bărbatul care venea în urma ei.

Le-am spus totuși prietenilor, a doua zi, că eu am văzut cum ninge pe cînd ei încă dormeau. Mă rog, nu era cine știe ce, dar priveam spre prînz spectacolul primei zile de iarnă în oraș. Zăpada dispăruse cu desăvîrșire, nici măcar nu se topise, o luase vîntul, naiba știe, strada era uscată, bătea un vînt tăios și nu-mi plăcea lumina vitroasă care venea de sus printr-o pînză ciudată de ceață. M-am liniștit, mi-am spus că vreme să ningă este destulă, să mai bată și vîntul, la urma urmei! Eram cu umbra mea, mergeam pe stradă, ne înțelegeam bine, nu vorbeam, oricum nimeni nu putea să ne despartă. Ne-am oprit la un stop. Nu prea treceau mașini dar stopul trebuia respectat. Lîngă noi stătea un om cu o mătură nouă în mînă. Nu știu ce-mi vine, mi-or fi plăcut cine știe cum, palele astea galbene bine strînse în coadă, și-l întreb de unde a cumpărat-o. Un om între două vîrste, palton cenușiu, obraz îngust, uscat. Dă-o-ncolo de mătură, îmi zice familiar ca și cînd ne-am fi cunoscut de cînd lumea, altceva îmi stă acum-n cap: cum mă descurc eu cu mașinile astea? Umbra mea ridică ușor capul din mijlocul drumului, fac un semn din umeri, nu-l cunosc, dar omul vorbește înainte. Pînă acum, spune el, erau două camioane în întreprindere. Unul s-a casat, era și timpul, pe celălalt lucrez eu. Acuma, de cînd cu treaba asta cu benzina, eu nu mai ajung să-mi fac planul pe mașină, adică nu-mi scot leafa, și atunci întreprinderea o să mai achiziționeze un camion și să lucrez eu pe amîndouă și să-mi realizez și eu orele respective, măsura-i bună, trebuie să recunosc.

Achiziție, realizări, mă uit în lungul umbrei mele, ea se clatină fără mine. Nu o fi cam încurcată treaba? Dar stopul se face verde, omul o ia la stînga, face un semn familiar cu mătura, zîmbește, pesemne e mulțumit că s-a găsit o soluție și pentru el, ba te pomenești că or să-i dea și un premiu fiindcă lucrează la două mașini! Bun director, îi spun umbrei, mare strateg, s-a gîndit ce s-a gîndit și a găsit cea mai avantajoasă cale. Sau omul de lîngă mine o fi fost vreun șarlatan, de fapt fără așa ceva spectacolul străzii ar fi mai plicticos, un om ca sarea în bucate, nu?! Dar nu mai apuc să-l întreb cum îl cheamă și unde lucrează, s-a dus, era un om de pe stradă. Iar eu scriu despre întîmplarea asta aici, așa cum am auzit-o, convins totuși de buna credință a omului de pe stradă. Dacă greșesc, păcatul să cadă asupra mea!

George BĂLĂIȚĂ

cronica pretențiilor

umor sau igienă?

O falsă pudoare și o condamabilă lipsă de răspundere față de ce ar fi trebuit să constituie educația completă a multor promoții de tineri au făcut ca timp de mulți ani (nu le zic buni) despre igiena sexuală să nu pomenim nimic ori s-o facem în șoaptă. Dar se știe că o adevărată educație nu se poate face așa, în șoaptă. Promoții numeroase de adolescenți au aflat cîte ceva, fie de la niște buncici mai șugubeți, fie de la frații ori surorii mai mari, mai înșiiți prin viață. Prin școli de-abia de găseai vreun profesor (rar diriginte) care să observe că elevii au crescut, sînt în ultima clasă de liceu, că băieții au început să se bărbierească, iar fetele să folosească pe ascuns rujul mamelor.

Dar într-o bună zi am constatat — prin familii, prin spitale, prin sanatorii — că trebuie să ne «luăm inima-n dinți» și să redescoperim necesitatea obligatorie de a include în vastul program educativ dedicat tinerilor și problemele igienei sexuale. Cu timiditate dar real, a început să se facă, pe ici, pe colo, cîte ceva. De curînd mi-a căzut în mînă o broșură editată de Direcția sanitară și Comisia de Cruce Roșie a municipiului București. Ea se numește Fiți atenți și stîrnea hazul celor care o citeau, oamenii așteptînd într-un hol de spital să le vină rîndul de a intra într-unul din cabinetele stomatologice. Am luat și eu una din broșurile aflate pe măsuta din fața mea. Am început să citesc, am început să zîmbesc, am început să rid pînă am reușit să-mi dau seama că numai de ris nu era.

Pentru a afla, de pildă, cît de ușor și în ce condiții, aparent normale, poți contracta o boală foarte gravă (sifilis primar, seronegativ, ultrapozitiv) trebuie să suporti mai întîi schișoara rizibil-pedagogică Hai să ne distrăm. Iată ce aflăm despre viitorul bolnav: «Ca mulți alți flăcăi crescuți lîngă brazdele mănoase ale Bărăganului, Ieremia a nimerit în București, pe șantier. A vrut să aibă o meserie». Despre același Ieremia mai aflăm: «Acasă, în satul lui, se mulțumea cu o carte de aventuri, cu un film, să bată mingea pe maidan, sau să-i urmărească la televizor pe maeștrii sportului cu balonul rotund. Prețuia îndeosebi prăjiturile, iar dintre băuturi nimic nu întrecea — după gustul lui — o sticlă cu suc sau un sirop rece de la gheață. Vinul i se părea totdeauna acru». Sigur, e un lucru binecunoscut că în Bărăgan țărani beau de 2.000 de ani suc și sirop de la gheață, aruncînd vinul, pe care-l fac toamna, în apele cele mai apropiate. Sigur, Ieremia greșește, bea și el vin în București, se ametește, are o aventură cu domnișoara Nuți, și de-abia pe urmă se constată că a contractat boala mai sus-pomenită. În Fiți atenți, mai există două povestioare de același fel. Pinza de păianjen și Aventura. Autorii broșurii au în continuare umor: «Tare am dori să avem o putere, ca zîna din poveste, și să facem să doară și sifilisul! Să doară, dacă nu pe măsura distrugerilor pe care le provoacă în corpul omului, cel puțin cît o biată măsea», sau: «În numeroase spitale ale evului mediu, înainte de începerea tratamentului bolnavii erau biciuiți zdravăn, ca pedeapsă pentru păcatele lor». Poate că și bolnavilor din zilele noastre li s-ar conveni ceva asemănător... Nu, nu chiar biciul, dar măcar vreo două bine simțite acolo unde se fac injecțiile intramusculare, așa, să-i învețe minte...». Atît de convingși de menirea pe care o au, autorii broșurii uită și de «secretele» pe care sînt dator să nu le divulge: «Profesia ne obligă să păstrăm discreție absolută, dar ținem să asigurăm că există și bolnavi foarte prezentabili. Dacă-i vezi pe stradă, poți să juri că ocupă cine știe ce funcții. Nu vă lăsați înșelați de aparențe! Nu acordați credit pe semnătură în alb, dacă partenerul pare «om serios», dacă a încrunțit pe la temple sau dacă are o pregătire superioară!»

Sigur, concluzia la care ajung autorii broșurii nu poate fi decît una, cea pe care o tipăresc cu litere de-o șchioapă pe ultima filă: **DE BOLILE VENERICE SE ÎMBOLNĂVEȘTE NUMAI CINE VREA... CINE NU VREA SĂ SE ÎMBOLNĂVEASCĂ, NU SE ÎMBOLNĂVEȘTE.**

Avem și noi cîteva întrebări: Cine sînt autorii acestei pseudolectii de igienă sexuală? Cîți bani au primit ca drepturi de autor? Cîți bani a costat editarea acestei broșuri?

În rest, totul este clar.

Dorin TUDORAN

vremea

în săptămîna viitoare

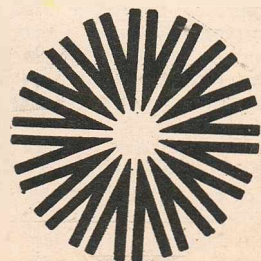
ninsori, ceață, scăderi de temperatură

Ninsori generale urmate de frig uscat. Vremea nu ascultă de meteorologi, oricît ar fi ei de bătrîni sau de meșteri, făcîndu-i să-și ascute mereu mintea spre a-i descoperi tainele. De aceea, nu trebuie să ne surprindă că prognozele inserate în această rubrică nu au fost și poate nu vor fi satisfăcătoare pentru unele regiuni ale țării. Dar speranța nu trebuie pierdută pentru că vremea nu se poate abate prea des de la regulile pe care tot ea ni le-a furnizat.

De aceea, pentru intervalul ce urmează de la 30 decembrie la 5 ianuarie se prevăd următoarele aspecte de timp cu arii cît mai extinse pe teritoriu: între 30 decembrie și 1 ianuarie, vremea va fi favorabilă unor ninsori cu caracter general. Cerul, schimbător, va fi predominant de ninsori pronunțate. Vîntul de est se va intensifica în Cîmpia Dunării și sudul Moldovei. În Transilvania și zona de munte ninsorile vor cădea liniștit și vor fi însoțite de ceață. Se va depune un nou strat de zăpadă, care va fi în general mai gros de 10 centimetri. În zona de munte stratul vechi și cel nou vor forma o pătură de zăpadă mai groasă de 50 centimetri, foarte favorabilă sporturilor de iarnă de toate tipurile. Temperatura va scădea accentuat, noaptea devenind friguroasă în jumătatea de nord a țării.

Între 2 și 5 ianuarie va predomina o vreme destul de rece, cu temperaturi deosebit de scăzute noaptea, mai ales în regiunile acoperite cu strat gros de zăpadă. Cerul va deveni variabil cu însenări predominante, dimineața se va forma ceață cu depuneri de chiciură. Aceste cețuri vor fi alcătuite din cristale mici de gheață și nu din picături de apă. Așa că ele nu vor reduce prea mult vizibilitatea, permițînd desfășurarea circulației rutiere.

TOPOR

TREI DIALOGURI SINCERE CU:

doru stănculescu

— A trecut multă vreme de când n-am mai stat de vorbă în revista «Flacăra». Doru Stănculescu.

— De la Festivalul Primăvara baladelor.

— De atunci, adică de la consacrarea dumitale, s-au schimbat multe, nu-i așa?

— Ai început însă printr-o greșeală privind consacrarea mea, care de fapt este legată de lansarea compoziției *Ecou de romanță*. Premiul de atunci este, cred eu modest, recunoașterea mea ca interpret de folk. În privința schimbărilor ai însă dreptate, acum cânt împreună cu Sorin Minghiat, un excelent flautist. În plus, în ceea ce mă privește, am descoperit poezia contemporană care multă vreme mi s-a părut inabordabilă, datorită lipsei de ritm și ritm. Dacă titlul acestei rubrici te silește să fii sincer, trebuie să scrii că dumneata m-ai ajutat mult în acest sens, descoperindu-mi cițiva poeți pe care acum îi cânt frecvent. Între timp mi-am schimbat și optica, în sensul că acum nu mai subordonez muzica textului, ci îi acord un loc cel puțin egal acestuia. Mă feresc însă de a cădea în frivolitatea unor șlagăre din muzica ușoară. Vezi, *Ecou de romanță* (sau) *Fluturile*, *Fetița mea* (Mihai Constantinescu).

— Ai ajuns deci să-ți negi pină și melodia care te-a consacrat.

— Da, pentru că «*Ecou*»... nu mă reprezintă, deși pentru mulți, numai asta înseamnă Doru Stănculescu. Anomalia este, de fapt, una de difuzare, această melodie fiind singura, dintre cele câteva zeci de compoziții proprii care au corespuns unor bareme.

— Înțeleg că vorbești despre radio și televiziune.

— Exact! Mă doare că surogatele de muzică (cea fără probleme) mai sînt prezente din când în când.

— Devii din ce în ce mai dur, Doru Stănculescu!

— Și n-am terminat încă. Aș vrea acum să-ți spun că imi pare tare rău când văd că mulți tineri din generația noastră se îndoaie cu biografiile a zeci de formații străine, dar nu știu unde s-a născut Gheorghe Zamfir. Vreau să spun că mulți caută în altă parte ceea ce pot găsi aici.

— Cred că te gîndești nu numai la Zamfir, ci tot la voi, cîntăreții de folk. Dar facem ce facem și ajungem la aceeași problemă a difuzării. Hai să mai schimbăm subiectul ăsta enervant. Uite, îți pun eu o întrebare care, sînt sigur, nu te va enerva: cum vezi dumneata un șlagăr-folk?

— Vorba asta de groază este atît de strîns legată de muzica ușoară încît imi repugnă, mai ales cînd se asociază cuvîntului folk. Dar dacă accept cuvîntul în sensul său strict, mă opresc iarăși la un exemplu personal — Ai, hai, *Text popular excelent*, melodie simplă, ritmică specific românească. Dar nici cu Ai, hai nu vreau să mă identific.

— Încep să nu mai pricep nimic, văd că tocmai dumneata ești pornit împotriva pieselor care te-au impus.

— Bineînțeles, pentru că dacă mă identific cu ceva, este întreaga mea creație, adică balade, cîntece de curte veche, muzică țigănească etc.

— Trebuie deci să-ți cunoaștem în întregime opera?

— Da!

— Da, dar cum?

Fotografii de
Ion PREDOȘANU
și Radu CONSTANTINESCU

erika jozsa și carol horvath

— Aș vrea, pentru început, să aflu concepția dumneavoastră despre muzica pe care o practicați. Am impresia că, deși sînteți soliști de muzică folk, nu sînteți străini de anumite sonorități din muzica clasică.

Erika Jozsa: Observația este foarte adevărată, dar nu definește complet muzica noastră. Noi facem o muzică bazată pe elementul folcloric, pe care îl prelucrăm dîndu-i un ritm actual și expunîndu-l cu instrumente clasice. Ar fi deci trei elemente, — folcloric, clasic, modern — care compun stilul nostru. Folclorul este de obicei cules din Ardeal. Elementul clasic îl aduce Carol, care cîntă la violoncel și pian și care are în plus, din familie și de la conservator, o educație clasică.

Carol Horvath: Izul modern al muzicii noastre l-a adus însă Erika, despre care țin să-ți spun că, pe vremuri, a cîntat chiar într-o formație beat feminină — Phosphor — înființată înainte de Venus, dar a cărei celebritate s-a consumat în orașul Oradea.

— Atenție la aceste afirmații, s-ar putea să intri într-un conflict cu Venus! Și pentru că tot a venit vorba despre trecut, imi puteți face un scurt istoric al cuplului Erika și Carol?

E.J.: Am debutat la Festivalul de muzică ușoară maghiară, «Siculus», unde am obținut Marele premiu în 1971, și în 1972 două mari premii pentru muzică folk și pentru text. Am străbătut peste 50 de localități ale țării; ne-am făcut însă mai cunoscuți prin câștigarea Teletopului cu melodia «Florile». Avem, de asemenea, două imprimări la Electrecord.

— Recapitulînd, ați parcurs majoritatea căilor de difuzare a muzicii — televiziune, disc, spectacole — exceptînd una foarte importantă — radiodifuziunea.

E.J.: La radio ni se aplică și nouă același regim, valabil pentru toți cîntăreții folk — ignorarea totală. După ce am cîștigat teletopul, deci și aprecierile marelui public, am așteptat ca melodia premiată să fie transmisă și la radio. Inutil. În schimb, piese de muzică ușoară care se aflau în teletop cu mult sub compoziția noastră sînt difuzate zilnic la radio.

— Spuneți-mi acum părerea despre folk-ul românesc.

E.J.: Imi place Mircea Florian...

C.H.: ...și mie.

E.J.: ...pentru sinceritate în primul rînd. De cite ori l-am văzut, m-a frapat lipsa lui de prefăcătorie, stilul foarte direct, deloc teatral. Este apoi un om care cunoaște bine limitele muzicii pe care o practică. Să mă explic: unii rezumă această muzică doar la formularea unor idei, uitînd că acestea nu trebuie păstrate pentru un univers intim, ermetizate adică, ci comunicate unui public larg. Un alt aspect al modului cum vedem noi folk-ul nostru ar fi acela că, deși are destul cîntăreții, prea pușini sînt originali.

C.H.: Noi credem că, de fapt, există două școli, ai căror mentori sînt Mircea Florian și Doru Stănculescu.

— Și dumneavoastră căreia dintre aceste școli îi aparțineți?

E.J.: Nici uneia.

C.H.: Revenînd la Doru și Mircea, vreau să spun că ei au un stil și o direcție pe care le dezvoltă consecvent. Eu nu știu exact unde vor să ajungă, dar este cert că au un drum al lor.

E.J.: La recentul microrecital folk de la Clubul A am avut ocazia să aud majoritatea cîntăreților bucureșteni și tocmai din cauză că, în afara celor două curente, n-am auzit nimic deosebit; totul mi s-a părut destul de obositor, monoton.

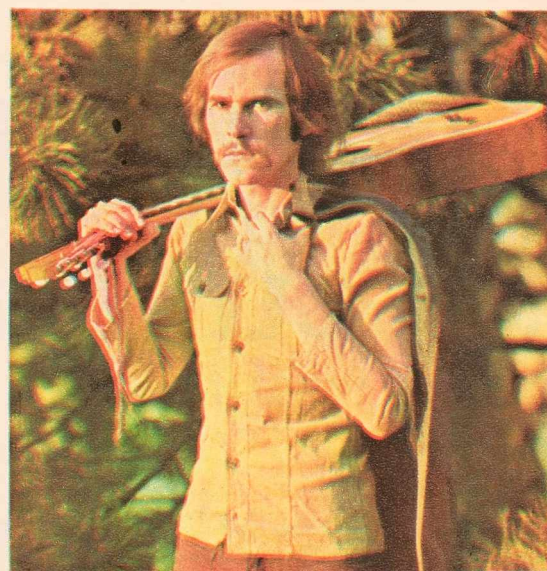
«Deosebiriile» au fost doar cazurile nefericite în care ideile erau expuse pe jumătate, neclar sau ambiguu.

C.H.: În privința monotoniei nu pot fi de acord cu Erika, dar am și eu o obiecție: m-a deranjat faptul că în unele cazuri nu s-a pus accentul pe muzică. Folk-ul nu este, după opinia mea, doar poezie pusă pe muzică, ci o îmbinare echilibrată a acestor două elemente.

— Observ cu satisfacție, Erika Jozsa, că deși faci foarte multe lucruri pe la televiziune (prezentatoare, redactor, reporter) muzica folk te preocupă pînă la teorie.

E.J.: Deși, după cum bine ai observat, meseria mea este alta, consider că mediul meu este cel muzical. Numai aici mă simt bine, dar nu neapărat pe scenă ci, pur și simplu, cîntînd.

C.H.: Este inutil să mă spun că și mediul meu este cel muzical. Mai precis, muzica clasică. Asta nu mă împiedică să iubesc folk-ul, deci să-l și practic, în ciuda aceluia care îl consideră ceva ușor, uitînd că acest gen este profund.

mircea florian

— Am observat, Mircea Florian, că în ultima vreme ne întîlnim destul de des, exagerat de des raportîndu-mă, de exemplu, la întrevederile mele cu unele vedete de muzică ușoară.

— Aceasta se datorează, evident, cenaclului Flacăra, care și-a înțeles perfect rostul în relația sa cu tînăra creație. Cel mai bun lucru este că o nouă privire dinspre lume către noi devine tot mai cuprinzătoare, și că cei care simt această privire sînt din ce în ce mai mulți.

Să nu uit să amintesc de necesitatea unei perfecte condiții morale și etice. Lipsa unor jaloane morale în spațiul multidimensional al artistului duce inevitabil la un «colaps» al acțiunii.

— Ce spui dumneata pare destul de complicat.

— Așa este, într-o aparentă contradicție cu lucrurile pe care le fac, pe care le doresc și cred că sînt simple, pure, sobre și sincere.

— Am impresia că lucrurile despre care vorbești nu constituie numai niște simple elemente.

— Într-adevăr. Ele sînt conglomerate în care muzica, poezia, știința, știința întregului se unesc în favoarea unor rezultate superioare.

— În ultima noastră discuție publicată imi spuneai că nu te schiești să folosești în muzica dumitale calculatorul.

— Vezi, muzica pe care o fac este, pe de o parte, cea pe care o interpretez, și pe de alta, cea care urmează a fi interpretată. În realizarea acestei din urmă categorii, într-adevăr, nu mă sfiesc să folosesc calculatorul. În muzica pe care o fac pentru a interpreta nu-l folosesc deloc, el ar sparge coroana de adevăr ce cred că o port.

— Unde ai folosit totuși pînă acum acest calculator?

— În piesa ritmică «Nycodim și toaca ascunsă», realizată cu ajutorul calculatorului ICL 1900, la Centrul de calcul electronic al D.C.S., și care va fi interpretată de către Costin Petrescu (bateristul formației Phoenix) într-un viitor imediat.

— Spune-mi, cum vezi dumneata situația muzicii pop românești în acest început de an?

— Din păcate perioada pe care muzica pop românească o parcurge în prezent este una de stagnare. Există multe formații bune și de vreo trei ori mai mulți instrumentiști foarte buni. Însă, din păcate, nu am remarcat o gîndire muzicală și de ansamblu, cursivă și coerentă la muzicienii pop din țara noastră.

— Am impresia că vrei să ajungi în altă parte, și anume la concepția artistică din folk-ul românesc.

— Acest termen, «folk», mă deranjează, prin faptul că este de o altă origine decît cea românească. El este în totală opoziție cu categoria pe care o definește și care, așa cum o demonstrează tinerii cîntăreți, este prin esență legată de poporul nostru. Iar apoi, termenul este chiar depășit. Aștept un termen sintetic nou, care să definească, prin încercuire, complexele produse artistice pe care le interpretează cîntăreții noștri.

— Propui deci o schimbare de formă, pentru că, în fond, muzica și muzicienii incluși în acest termen nu se schimbă.

— Sigur, oamenii rămîn, nu ca podul de piatră, dar nu se poate să-i cuprindem, fără voia lor, sub faldurile unui termen ce exprimă prea puțin față de lucrurile mari pe care ei le fac.

— Poate la acest început de an ne propui dumneata un termen nou în locul mult folositului, în '73, cuvînt «folk». Așteptăm.

George STANCA

omul e același și cu toate acestea altul

Cîte din drumuri sînt vechi, cîte din drumuri sînt noi, dar mai ales cîte merg spre eternitate? Sînt întrebări pe care și le pune artistul, și nu numai el, întrebări în nopți în care suferă și speră. Dar nici o interogație, oricît ar fi de sublimă în chinurile ei, dacă exclude din orizonturile sale omul cu lumea, omul cu sufletul său, nici o interogație, zic, nu e mai zadarnică.

Pentru Ion Irimescu omul a fost însă totdeauna un univers în care veșnic există un ținut necunoscut, cu chemările sale magice, spre care merită să încerci să ajungi, chiar dacă altcineva, pe alt drum și în alt timp, a mai trecut pe acolo după neștiute ori nemărturisite încercări și străduințe; pentru că el știe că fiecare privire descoperă totdeauna altceva din infinita gamă a frumuseții umane, că fiecare artist aduce în interpretarea lumii ceva din ineditul și simburile și permanențele milenare ale locului în care s-a născut, chiar dacă meșteșugul și dorința formativă obligă artistul la noi experimente. De aceea sculptura sa este a formelor concrete, risipite de-a lungul anilor, dar care acum se reconstituie în cicluri armonioase: copilăria, adolescența, maturitatea, ciclul portretelor și cel al simbolurilor muzicale.

Portretistica lui Ion Irimescu însumează două serii, care sînt în același timp două concepții de-a privi figura umană: portretele după modele reale (Ion Agîrbiceanu, I. Jalea, G. Enescu ș.a.) și cele imaginare. Primele, de strictă observație, se supun canonului clasic, tinzînd spre asemănare, dar de parte de copia neînsuflețită a unei imitații reci, artistul înglobînd în figură tot ceea ce știe despre lumea lăuntrică a personajului și încercînd să exprime întregul adevăr despre profunzimea spirituală și personalitatea celui modelat în ghips sau turnat în bronz. Dacă acestea sînt evocări care impun îngrădiri, mîinile care modelează căutînd să descopere un adevăr în cadrul unui canon, în schimb portretele imaginare acordă artistului o libertate nelimitată. El nu mai este terorizat de asemănare, și descătușat de reproducerea unui model, el readuce din memorie amintirea vreunui chip care l-a fascinat. Acum artistul caută permanențe umane, el inventează în sensul naturii, el reflectează, el rostește un crez artistic. Dar niciodată nu se îndepărtează de real sau poate altfel spus distanța dintre ficțiune și realitate este aceeași. Părăsind domeniile artei clasice, intrînd în contemporaneitate, în miezul ei plin de experiențe, sculptorul caută la fel

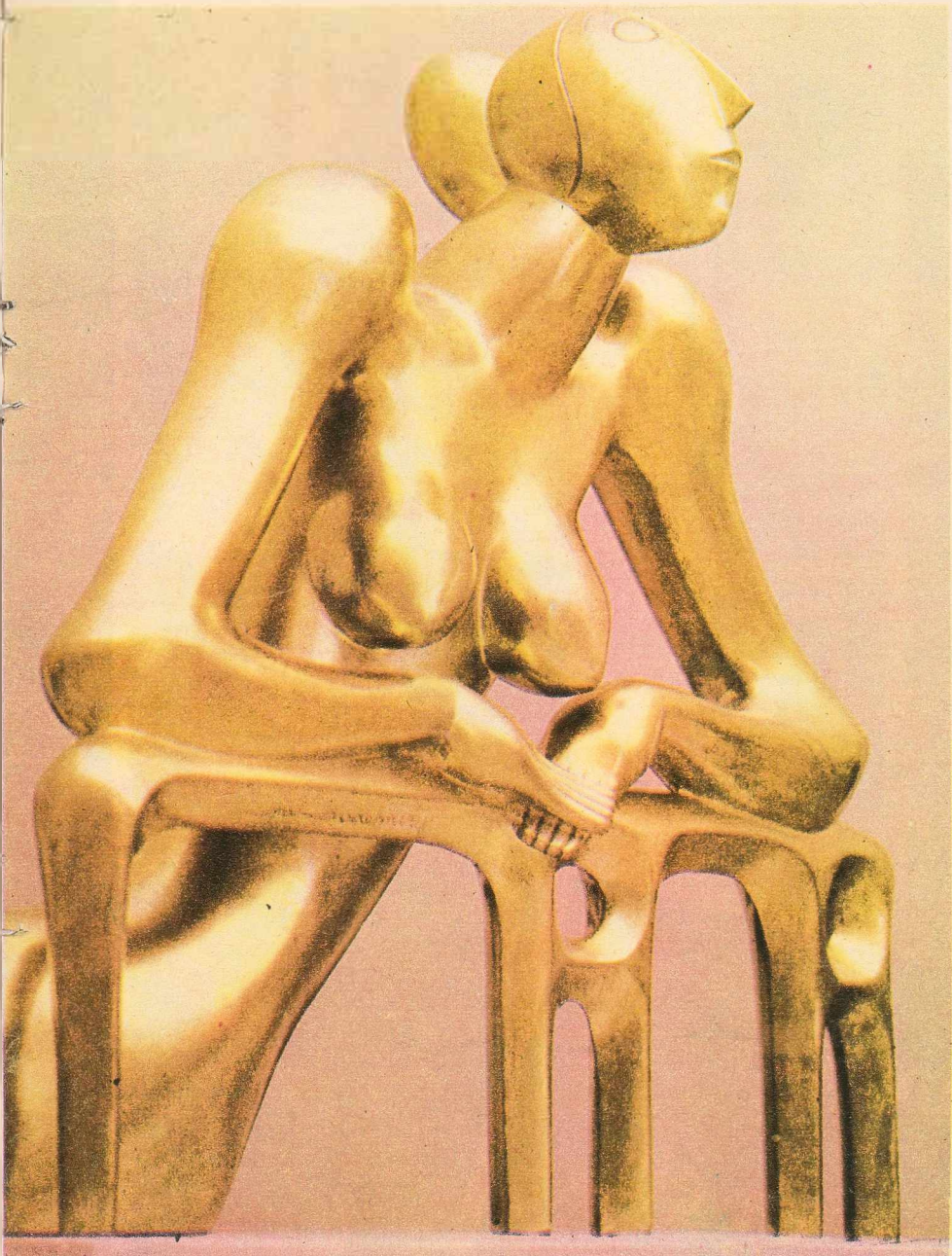
PEGAS ȘI APOLO

ca o întreagă generație un nou mod de a exprima eternul și frumosul, omul și lumea lui. Hărta trupului omenesc suferă schimbări esențiale, în care metafora înlocuiește imitația, în care «geometria expresivă» alungă descrierea servilă anatomică. Această sculptură e o stare de spirit, o meditație despre

posibil. Liniile trupului curg ca niște curbe line, melodice, părți întregi dispar, iar altele sînt compuse aluziv, suprafețele sînt șlefuite pentru a elimina accidentele anatomice, gîtul e adeseori un cilindru, iar trupul e un arbore prelungit pentru a reda grația, pe cînd alte părți ale corpului sînt supra-

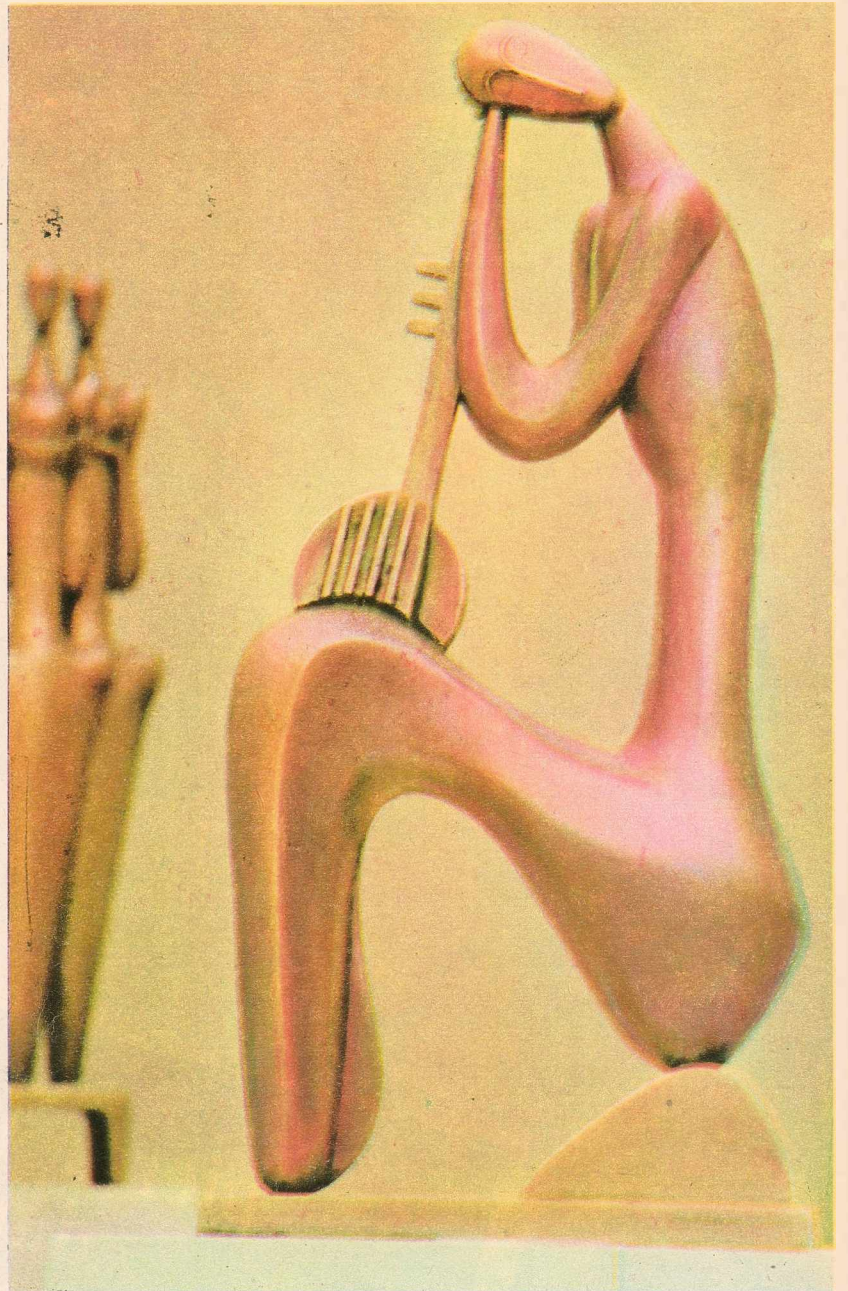
dimensionate și aduse în prim plan («Harpa», «Maternitate», «Femeie cu chitară» etc.). Acum omul e același și cu toate acestea altul. Acum el nu mai este o simplă statuie. El e sinteza purității, e meditație și poezie.

Cornel BOZBICI

▲ LA FEREASTRĂ

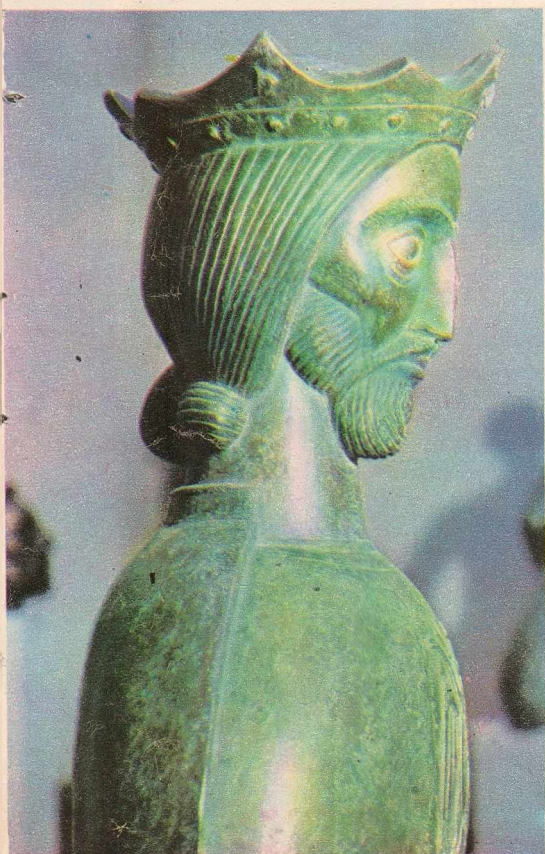
▼ MIRCEA CEL BĂTRÎN

▲ SAPHO

▼ MUZICĂ

▼ TĂRANCĂ

pierde lumea,
dar
pierde pe pielea ei...

...Un aspirator de praf. Un ghiozdan. O damigeană. O canistră. O pereche de ochelari. Un ceas. O umbrelă. Încă o umbrelă. Un clește pentru ondulat părul. Cizme. Un botoș. O roată de motocicletă. «Vers le Pôle» a lui Nansen. Un serviciu de cafea. Un botoș roșu. Un botoș alb. Încă un ceas. Încă o umbrelă. Un magnetofon. Un căluț. Un samovar. Un coș de gunoi. O sonerie. Un, un, o, o... și uite așa, pînă la cîteva mii de obiecte, fleacuri sau valori, noi sau vechi, nefolosite sau uzate, strălucitoare sau boțite, obiecte găsite în vehiculele I.T.B.-ului și aduse la Biroul din șoseaua Ștefan cel Mare. Obiecte găsite. Obiecte pierdute. Din neatenție sau din zăpăceală, din oboseală sau din nervozitate, din grabă sau dintr-o cinzeacă cu turț, lăsate în tramvaie sau în autobuze și luate în primire, cu o conștiinciozitate

vecină cu mania, de Nicolae Șerbu, care le trece în registru — «geantă pt. dame din piele maron, uzată, cu două bul. ident. Popescu Stan și Popescu Maria, suma de 510,80 lei, două portmonee, o pereche ciorapi nailon, un pix, un creion, un foto, o cutie cu pioane, un pachet cu puțină cafea și mai multe notițe» — și le așază în magazie.

Treaba asta, îmi mărturisește, îl enervează, chiar îl scoate din sărite, căci omului îi place să nu le mai rînduiască în raft, ci să le dea înapoi uitucilor, chiar în clipa în care le-a primit dar după înregistrare, neapărat după înregistrare, repetă, căci asta nu e o simplă formalitate, e necesară, căci altfel nu le-ar mai descurca nimeni.

Gazda are chef de vorbă și eu mă conformez:

— Cîte articole ați înregistrat pînă acum?

— Pe 1973, 2 537, pînă astăzi. Cele mai multe obiecte pierdute sînt umbrelele și ghiozdanele. Asta pentru că femeile și copiii pierd mai ușor.

— Bărbații nu pierd?

— Mai rar, dar atunci cînd pierd, apoi poți să fii sigur că pierd lucruri mari și de preț. Într-o zi i-am dat unuia înapoi un aparat de radio nou-nouț. L-a urcat în taxi și s-a întors să-mi mulțumească. Știți ce mi-a spus?! Îmi pare foarte bine că l-am găsit, că nu mai scăpam de gura nevesti-măi, dar dacă nu-l găseam nu-mi părea rău. Ducă-se dracului, că d-aia nuncesc, ca să pierd ce vreau. Dumneata ce zici, omul era beat sau făcea pe nebunul?!

Eu nu zic nimic, ce-aș putea să zic? Mă învîrt prin depozit ca printr-o consignație. O vioară, un difuzor, o pereche de mănuși, un fular gri, o șapcă, un aparat

dac-ar fi să ne îmbrăcăm după «vogue»

Nu mai știu care e cota revistei «Vogue» pe piața lumii feminine — cândva era faimoasă — dar răsfoind unul din ultimele sale numere în care se etala o colecție de rochii de la firme cu nume de rezonanță m-a uimit splendido lor sobrietate. Rochii mai ales negre, lungi, vaporose, cu decalteuri adinci sau dimpotrivă cu o linie cam monahală acoperind brațele, mulindu-se pe bust, încheindu-se cuminte pe gît. Au rochiile acestea un aer de arhivă, mirosind a anii '30, de te întrebi cu suspiciune de ce atîta întoarcere înapoi, de ce atîta subită amnezie a culorii de poleială a modulului lunar, a modei «selenare», a costumației-cosmonaut care se credea a fi moda viitorului? Yves Saint-Laurent, idol al modei, numerotat cu cifra 1 în lumea celor care imaginează haina, se joacă cu «chemisier»-ul, cu inepuizabilul și confortabilul stil «chemisier», atîta doar că pentru noaptea Anului nou, ca și pentru toate seriile festive, poalele rochiei sale ating podeaua.

Ei, dar am mai văzut alte și alte reviste cu rochii de avangardă bătînd genunchiul sau cu o palmă sub genunchi, rochii la locul lor, ample și comode, cu fusta în bieuiri, în clini sau în pliseuri, cu mineci clopot sau increțite, cu manșete mușchetar, cu guler rever sau, și mai simplu, cu un guler triunghiular. Și n-am zărit nici o fustă cu șlituri care-ar stîrni comentarii veninoase cu privire la moralitatea celor ce le poartă, ci fuste drepte și cumsecade, nici largi, nici strîmte, cum e mai la mijloc,acompaniate de bluze cumiști cu guler ce se înnoadă ca o eșarfă.

De aceea mi s-a părut nu ca o risipă, ci ca o oază colecția Georgetei Bucur a noastră

de la Casa de modă din București. Fustele și bluzele ei, rochiile ei de seară atît de subtil tăiate puteau foarte bine ocupa pagini întregi din «Vogue». Ea, această pe nedrept anonimă Georgeta Bucur — ca dealtfel și ceilalți creatori români de modă — ne-a demonstrat cu brio în cite feluri, toate în spiritul modei și toate excepționale, se pot confecționa fustele și bluzele pentru ocazii.

Dar colecțiile Casei de modă ca și cea din «Vogue», sau a lui Saint-Laurent, sau Cardin ne cam lasă rece. Astăzi, în modă, pe primul plan, nu mai sînt tăieturile ciudate și cam incomode sau drapajele bizare, ci mai ales materialele. Or, tocmai asta ne cam îngrijorează. În palatul de pe Calea Victoriei — casa de modă bucureșteană rivalizează ca înfățișare cu oricare din casele de modă sacralizate — metrajele din rafturi sînt tare modeste ca să nu spun sărăcuțe, nu tu stoffe, nu tu materiale vaporose, nu tu colorit, încît privindu-le îți cam pierie pofta să comanzi o minune de bluză și fustă ca cea vizionată pe podium la parada modei.

Poate ar fi bine să privim spre confecție, în fond aici e «cheia» îmbrăcatului cu gust, modern, aceasta e soluția spre a ne scutura de provincialism și pe alocuri — de ce n-am recunoaște-o — de aerul cam de subrete. Colecțiile centralei noastre de confecții au înregistrat în ultimele luni un succes nebun în Suedia, în R. F. G. și în mai nu știu cite alte țări. Modelele centralei noastre de confecții sînt exportate în peste 100 de țări. Și e impresionantă reușita, cu atît mai mult cu cit pentru Franța s-au făcut haine pe gustul francezului, pentru Germania pe gustul neam-

țului, iar pentru suedezi de asemenea! Și nu e o glumă: o modă nouă pentru Franța va fi mai fantezistă, pentru Germania, mai netă, mai practică...

Așadar, să căutăm confecția românească pentru români, nu pe cea de inspirație folclorică — aceasta e o modă de coloratură — ci aceea care să ne reprezinte spiritul, să ne corecteze și să ne ridice stacheta gustului, să lupte, să desființeze pur și simplu desuetudinea și prostul-gust, invadînd rafturile magazinelor... Fabricanții noștri au cam uitat piața românească... Doar ici-colo, în cantități minime, modelele care merg și la export, și se vînd ca piinea caldă. Încolo, prea multe confecții ponosite, prea multe haine după nici o modă, prea multă îmbrăcăminte ca să ai cu ce să te îmbraci și atît.

De ani de zile ne întrebăm: de ce, de ce nu ieșim din împasul acesta, de ce nu ne urnim o dată, de ce nu intrăm în reala horă a modei?

Știm, uneori, colecțiile alcătuite de creatori cu capul înfierbîntat sînt ajustate la «vizionări»: nu cu public, nu cu specialiști, ci de oameni cu idei! (Apropo de idei: în dorința de a folosi cele opt ore de muncă ale manechinelor, UCECOM-ul le-a pus la cusut, la călcat, mă rog, la lucru! Păcat, în loc să le oblige pe acestea — și așa destul de întîmplător ajunse în lumea modei — cum să meargă pe podium, cum să se machieze, să învețe psihologie, a modei firește, chiar și a consumatorului de modă, să le treacă la un sever program de gimnastică — sînt învățate o a doua meserie. Așa se întîmplă că pe podium, la parade vedem cum rochii splendide «pier-

pentru că nu sînt bine prezentate, iar în atelierile de cusut tot ele, manechinele să incurse serios, culelanulcu care cos și croiesc: Unde-o fi ideea de profesionalism în această optică?)

Așadar, ce vom îmbrăca în primele ore ale Anului nou și în genere în '74? Promisiuni sînt. Splendide! Și atît.

Și mă gîndesc din nou la confecția românească, la conceperea ei, la contururile și la miezul ei. Cine-o va face? Stiliștii veterani alcătuiesc colecții minunate, cu succese de răsunset; mai sînt și primii noștri absolvenți «designer» cu capul toב de carte și idei, dornici să se realizeze.

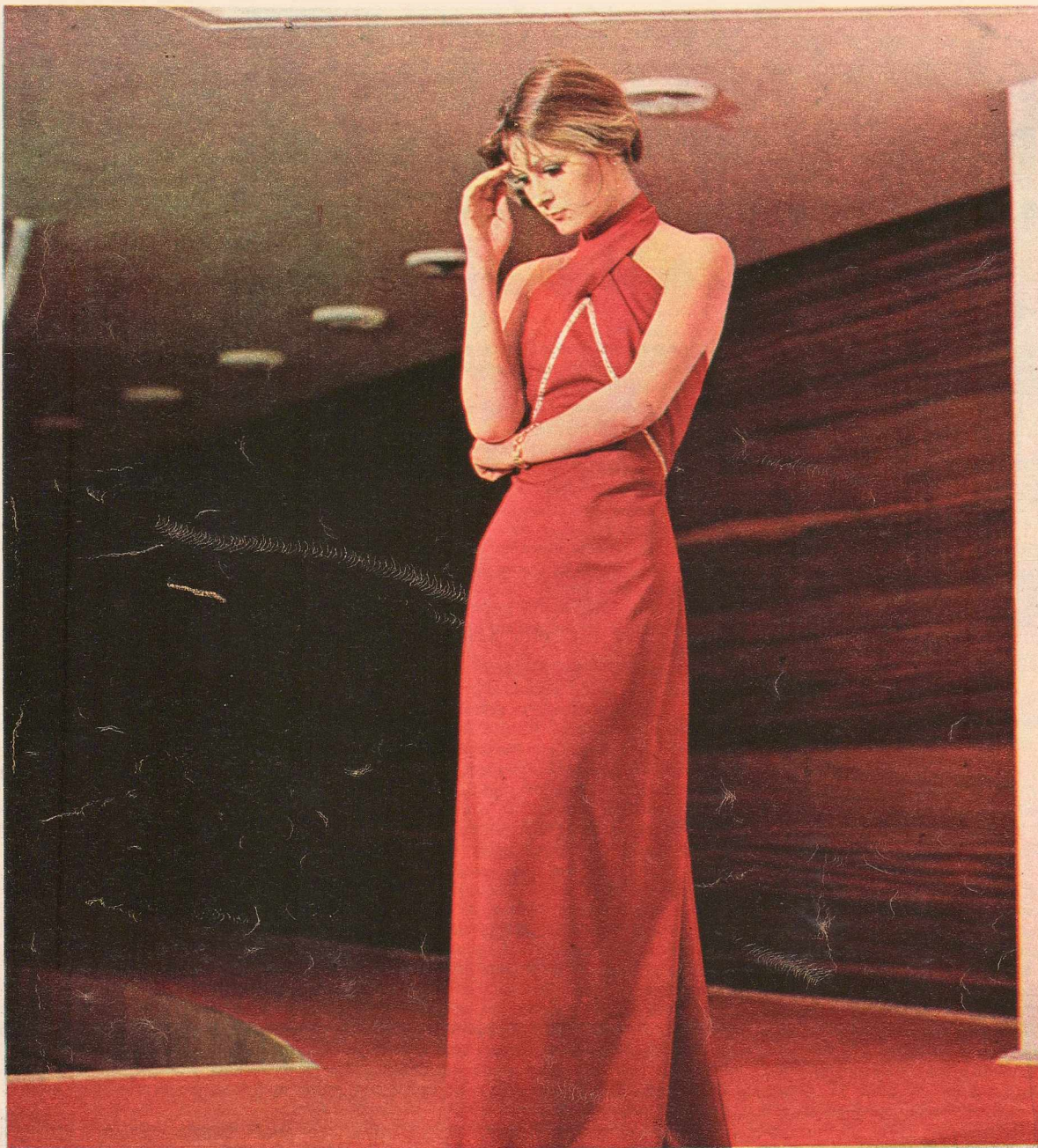
Dar o teamă îmi dă tîrcoale. Am văzut acum cîteva luni unul din cei mai cunoscuți stiliști ai noștri și o tînră absolventă de la Arte plastice, secția designer. Primul — un expert în a tăia și a coase încerca s-o inițieze în arta de a fi cu picioarele pe pămînt pe a doua, adică ce trebuie în industrie; cealaltă, — plină de ea, fostă șefă de promoție, ascultîndu-l îngăduitoare, dar neștiind să însăleze un tiv. O colegă mi-a povestit că, fiind la Londra, a vizitat o expoziție de confecții a absolvenților unei școli de «designer». Concepuseră, desenaseră, tăiaseră, cususeră ei, totul! Așadar, dacă ar fi să ne îmbrăcăm în seara revelionului și în cele 365 de zile ale lui 1974 după «Vogue», sau oricare altă revistă de modă să rememorăm: se poartă mai ales rochii, atîngînd podeaua sau pînă la genunchi, fuște de asemenea și bluze în stil «chemisier». Iar între culori, obsedant, revenind negrul.

Aneta DUMITRIU

Fotografii color
de Elena GHERA

● ȘCOALA BUNULUI-GUST ●

bun e vinul ghiurghiului

vinul adevărat
e de viață lungă
și se bea simplu,
doar cu un pahar
de apă alături

- A fi degustător e o treabă pretențioasă înainte de a fi o plăcere.
- Vinul e ca omul. Se naște, crește, ajunge la maturitate și moare. Se degradează.
- Eu am băut câteva vagoane la viața mea, așa că două-trei accidente n-au de ce să te sperie.
- Omul trebuie să bea întâi cu mintea și apoi cu gura.
- ...Vorba lui Păstorel: morții cu morții și viii cu viile.

Mă uit, iar mă uit și mă minunez. Omul din fața mea, care a fost profesor universitar de «vorbire despre vin», cum zice dînsul, și care se cheamă Dionisie Bernaz, se apropie de 80 de ani, dar nu arată nici de 60. Care să fie explicația, mă căznesc să aflu și nu izbutesc, și-atunci îl întreb de-a dreptul, cu vocativul folosit de generații întregi de studenți, îl întreb, ce-ai făcut dumneata, papa Bernaz, de-ai rămas așa tânăr, și papa Bernaz ride:

— M-am ocupat de vinuri patruzeci de ani, pînă am ieșit la pensie. Patruzeci de ani am băut, zilnic, un pahar, poate două, uneori trei, de vin bun. Am fost băutor și nu bețiv, am băut vin sănătos, de viață multă, și-aș mai bea și acum, dar cucoana m-a pus la restricție. Dar nu ea, ci doctorul la te uită aici. Parc-aș fi farmacist...

Văd. Sint într-o cameră bătrînească, cu pianină și pendulă, cu tablouri înrămate abundent și copii după Rodin. Masa e plină cu medicamente. Flacoane de Trecid, Boldocolin, Nefrix, Furanthril, Asclerol, cu totul 8 cutiuțe, și aș dori să-l întreb pe profesor de ce boală suferă, dar n-am timp. Mi-a întins un deget. Vreau să-i iau toată mîna:

— Cum așa, ați băut chiar în fiecare zi?!
— Am băut, nu mi-e rușine s-o spun, ba de vreo două-trei ori chiar m-am îmbătat. M-am făcut turtă, dar nu-mi pare rău. De două-trei ori nici nu e mult într-o viață de om, și, după cît vezi, sint încă zdravăn, pe picioare, chiar dacă nu mai arăt ca altădată.

Sosește tava cu cafea, cu toate dichisurile de altădată, făcută de cucoana Margareta, soția de cinci decenii a profesorului. Dînsa e tot pensionară, a fost chimistă, asistenta marelui Longinescu, și pe tavă sint 3 ceșcuțe, dar eu nu beau, se scuza gazda, eu sint cu bătrînețea, dar și-am făcut dumitale două, îmi spune. Astăzi, tinerii scotesc cafeaua ca pe o apă.

— Papa Bernaz, oare e recomandabil să bei în fiecare zi chiar și un singur pahar de molan?

Nu-mi răspunde direct. Mă ia de departe, de pe vremea studiilor, făcute la Montpellier. Francezii din sud beau vinul ca pe nimic și sint ca plopul pînă la o sută de ani, îl aud. Eu nu veneam acasă în vacanțe. N-aveam bani destui, și-atunci lucram cu ziua, la batoză, muncă grea. Primeam la trei litri de vin pe zi și îi beam cît ai zice pește, dar erau vinuri curate și slabe, de opt grade. În sudul Franței așa e obiceiul de cînd lumea: vinul stă pe masă tot timpul, cum stau la noi solnițele, bei și sporovăi. Sporovăi cît vrei, dar bei cu măsură.

Îmi împinge în față a doua ceașcă de cafea.

Îi mulțumesc, apoi încerc un reproș, cu jumătate de voce. Nu mi-a răspuns la întrebare. N-are timp. Îmi arată câteva ziare. Cîteva fotografii, una de la un congres de vinificație, un interviu despre dificultățile meseriei de degustător, care e o treabă pretențioasă înainte de a fi o plăcere, căci se deprinde și se învață, ca și croitoria, de pildă. Prin studiu și prin experiență. Abia într-un tirziu reia răspunsul îndelung fermentat:

— Un vin bun e folositor organismului, mai ales la masa de prînz. Chiar și în fiecare zi.

— Ce înseamnă un vin bun?

— Unul sănătos, curat, cu o constituție și o aciditate normală. Dar nu neapărat unul tare și nu neapărat din soiuri alese.

Continuă pe un ton egal și vorbește despre vin minute în șir, ca despre un copil. Sare de la una la alta, dar urmează o logică dintre cele mai stricte, cu vorba domoală, dar fermă, trădînd o prospețime și o cadență de invidiat. Povestește despre celebrele pînițe ale prințului rus Trubețkoi, pe care a avut ocazia să le vadă cîndva, despre manualul de «Tehnologia vinului», publicat în 1962, împreună cu un colectiv de specialiști, printre care se află — vocea îi capătă inflexiuni mindre — și fiul său, Gheorghe, cercetător la Institutul de viticultură de la Valea Călugărească, despre virtuțile cărții și, mai ales, despre neajunsurile ei, se emoționează la amintirea maeștrilor săi, Pierre Viala și I.C. Teodorescu, se întoarce în timp la prima catedră de oenologie din țară, la ceea ce-mi spunea mai devreme că a fost primul for al «vorbirii despre vin», catedră al cărei șef a fost între 1948, 15 decembrie, și 1962, 1 octombrie, nici o zi mai mult, nici o zi mai puțin, cu acea tiranie a exactității pe care o acceptăm cu vîrsta și de care nu ne eliberăm decît prin moarte.

— Papa Bernaz, ce este vinul?, mă treszec întrebîndu-l.

— Băutura cea mai sănătoasă și cea mai igienică, cum a zis Pasteur. Dar vinul mai înseamnă și altceva, ceva greu de spus în două vorbe. Ceva complicat, tinere.

Îi comunic că nu mă grăbesc, că aștept. Mă privește cu îngăduință și înțeleg, într-o singură clipă și dîintr-o singură privire, că omul acesta, care a trăit o viață pentru vin, ar putea să povestească o altă viață despre vin, dac-am avea cite două vieți, dar n-avem, n-avem decît una. Încep să-mi deslușesc greșeala, dar Dionisie Bernaz mă iartă, căci dînsul este — înainte de toate — un iremediabil sentimental, ascuns mult timp, încep să înțeleg, sub chipul imperturbabil al unui profesor exigent.

— Nu mi-a plăcut niciodată șprițul. Am

fost întotdeauna pentru vinul vin, fără apă minerală și fără sifon, căci acizii și bazele din apa minerală alterează gustul și strică vinul. Vinul adevărat e de viață lungă și se bea simplu. Doar cu un pahar de apă alături.

După un oftat prelung, ca al unui om care a avut ce-a avut și nu mai are ce-a avut și știe că nici nu va mai avea, un oftat însoțind o privire tulbure către diplomele și medaliile de odinioară, către pendula cu 100 de ani în cîrcă, către reproducerea «Cinei cea de taină» care acoperă un întreg perete, urmează o nouă lămurire.

— Vinul, tinere, vinul e ca omul. Se naște, crește, ajunge la maturitate și moare. Se degradează.

Cum adică? mă descopăr nedumerit. Uite-așa, îmi spune, simplu. Mai întii e tulburel. Apoi e vin nou, înțepător, îmbuibat cu bioxid de carbon. Apoi e bun. Apoi e vechi. Și-apoi nu mai e nimic. Sau, dacă vrei, e material documentar, element de istorie. Vinurile albe rezistă, de regulă, mai mult, pînă la cincizeci de ani. Cele roșii au o viață mai scurtă, datorită materiilor colorante care oxidează. Ele o duc pînă pe la 20 de ani.

Se uită la ceas. A venit vremea doctoriilor. Înghite una, două, trei... Nu le mai număr. Termină, se întoarce la masă, de dîncolo se aude vocea doamnei Margareta. Dionis, ia-ți pastilele... Bine, dragă, îi mulțumește profesorul, am să le înghit imediat. Se întoarce spre mine și-mi spune, complice: ai să vezi, peste cinci minute o să vină să mă controleze. Și ride, ride ca după o poznă, ca un copil cu timplele albite peste noapte. Urmează relatarea carierei de degustător, vin la rînd sutele de concursuri pe care le-a prezidat, mîndria pe care a simțit-o de fiecare dată atunci cînd vinurile românești au cucerit galoane internaționale. Am participat la peste 2 000 de sesiuni de degustare, îl aud, dar am avut întotdeauna la suflet vinurile sferi, fără resturi de zahăr. După o pauză mai lungă: ce-aș mai da să pot bea, pe îndelete, la o sticlă de cabernet de Sîmburești sau la una de pinot de Tohan, zău așa, ce-aș mai trage o petrecere românească, cu muștei și mămăliguță! Aș sta la masă și mi-aș aduce aminte de tinerețe, de Păstorel, de prieteni. Dar doctorul îmi interzice, bătu-l-ar sfîntu' să-l bată!

Gazda se întristează cu adevărat, cînd cucoana Margareta intră cu a patra cafea. Profesorul îmi face cu ochiul și înțeleg că noul transport e mai degrabă un pretext. Ochii doamnei caută spre cutiile cu medicamente. Da, dragă, da, le-am luat, poți să fii liniștită. Pe toate, Dionis? Pe toate, dragă, pe toate. Bine, atunci mă duc dîncolo să mă întind, și doamna Margareta pleacă spre dormitor, cu pași mărunți și tiptili.

— Papa Bernaz, ce înseamnă a fi degustător? Ce vrea să fie meseria aceasta care în termeni stricti se cheamă nici mai mult, nici mai puțin decît «apreciere organoleptică»?

— În treaba asta ai nevoie, înainte de toate, de experiență și de memorie gustativă. Și mai e ceva, cei care beau vinuri proaste nu devin niciodată buni degustători. Nici ei și nici cei care abuzează de fumat sau de condimente. În rest, trebuie să știi să cunoști soiurile și să le ierarhizezi, după limpiditate, tărie, culoare și așa mai departe.

— Dar cei care abuzează de alcool?

Ride de-a binelea. Ai luat-o prea în serios, îmi reproșează, se vede că te-au speriat mărturisirile mele despre cele două-trei chefuri din tinerețe. N-o lua cu toroipanul. Eu am băut citeva vagoane la viața mea, așa că două-trei accidente n-au de ce să te sperie! Cei care abuzează de alcool nu sint buni degustători, căci dumnealui, alcoolul, o știm cu toții, atrofiază simțurile, le mutilează. Degustătorii, ca și ceilalți dealtfel, trebuie

să bea cu măsură. Omul trebuie să bea întii cu mintea și-apoi cu gura.

— Spuneți-mi, ce sens au cuvintele acelea pe care le tot repetați: vinuri bune?

— Sănătoase, vinuri din vie, adică storsură de strugure îmbătrînită în butoi de lemn tare.

— Și vinurile proaste ce sint, tovarășe profesor?

— Făcăturile. Înainte de războiul al doilea, asemenea băuturi circulau berechet pe piață, mai ales la cîrciumile de periferie. Unii le făceau din sfeclă, alții din cartofi, mă rog, din ce le cădea escrocilor la îndemînă. Astăzi, cînd producerea vinurilor e în sarcina statului, istoria cu băuturile falsificate s-a încheiat, dar mai există anumite metode de chimizare cu care nu mă pot declara de acord. Din exagerata exploatare a strugurelui, care se practică ici-colo ilicit, se nasc vinurile compromise, despre care românul spune, cu vorba lui ca briciul, că fac gura pungă sau că au iz de surcele.

Schimbăm din nou direcția discuției. Ne întoarcem și înaintăm, precizează că nu-i neapărată nevoie să ai studii ca să fii un excelent degustător, dar că e neapărată nevoie să ai în spate o vastă experiență. Deapănă amintiri despre șederea la Paris. Despre boema românească din Montmartre. Despre nemaipomenitele discursuri ale lui Briand. Despre greutățile materiale de atunci, apoi sare la prezent, neostenit. Catedra de oenologie din București a fost prima din țară, mă informează, acum mai funcționează două, la Iași și la Craiova. Oenologie sau vinificație, spune-i cum vrei. La Politehnica din Galați există o secție de chimia vinului, dar mare lucru nu iese de-acolo. Cîteva tehnologi pe an. Adevărații specialiști pleacă din Institutul agronomic, de la horticultură. Aș vrea să înțelegi bine, una e facerea vinului și alta e chimia lui. Una e una, alta e alta, seamănă, dar nu răsare, pricepi?

Încuviințez, și-i amintesc că a pomenit un nume rar, Păstorel, care Păstorel, papa? Cum care, se neliniștește, un singur Păstorel a fost. Teodoreanu. Uite-l în poza asta, era mai tînăr ca mine. Omul de litere și de har, fratele lui Ionel.

— L-ați cunoscut?

— Ba bine că nu, l-am cunoscut, am fost prieteni apropiați, de suflet și de pahar. Bietului Păstorel îi cam plăcea să bea, dar chiar și atunci inteligența lui sclipitoare rămînea trează, făcînd adevărate minuni de spirit.

Se ridică, dispăre în birou și se întoarce după un minut, triumfător, cu o foaie îngăbenită în mînă.

— Iată o epigramă scrisă de Păstorel în ziua primului concurs republican de vinuri. După degustare ne-am preacinstit, și la plecarea mi-a dat bucată asta de hîrtie.

O citesc cu voce tare:

Cînd e omul la necaz
Tot ar bea un pahăre,
Cu profesorul Bernaz
Si cu neena Păstorel.

Profesorul ascultă cu evlavie, mișcînd mîna dreaptă, acompaniînd parcă o muzică numai de dînsul auzită. Coboară cu dificultate în salon, în atmosfera anului de grație 1973:

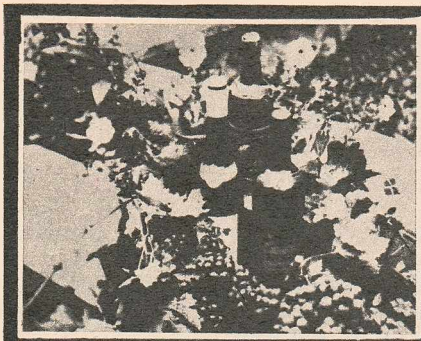
— Cînd să ieșim pe ușă, a apărut un prieten, nu-mi aduc aminte cine. Văzîndu-l pe Păstorel cum se clatină, a început să-i facă morală. Măi băiete, las-o mai moale, mă, că o să te cureți de tînăr, la care Păstorel i-a replicat cu umorul lui de circumstanță: Ce să fac, frate? Cînd oi muri, oi muri. Morții cu morții și viii cu viile... Așa era Păstorel, le prindea din zbor și le prindea bine, ca nimeni altul, Dumnezeu să-l ierte.

Cucoana Margareta a mai adus un rînd de cafele, dar le-a adus degeaba. Noaptea a năvălit peste oraș și crivățul bate cu degetul în pervaz. Mulțumesc pentru ospitalitate, îmi pun paltonul și gazda îmi spune c-ar vrea să mă roage ceva. Orice, îi promit, orice, și-atunci profesorul Dionisie Bernaz mă roagă să transmit cititorilor revistei sfatul unui om de aproape 80 de ani și sfatul sună așa: vinul băut cu judecată înveselește inima bărbatului, dar n-o întristează nici pe-a femeii.

— Asta-i din Biblie — mă mir cu voce tare. Nu-i așa?!

— Nu, nu. Asta e din viață. Dîintr-o viață demnă, de om trecut prin sute de anotimpuri. Care mai bune, care mai rele.

Ovidiu NEGOIȚĂ

cotnari, o lacrimă de strugure

«Și vinul cel mai bun se face la Cotnari. Eu îndrăznesc a-l socoti a fi cel mai bun decât toate celelalte vinuri ale Europei. Întru al patrulea an dobândește acel feliu de putere încît arde ca rachiul. Culoarea lui este deosebită de a altor vinuri căci este verde și de ce se învechește se și mai înverzește».

DIMITRIE CANTEMIR

Cotnari, în prima zi a lui decembrie. O zi însoțită, dar frigul mușcă bine.

În fața Combinatului de vinificație al I.A.S. Cotnari — zveltă clădire paralelipipedică, așezată sub dealul care adăpostește comuna cu nume de rezonanță strămoșească, de unde domină totuși întregul peisaj înconjurător, fiind vizibilă de departe — ne întâmpină inginerul șef Valentin Muraru, om la 41 de ani, pe care nu-i arată însă deloc.

Valentin Muraru, specialist de primă mână, absolvent al Facultății horticole din Iași, arborează un zîmbet larg, de parcă pe noi ne-ar fi așteptat de luni de zile, deși — asta aveam s-o aflăm mai târziu — pe la el trecuseră nu demult cîțiva colegi de la «România pitorească», iar pe seară aștepta vizita «unui grup de 8 persoane de la externe». Întrăm. După cîteva minute de stînjeneală — timp în care apare și inginerul oenolog principal Nicolae Istrătoaie — discuția începe să se lege de la sine, pentru că Valentin Muraru este un orator parcă înăscut (se vede, desigur, că nu se află pentru prima oară în postura de ghid), iar noi sîntem — prin înșăși meseria condeiului — ascultători foarte buni.

— Ce trebuie să știți de la început — vocea lui Valentin Muraru este caldă, ușor timbrată, foarte plăcută — e că podgoria Cotnarului este printre cele mai nordice din lume, între cele de marcă! Ea se află aproximativ la aceeași «înălțime» nordică cu podgoriile maghiare de la Tokaj și cu cele franțuzești de la Sauternes. Cotnarul se află la 360 de metri altitudine, și desigur pare un paradox, dar aici se produc mai ales vinuri dulci. Explicația stă în solul bogat în calcar și în condițiile geografice specifice, care asigură un microclimat extrem de favorabil. Relieful regiunii e frîmțat, dar are o expoziție generală sudică, fiind în plus adăpostit ca într-o potcoavă de dealurile Cătălina, Țiglele lui Baltă, Măgura și Stoenști.

MUCEGAIUL BUN FACE VINUL DULCE

— Anul acesta a fost un an bogat?, ne trezim întrebînd, deși e evident că interlocutorul nostru nu va scăpa nici cel mai mic amănunt din expozeul său pertinent.

— Pentru viticultură a fost un an bun. Nu excepțional, dar bun. Mai ales țînînd seama că a urmat imediat lui 1972, care a fost unul dintre cei mai defavorabili ani din ultimul timp pentru culturile de viță-de-vie. Anul acesta au existat perioade reci (Iunie, iulie) care au căzut exact peste timpul de înflorire, decalînd procesul de coacere spre toamna tîrzie. Nu uitați, apoi, că din iulie și pînă nu demult n-a mai plouat deloc! Am avut planificate producerea a 350 de vagoane de must — pe care am depășit-o, odată cu sublimentarea producției de struguri — și astfel ne așteptăm ca la cele 175 de vagoane (a cîte 10 000 de litri fiecare), care înseamnă planul anual al Combinatului de vinificație, să se mai adauge cîteva. Pentru anul viitor ne-am propus în plan să scoatem 200 de vagoane (asta face 2 milioane de litri!) de vin de cea mai bună calitate. Să vă mai spun că în 1969 nu îmbuteliam decât 120 de vagoane?

Lipsa soarelui în unele perioade ale acestui an a dezavantajat acumulările de zahăr din bobul de strugure. Nu trebuie să vă închipuiți cumva însă că vinul produs în toamna aceasta va fi mai «subțire». Trebuie să rețineți că în cele 15 pivnițe ale noastre se află cîte 37-38 de vagoane de vin, fiind înmagazinată o cantitate totală de 525 de vagoane, din care nu pleacă, anual, decât 175. Deci, cam o treime. Avem mereu o rezervă de stocuri din vin vechi, cu care ne permitem să echilibrăm balanța producției anuale din punct de vedere calitativ. Ca să spun așa, sîntem mereu la adăpost în fața unui an mai slab. Anul acesta însă a fost un an bun.

— Ce înseamnă totuși un an de excepție la struguri și deci, în faza finală, la vin?

— Anii cu toamne lungi, însoțite, în care așa-zisul «mucegai nobil» se grefează bine pe coaja bobului de strugure, aducîndu-l pînă în starea de prestafidire și chiar stafidire. Acest mucegai are proprietatea de a absorbi numai apa din struguri, concentrînd deci cantitatea de zahăr. 1958, de exemplu, a fost cu adevărat un an de excepție. Atunci am atins parametri de 520 de grame de zahăr la litru de vin din soiul Grasă! Fapt nemaîntîlnit în literatura de specialitate...

INTR-O «CRAMĂ» DE VIS

Între timp, gazdele ne-au condus pașii spre renumitele pivnițe ale Cotnarului. Ne gîndim instinctiv: oare i-ar ajunge o viață unui om pentru a înghiți tot lichidul galben-auriu care se găsește aici? Pașii ne duc printre butoaie (vă place imaginea?), răsunînd greu pe cimentul pivniței în liniștea parcă nereală care ne înconjoară. Pare o uriașă sală în care vinul se reculege, își adună forțele pentru a se revărsa — peste un timp — în gurile oamenilor, de aici în sufletele lor, aducînd veselie, bucurie, poate chiar tristețe, atentînd la sănătate uneori, întreținînd pătimaș cel mai cunoscut viciu al lumii noastre.

Vinul obținut anul acesta nu va pleca de aici decât cel mai devreme peste 3 ani. Pînă atunci se învechește în butoaie de stejar, și abia după 3-4 ani este tras la sticle. E ținut cu cea mai mare grijă, ca o comoară de preț, i se fac destul de des lucrări de întreținere, de aerisire, i se controlează stabilitatea compoziției și evoluția sa lentă de învechire. Temperatura rămîne constantă — în jur de plus 10 grade. Nici mai mult, nici mai puțin — asta este foarte important. După trei ani de stat în vas și alți 4-5 în sticlă (timp în care se învechește mai greu, schimbările de oxigen fiind limitate), vinul e tocmai bun de băut. Dacă dopul mai e și ceruit, Cotnarul poate să aștepte și zeci de ani în cele mai bune condiții. Dacă au răbdare băutorii...

Vocea lui Valentin Muraru ne trezește din reverie:

— M-ați întrebat despre medaliile de aur ale Cotnarului. Sînt 130 la număr, din concursurile internaționale — la Ljubljana, Ialta, Viena, Montpellier, Budapesta etc. — și naționale. Anul trecut, pentru a lua exemplul cel mai recent, în concursul de la Budapesta, vinurile noastre au obținut cel mai mare număr pro-

centual de medalii. Noi am trimis numai 4 soiuri de vin, și toate au luat medalii de aur. Procent deci de sută la sută!

Am ieșit din nou la lumină. Ne îndreptăm în grup spre splendida «sală de recepție», concepută de inspiratul arhitect ieșean George Pohrib. Balustrada scării interioare, care se ridică pînă la această încăpere, în același timp spațioasă dar și foarte intimă, decorațiunile murale, lustrele, în fine, scaunele și masa de un oval asemănător velodromurilor, toate, dar absolut toate, sînt sculptate în lemn de stejar. Un adevărat muzeu al stejarului pus în slujba lui Bachus. Pe fundul unor butoaie decorative sînt săpate, cu o migală vecină cu arta, imagini care reprezintă cules de vie în epoca dacică, apoi în vremea lui Ștefan cel Mare, iar pe altele, cîteva medalii de aur obținute de vinurile de la Cotnari. Autorul acestor sculpturi: un simplu constructor și reparator de butoaie, al cărui nume — ne cerem scuze — n-am izbutit să-l aflăm.

SOIURI DE BAZĂ

— Grasă de Cotnari (35% din producția totală)

— Feteasca albă (35%)

— Frîncușa (15%)

— Tămioasă românească (15%)

Complexul de la Cotnari este profilat în special pe producerea soiurilor de vin demisec și dulce. Numai în anii ploioși peste măsură (cum a fost, de exemplu, anul 1971) se produc și vinuri seci.

COTNARUL TURISTIC

A reușit Cotnarul să se integreze în circuitul turistic național? Cu surprindere aflăm de la gazdele noastre că există unele acțiuni organizate prin Ministerul Turismului, dar cele cîteva grupuri de turiști străini (3-4, în medie, pe săptămîină în sezonul de vară) vin aici mai mult peste noapte, neanunțate din vreme, de unde deseale în-

curcături, suprapunerii și altele...

— Nu s-au definitivat grafice și programări exacte la Ministerul Turismului, ne spune inginerul oenolog N. Istrătoaie. Noi sîntem de părere că introducerea Cotnarului în circuitul turistic național curent ar aduce cu sine multiple beneficii de o parte și de alta; atît pentru noi, din punct de vedere propagandistic mai ales, cît și pentru Ministerul Turismului, ale cărui încasări valutare nu ar fi deloc de neglijat.

Păreră noastră nu se poate decât alia cu aceea a tehnicienilor de la Cotnari. În plus, ne luăm libertatea de a aduce în «procesul verbal» al discuției încă un argument, sperăm convingător: este vorba despre obiectivele turistice aflate în imediata vecinătate a Cotnarului. Lăsăm la apreciere a dumneavoastră:

— Ruinele cetății domnești de la Hirău;

— Biserica Sf. Gheorghe (ctitorie a lui Ștefan cel Mare);

— Biserica Sf. Dumitru (ctitorie a lui Petru Rareș);

— Două poduri construite pe vremea lui Ștefan cel Mare;

— Prima școală cu caracter universitar latin din țară (cine a auzit de așa ceva pînă acum?! — vă rugăm să credeți că nu prea mulți specialiști în materie), aflată pe Valea Cătolicilor.

VINURI REPREZENTATIVE

● Fetească (sec), 1971
— caracteristici: 12,5° alcool; 4,5 g aciditate (H₂SO₄).

● Fetească (demisec), 1970
— caracteristici: 12,8° alcool; 25 g zahăr la litru

● Grasă de Cotnari, 1968
— caracteristici: 13° alcool; 60 g zahăr la litru; 5 g aciditate (H₂SO₄).

Dumitru GRAUR

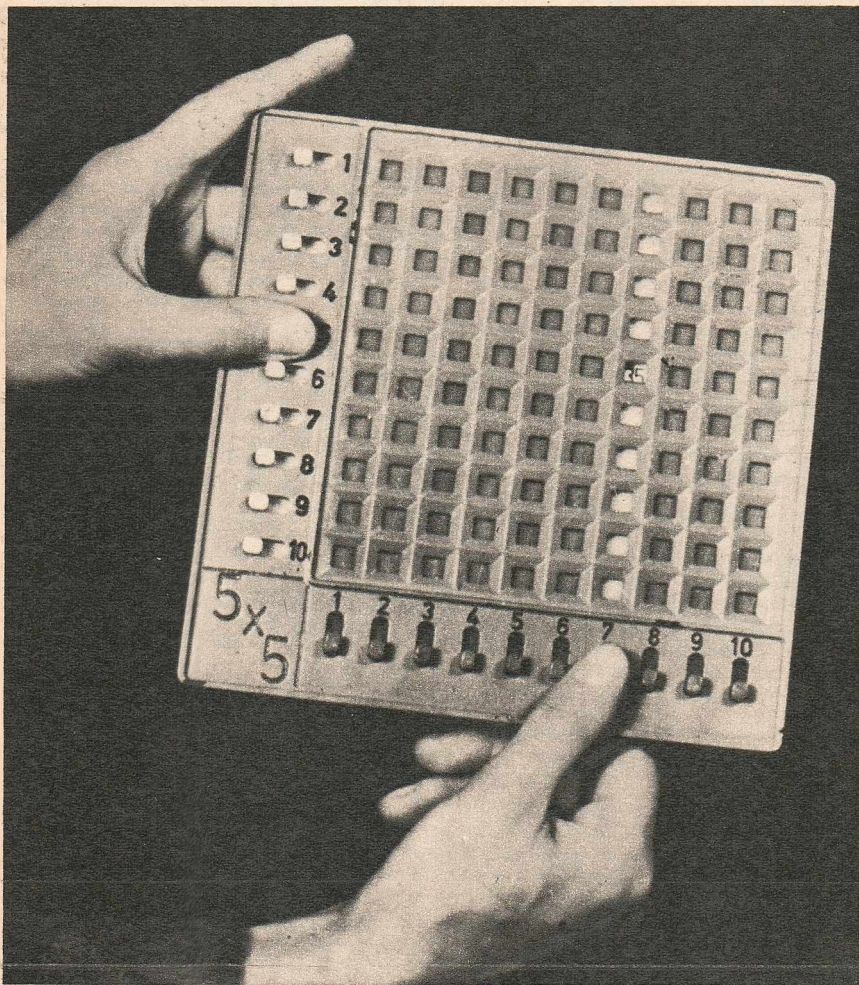
Reflexe

Adam și Eva

de A. MIHAILOPOL

2 x 2 înseamnă mai puțin decît 9 x 8

După părerea lui Nicolae Avram Ușurelu vine și perioada cînd copiii fac primii pași în lumea cifrelor și a numerelor. Dînsul lucrează la cooperativa «Radio-Progres» din București strada Sfîntu Gheorghe Nou nr. 23 și deși nu este copil a avut sensibilitatea de care lumea copiilor avea atîta nevoie și a inventat o jucărie. După cum se știe, jocurile copiilor nu se inventează, dar jucăriile, da. Neavînd copii și nemaifiind nici eu copil mărturisesc că nu știu cum se joacă azi copiii și treaba asta îmi dă chiar de gîndit. Știu însă că un copil nu se poate fără copilărie, iar atunci cînd se poate consecințele se văd. Avem nevoie de copilărie nu atît pentru a ne aminti de ea, nu atît pentru a ne compara tîrziile păcate cu ea, ci avem nevoie de ea în măsura în care ai nevoie de o gură de oxigen înainte de a intra în apă la 4 metri adîncime. Ar fi, cred, trist să avem în jurul nostru numai copii minune, atît de «minune» încît să-și inventeze chiar ei jucăriile. Este misiunea noastră, a celor mari, să facem obiecte din amintirile noastre din copilărie, din regretul că unii au fost frustrați de ea. Si Nicolae Avram Ușurelu a făcut acest lucru. L-a făcut simplu, extrem de simplu, economicos, inteligent și atractiv. Pașii aceia de care vorbeam la început, pașii copiilor în lumea cifrelor și a numerelor, se fac, desigur, pînă a intra în școli, unde odată ajunși pașii lor primesc note bune sau rele, premii sau corigențe. Ei bine, în această perioadă de mare și pură libertate copiii se joacă cu jucării și este bine, chiar necesar ca acestea să-și învețe ceva. Jucăria, «5x5» înregistrată ca invenție de către Oficiul de stat pentru invenții și mărci fără greutate, fără amînări, în ziua de 20 martie 1973, aprobată tot atît de frumos de Oficiul central pentru mijloace de învățămînt al Ministerului educației și învățămîntului în 2 iulie 1973 este straniu de simplă. O casetă pe care sînt atît pe orizontală cît și pe verticală cifrele de la 1 la 10. Cu ajutorul a două butoane cifrele de pe orizontală se combină cu cele de pe verticală, mai precis se înmulțesc, și într-o pătrățică apare rezultatul. De la $1 \times 1 = 1$ pînă la $10 \times 10 = 100$, traversînd, fără îndoială, spinoasele înmulțiri ale clasei a doua: 9×8 , 8×7 , 7×9 . Realizați faptul că la 4 ani, să spunem, copilul, aflat în posesia unei asemenea jucării, se

joacă cu 4 și cu 7 și vede și nu uită că ele, cifrele, înmultite fac 28. Că odată ajuns la școala, va ignora coperta a IV-a a caietului de aritmetică, copertă pe care se află de atîta amar de vreme tabla înmulțirii. Și nu uitați că tabla înmulțirii, pînă la apariția acestei jucării se învața, se învața căci jucăria nu se afla încă pe piață, cu ajutorul procedurii numit toceală. Că ne-a fost și nu este lehamite de tocilarul clasei, tocilar care și matur își va servi viața sa și a altora tot cu vorbe învățate pe dinafară. Așezate fiind cifrele și pe orizontală și pe verticală, alcătuiind ceea ce în matematică se numește sistem de referință, copilul va lua un prim și util contact cu un cîmp matematic, se va descurca ușor, mai tîrziu, în complicatele căi ale matematicilor superioare, ale fizicii. Povestea aceasta ar fi putut avea un final fericit — nu mă tem de așa ceva — dar nu are. Cu toate că în august 1973, la concursul de creație organizat de UCCECOM, jucăria a primit premiul II. Cu prototipul în servietă Nicolae Avram Ușurelu s-a prezentat la contractări în toamna acestui an în stațiunea Neptun. E drept, sezonul estival era pe terminatele, pe plaje se lăsau tristeți, slipurile deveneau lucruri țînînd de o rezistență fizică reală sau afișată, dar toate acestea nu explică faptul că reprezentanții Ministerului Comerțului Interior au cerut doar 9 600 bucăți. Oricît de ciudat pare, 9 600 de bucăți se fac mai greu în producție decît 960 000 de bucăți. 9 600 înseamnă lux, iar 960 000 înseamnă producție de-adevăratelea. Și apoi, în țara asta, sînt mai mulți copii decît 9 600. Amintesc și faptul că jucăria nu folosește baterii nu trebuie conexată la o rețea electrică, nu, ea nu are nevoie de nici o sursă de energie excluzînd energia degetelor și a capului copilului. Dar nu felul acesta de energie vrem noi să-l economisim. Așa că, elogiînd copilul-matur Nicolae Avram Ușurelu, remarcînd că nu degeaba lucrează la o cooperativă ce-și are în titulatură cuvîntul progres, cerem ca jucăria de el inventată să fie rapid dată inteligenței copiilor noștri, în număr mare pentru că, jucăria o poate dovedi, 2×2 înseamnă mai puțin decît 9×8 .

Eugen SECELEANU

cei mai buni 10

S-au primit scrisori concludente cu privire la următoarele rubrici de concurs: Sport, actori, muzică ușoară.

La toate celelalte întrebări răspunsurile nu au putut fi luate în seamă datorită frecvenței cu care un anumit scris a fost prezent în corespondența privind muzica populară, clasamentul ar putea să fi fost viciat și, ca atare, îl anulăm.

Redăm mai jos clasamentele:

SPORTIVI

1. Ilie NĂSTASE	180 p.
2. Ivan PATZAICHIN	75 p.
3. Gh. BERCEANU	65 p.
4. Ion DUMITRU	51 p.
5. Simion CUȚOV	41 p.
6. Ion OBLEMENCO	40 p.
7. Nicu GIUGA	39 p.
8. Florin GHEORGHIU	36 p.
9. Maria ALEXANDRU	31 p.
10. Argentina MENIS	30 p.

MUZICĂ UȘOARĂ

1. Mihai CONSTANTINESCU	186 p.
2. Margareta PISLARU	160 p.
3. Dida DRĂGAN	127 p.
4. Aurelian ANDRESCU	120 p.
5. Anda CĂLUGĂREANU	101 p.
6. Aura URZICEANU	97 p.
7. Cornel CONSTANTINIU	91 p.
8. Olimpia PANCIU	81 p.
9. Marina VOICA	76 p.
10. Adrian ROMCESCU	72 p.

ACTORI

1. Amza PELLEA	130 p.
2. Florin PIERSIC	120 p.
3. Ion BESOIU	49 p.
4-5. Dem RĂDULESCU ²	47 p.
4-5. Sergiu NICOLAESCU	47 p.
6. Carmen STĂNESCU	37 p.
7. Ilarion CIOBANU	36 p.
8. Dina COCEA	35 p.
9-10. Virgil OGĂȘANU	33 p.
9-10. Toma CARAGIU	33 p.

o școlăriță

Interviu cu Andreea Stănescu, 7 ani și o lună, clasa a I-a D, Școala generală nr. 29, București

— Ce este o școlăriță?

Răspunsul vine cu întîrziere, după un sfat șoptit cu mămica.

— Un școlar este un copil care învață la școală.

— Da, dar ce credeți dumneavoastră, fără mămica.

— Păi, școlarii sînt niște pui de melci, niște pui (privire spre mămica) așa, care se duc la școală. Sînt mici, merg încet și își cară ghiiozdanele în spate.

— Vă mai amintiți prima zi de școală?

— Daa! Am simțit... mult de tot, mult de tot și frumos, așa ca... (privire spre mămica). Abecedare și aritmetică am găsit pe bănci și erau acolo niște gura-leului cam veștejite, zău, exact scoase din gunoi. Îmi venea să plîng de rușine că n-am găsit flori, nu erau flori pe piață, am vrut să cumpăr cu Tataia. Era soare cu dinți în ziua aia, nu cu dinți de oameni, da' așa se zice, soare cu dinți, de frig.

— De ce mergeți la școală?

— Sînt proastă, de-aia mă duc la școală, să mă deștept, cu învățătura, cu scrisul. Școlarul e obligat să învețe carte, ce va face el fără carte cînd va fi mare? Atuncea ai servicii în loc de școală, și tot așa pînă la pensie. Da' școala-i mai frumoasă decît casa, că așa a făcut-o arhitectul. (A uitat de mămica și de Tataia, care stau deoparte) Arhitectul e un fel de director al zidarilor. Unii arhitecți sînt buni, alții sînt proști, ca școlarii. Dar școlile sînt mai bine făcute decît casele.

— Cum se numește școala dumneavoastră?

— Școala Mașina de Piine.

— Cum, așa scrie la poartă?

— Nu, acolo scrie școala generală numărul 29, așa nu-i nume. Așa că toată lumea îi spune Școala Mașina de Piine.

...Îmi aduce un urs care vădit nu e nou.

— Pe jerpelitu nu-l duc la școală, că-i păpușă, nu copil. E din cîrpe, nu are suflet. Îl iubesc mult de tot și nu vreau să se ducă în viața lui, să stea în viața mea totdeauna.

— Acum, ce vrea o școlăriță?

— Orică școlăriță?

— Nu, dumneavoastră.

— Păi (și-a reamintit că mămica e prezentă)... Vreau să fiu cea mai bună din clasă. Și alte școlărițe vor tot așa, toate vor.

— Și atunci, care va fi cea mai bună?

— Nu știu. Nu-i frumos să te crezi. Și mai vreau ceva: să vină mai repede taticu' acasă, că mi-e dor de el. A plecat de o săptămînă și o lună.

— Unde?

— În America. La niiorc. Tataia zice la niiorc, da' nu-i bine așa. La niiorc.

— Ce face acolo?

— Păi (șoapte cu mămica) e la specializare. Da' abia aștept să vină. Vine săptămîna aialtă. Și mai vreau ceva. Cînd o să fiu mare, vreau să fiu doctoriță, să fac operație. Mi-e milă mie de oameni să le fac operație, dar ce să fac dacă trebuie să-i faci pe oameni bine.

— Vă place fotbalul?

— Nu. Mie îmi place boxul.

— Și cu cine țineți?

— Țin cu românii.

— Ce nu vă place cel mai tare?

— Cînd vin cucoane și o întrebă pe mămica: «O, doamna Stănescu, ce mai face fetița?» Ce, ele cred că-s proastă?

Această convorbire a avut loc la începutul lui decembrie. Acum Andreea are vacanță, ce-i pasă, și se veselește cu jucăriile aduse de taticu'.

Mircea FODOREANU

P.S. Rog cititorii să-mi scrie în legătură cu câteva posibile viitoare teme ale acestei rubrici, ca: un dispecer, un vegetarian, o domnișoară de măritat, un optimist, un merceolog, o asistentă socială, un filatelista, un grefier, un elev promițător.

Gooooo! Sau bucuria inegalabilă a fotbalului se manifestă deopotrivă de exploziv la Havana ca și pe Giulești.

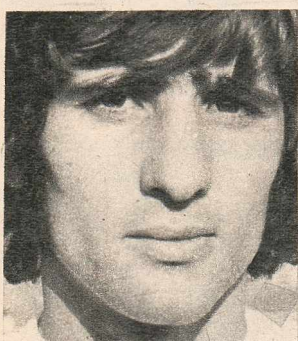
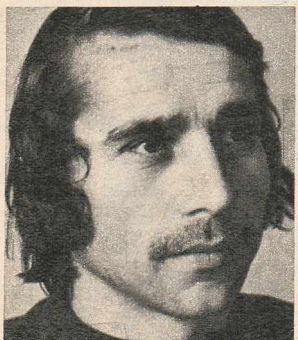
Restaurantul «La cămila bălană» dintr-un sat algerian de munte.

Evident, industria alimentară modernă cunoaște și mijloace mai acătării pentru prepararea cartofilor deshidratați. Acest incas însă, împreună cu feciorul său, prepară chuno — cartofi deshidratați — după metoda străbună. Parcă ar fi Zorba Grecul...

Noi, bobocii, n-avem prejudecăți în materie de alimentație. Dacă semințele sînt pe gustul nostru, ele pot să crească chiar și pe nădragii fermierului. Le ciugulim noi și de acolo.

campioana de toamnă și gândurile ei de primăvară

După un retur de senzație, ratat, în final, de robinzadele lui Adamache, ca și de robinzadele de culise, Universitatea Craiova n-a câștigat titlul oficial de campioană a României, ediția 1972-1973. A câștigat, în schimb, un titlu neoficial: pe acela de *campioană a unei mari iubiri*. Veți spune, poate, că sînt vorbe, vorbe pretențioase, și am să vă răspund că «triumfiul» Universitatea Cluj - U.T.A. - C.F.R. Cluj, care a hotărît în mare măsură destinul fostului titlu, a declanșat, în aceeași măsură, în marea masă a iubitorilor fotbalului din țara noastră, un sentiment puternic. Foarte mulți ardeleni, sau moldoveni, sau bănățeni **ȚIN** azi cu echipa olteană și o vor campioană! Am discutat cu unii dintre acești simpatizanți de ultimă oră și le-am ascultat argumentele.

«De un an de zile este cea mai bună echipă a țării. Are tot. Are atac, are apărare și mai are ce n-are nimeni, o ambiție nemaipomenită». «Craiova a devenit, cred, polul sentimental al fotbalului românesc. Oltenii trăiesc pe viață și pe moarte bucuriile și necazurile lui și și-au făcut o echipă cum nu mai avem alta în țară». «Meritau și anul trecut, merită și anul ăsta să iasă campioni. I-am văzut la televizor, e clar pentru toată lumea că sînt cei mai buni». «Poate n-aș fi ținut cu oltenii dacă ieșeau, așa cum meritau, campioni. Combinațiile de la sfîrșitul campionatului, din care ei au ieșit victime, m-au hotărît în mare măsură să simpatizez această echipă». «Pe vremuri, fotbalul cel mai bun s-a jucat ba la Timișoara, ba la Oradea, ba la Arad. Acum se joacă la Craiova».

Asemenea aprecieri am aflat cu nemiluita și din zeci de scrisori primite la redacție de la expeditori — subliniem — de pe întreg cuprinsul țării.

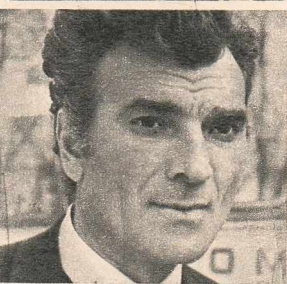
Ne însușim, cu toată convingerea, două puncte de vedere:

1) Craiova a devenit polul sentimental al fotbalului românesc;

2) ...De un an de zile este (n.n. — Universitatea) cea mai bună echipă a țării.

Returul de astă-primăvară, ca și *turul de forță* din actuala ediție a campionatului, tur încheiat la o diferență de cinci lungimi de a doua clasă, argumentează fără replică punctul de vedere nr. 2.

În ceea ce privește «polul sentimental al fotbalului», ideea — pe cît de caldă, pe atît de fru-

moasă — am verificat-o nemijlocit în mai multe rînduri. Ultima oară, în ajunul unui «meci mare». Era noapte. Era beznă. Era frig. Pe o rază de cîțiva kilometri nu se afla țipenie de om. Într-un singur loc, o insulă de o uimitoare vitalitate. Strînși ciorchine în jurul unor lămpașe, cîteva zeci de pătimași ai fotbalului — veniți la Craiova de la zeci și sute de kilometri depărtare — glumeau, ca să se încălzească, povesteau, tot ca să se încălzească, isprăvile trecute și viitoare ale echipei lui Oblemenco, «jucau în deschidere» — vorba unui cumătru din Calafat căruia-i rătăcise soția, zicea el, banii de hotel. Unde se aflau oamenii aceia? În tribuna Stadionului Central craiovean!!!

Dar poate că nu are rost să mai demonstrezi încă o dată ceea ce s-a demonstrat de atîtea ori, s-a mai văzut la televizor, s-a mai auzit la radio în clipa în care «Craiova intra pe fir» în stilul său caracteristic, adică vulcanic, dramatic, pătimaș.

Interesant, fără îndoială cel mai interesant răspuns care se așteaptă de la acest campionat este răspunsul la întrebarea: *vor rezista, anul acesta, oltenii în frunte?*

La această întrebare, mulți răspund «da», așa cum destui proccesc «nu»-ul. Argumente au și unii și alții. În ceea ce ne privește, vă oferim o sinteză «radiografică» a țelurilor—1974 «de suflet și de viață», cum le numea acest oltean cu o individualitate de necontestat: care este Deselnicu.

I. 25 de oameni — adică întregul lot — vor trăi în primul rînd pentru campionat, pentru titlu.

II. 12 jucători și antrenorul secund Oțet așteaptă de la anul care vine cîte un băiat, cîte un oltean ș moștenitor.

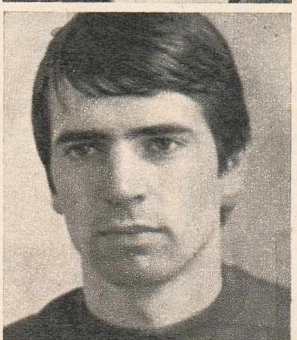
III. 20 de jucători au în proiectele lor toate examenele promovate, școli și facultăți absolvite.

Oameni ca toți oamenii, fotbaliștii craioveni vor băieți în familie, vor să-și facă un rost — demn — în societate, dar vor, mai presus de orice, în primăvara care vine, titlul de campioni, visul lor, unul dintre cele mai calde vise ale Olteniei și ale celor care-i iubesc pe olteni.

Marius POPESCU

1. Oblemenco, 2. Balaci, 3. Țarălungă, 4. Niculescu, 5. Manta, 6. Ivan, 7. Niță, 8. antrenorul Cernăianu, 9. Marcu, 10. Strimbeanu, 11. antrenorul Oțet, 12. Bădin, 13. doctorul Frînculescu, 14. Velea, 15. Deselnicu, 16. Bălan, 17. Boc, 18. Ștefănescu, 19. Berneanu, 20. Oprea, 21. Chivu.

Fotografi de
Ion PREDOȘANU

Masa de revelion este prin tradiție o masă a abundenței, prilej de etalare a talentelor culinare, desfătare, obligatorie, am putea spune, pentru toată lumea. Există în această abundență o dorință secretă de influențare a noului an ce bate la ușă, un fel de invocare a forțelor generative, un fel de invitație a lor la reproducere la scară uriașă. Masa încărcată cu bunătăți nu este altceva decât metafora anului care vine, bogat și indestulat, așa cum îl dorim cu toții. Dar să nu divagăm. În noaptea de Anul nou se mănîncă și se bea zdravăn după tradiție, iar prea multe motivații riscă, poate, să taie apetitul. Totuși, câteva sugestii de ordin culinar merită a fi prezentate. Ele aparțin unor vestiți profesioniști direct implicați în operațiunea «Revelion '74» și care trăiesc — în primul rînd profesional — emoțiile ultimei nopți a anului. Poate veți găsi interesante, era să zic apetisante, aceste sugestii.

Fotografie de E. TÂNJALĂ

frații chivu de la «minion» vă dezvăluie, pentru noaptea de anul nou, câteva din secretele lor culinare care le-au adus faima

ANTREURI (VARIANTE)

Pateu de măsline. Se scot simburii, se dau măslinele prin mașina de tocat, se amestecă 40 la sută din cantitate cu unt, untul să nu fie topit, se pune piper după gust.

Pateu de pește proaspăt. Aceeași rețetă.

Pateu de fasole uscată. Se fierbe fasolea, se toacă, se folosește în continuare aceeași rețetă, dar se potrivește mai greu gustul din motive de sare și piper.

Pateu din ciuperci. Aceeași rețetă.

Pateu din pește afumat. Aceeași rețetă. Dacă nu vă plac aceste pateuri, puteți face și pateuri din carne și ficat, la care se mai adaugă și ceapă prăjită.

Dacă aveți forme diferite, este foarte bine

să le folosiți. Se prezintă cu verdețată, salată verde (ornament). Dar pateurile se pun în forme imediat cînd se toc, altfel se întăresc. Se servesc cu piine prăjită.

Salată de pasăre cu ciuperci. Se fierbe pasărea, se curăță, după care se toacă mărunt. Ciupercile, după ce se scot de la cuptor, se taie mărunt. Toate acestea se amestecă cu sosul remulat.

Se servește în cupe sau la platou. **Salată de pește cu ciuperci.** Se face sosul din maioneză, muștar și castraveți murați, tocați mărunt și amestecați cu maioneză.

Salată de cîrnăți cu ciuperci. Ciupercile se pun la cuptor cu puțină sare. Se lasă pînă se înmoaie, se scot și se taie mărunt.

Toate acestea se amestecă cu sosul de maioneză remulat, se potrivește din sare, se servește în cupe, pahare sau platouri; modul de prezentare contează foarte mult; dacă aveți posibilitatea să serviți piine prăjită este foarte bună.

Ciuperci în sosul lor. Se pun ciupercile la cuptor. Se lasă pînă se înmoaie, se scot, se amestecă cu următorul sos: de la cuptor rămîne suncul lor, se scoate, se amestecă cu unt, piper și verdețată, untul se amestecă cu suncul cald, se bate pînă ce se dizolvă untul, după ce se potrivește din gust, sosul se pune peste ciuperci, se servește cald. Sînt delicioase!

Pește la cuptor. Se curăță peștele, se pune la cuptor în tavă, la care se adaugă: apă pînă ce aproape se acoperă, ulei, piper, cimbru foarte mult, și usturoi pisat, foi de dafin și sare. Se pune puțină boia pentru culoare și, cînd se servește, se pune verdețată. Se poate servi și rece.

Sarmale de pasăre cu brînză de vaci. Se toacă pasărea în stare crudă, se pune

puțină ceapă călită: 50% carne, 50% brînză, 20% unt proaspăt. Se dă gustul din sare și piper, se înfășoară în salată verde sau spanac.

Friptură de pasăre sau de porc. Se pune carnea într-un amestec de apă cu sare și usturoi, puțin mai concentrate, usturoi mai mult, apoi carnea se acoperă cu acest amestec.

Se lasă cel puțin 20 ore și pe urmă se pregătește.

DESERT

Nu vă sfătuim să serviți dulciuri, dar încercați.

Fructe, citrice, măsline, stafide, banane și ce mai aveți prin casă de acest gen. Bateți ouă, puneți făina, sare și puțin piper, le bateți bine și tăiați aceste fructe în cuburi mici și le fierbeți în ulei înfierbîntat pînă devin puțin crocante. Se servesc calde.

Ciorbă de potroace cu hrean și smîntînă. Vinurile care vă plac și le aveți. Consumați cu încredere, după tipicul arătat. N-o să vă pară și n-o să vă cadă rău!

unde veți petrece revelionul tovarășe director al i.a.p.l. cotroceni?

Intrînd în biroul lui Alexandru Șerbănescu, directorul I.A.P.L. Cotroceni, am surprins următoarea convorbire telefonică:

— Ați vorbit cu Horia Șerbănescu? A acceptat? Foarte bine. Asupra programelor voi discuta personal.

Bănuiam despre ce este vorba. Se apropie revelionul și restaurantele se întrec să asigure oaspeților o atmosferă cît mai voioasă. Totuși, întreb:

— V-ați reproșat? Aveți cumva de gînd?...

— Am de gînd să merg peste o oră la restaurantul Orizont să audiez noul repertoriu al orchestrei.

— Orchestra nu are repertoriul ei bine stabilit? Nu-l cunoașteți dinainte?

— Mulți dintre oaspeții de revelion sînt clienții noștri de multă vreme. Dorim ca la acest moment festiv să le oferim un program interesant, variat, cu multe piese noi.

— E bine că vă gîndiți la muzică, precum și la momentele vesele — după cîte am înțeles din convorbirea telefonică. Să nu uităm însă masa tradițională.

— Meniurile sînt selective, pentru a satisface toate gusturile. Nu vor lipsi, bineînțeles, mîncărurile specifice — sarmalele, piftia, toba de casă, caltaboșii. Aș vrea să precizez că și în domeniul culinar nu vor lipsi surprizele. Astfel, maeștrii noștri bucătari au și definitivat o serie de rețete.

— De exemplu?

— Nu vă supărați, și în materie de artă culinară, surprizele trebuie să fie surprize. Nu-i așa?

— Să nu spuneți că și soiurile vinurilor din

paharele cu care va fi întîmpinat anul 1974 trebuie să rămîna «secrete».

— Într-un fel, da. Și aici avem noutăți. Special pentru sărbătorirea noului an am adus vinuri de la Cotești, Odobești, Dealul Bujorului, Bîrsești-Tg. Jiu (ce vreți, sînt și eu oltean). Iar butoaiele le vom da cep abia în seara de 31 decembrie. Totuși, în ce restaurant anume vom oferi un soi sau altul, tot nu vă spun. În orice caz, consumatorii vor avea posibilitatea să aleagă — sec, demi-sec, dulce, cu și fără sifon.

— Dumneavoastră unde vă petreceți revelionul? La «Intercontinental»?

— Nu. Mult mai elevat. Voi petrece 10 revelioane, cîte unul în fiecare loc din cele puse la dispoziția oaspeților noștri. Iar la ora 24 mă voi afla la... nu spun unde, pentru că, în calitatea mea, revelionul va fi itinerant și, pe cît posibil, incognito. Deci, «acolo», la ora 24, voi ciocni un pahar cu mesenii și cu soția mea. Apoi, după ce noaptea festivă va trece, sper fără reproșuri la adresa serviciilor noastre, încep pregătirile pentru următorul revelion.

— Cum? Pentru 1975?

— Firește că nu. Dar noi, toți lucrătorii din I.A.P.L. Cotroceni, care vom sta la dispoziția onoratei clientele la 31 decembrie, organizăm revelionul tradițional în noaptea de 12 spre 13 ianuarie 1974.

— Tot cu surprize?

— Tot. Și tot nu vi le spun. În schimb, invităm și revista «Flacăra».

Mihai HETCO

nea folosea recomandă

Restaurantul sătesc din comuna Cristian, situat la 8 kilometri de Brașov, pe șoseaua spre Bran, are o firmă de mult intrată în legenda culinară a locului. I se zice «La Folosea». De ce? Pentru binemeritul motiv că responsabilul, bucătar-șef și pivnicer totodată, știe să dea o notă de individualitate unității pe care o conduce. Stilul rustic autentic al localului, personalul educat în spiritul principiului că mulțumirea clienților este scopul existenței lor profesionale, vinurile casei aduse din depărtate și alese podgorii, și, mai ales, mîncărurile specifice au adus faima respectivului restaurant. Dintre acestea din urmă, nea Folosea recomandă pentru meniul de revelion, așa cum îl pregătește el, între clasicele aperitive și fripturi, o gustare din cîrnăciori afumați de casă, caltaboș și singerețe, cu mămăligă și varză acră. Apoi morun la grătar și sarmale pregătite cu multă ceapă

de porc afumată și servite, desigur, cu mămăligă. Iar pentru dimineață, cunoscuta ciorbă de burță. Rețeta sa diferă de cea «clasică» doar prin cîteva amănunte pe care nea Folosea ni le încredințează: burta, tendoanele și coptele de vită se fierb bine timp de cel puțin șase ore. Apoi se strecoară zeama. Se îndepărtează coptele, muchiile de burță și tendoanele care pot fi folosite pentru tusalamaa așa-zisă «populară» și se taie burta felii subțiri ca tăieții. În zeama strecurată se pun tăieții de burță și se «drege» cu smîntînă — în cantitate mai mare decît la alte ciorbe — cu gălbenușuri de ou (cîte unul pentru fiecare porție). Se pune oala pe foc, se lasă să dea în fier și se adaugă zeama obținută de la cițiva morcovi înăbușiți în untură de porc. În fine, se adaugă mujdei de usturoi bine pisat, după gust.

ce înseamnă talent excepțional ?

Televiziunea ne-a oferit în ultimul timp încă două ocazii de a-l revedea pe Ilie Năstase. La Paris, în «open-ul Jean Becker», și apoi, pe scurt, la Boston, în turneul campionilor, l-am văzut pe Năstase în două finale reprezentative, susținute împotriva principalilor săi adversari, Stan Smith și Tom Okker. Reprezentative, pentru că în cei doi jucători Ilie a găsit iluștri purtători a două concepții diferite de joc. Pe de o parte Smith, sportivul ce nu lasă nimic în voia hazardului, excelent dotat pentru jocul de regularitate în atac și a cărui singură preocupare este de a lupta împotriva influenței factorilor perturbanți, iar pe de altă parte Okker, exemplul de îndeminare, rapiditate și eficacitate.

Oricât ar părea de curios, maniera cu care Ilie și-a abordat redevabilii adversari a fost, cu unele mici diferențe, uneori abia perceptibile, aceași. Astfel că acum, poate mai mult ca înainte, maturitatea lui Ilie începe să se concretizeze într-o concepție proprie ce cuprinde deopotrivă elemente clasice, adaptări și multe, foarte multe lucruri originale. Dacă ne referim la serviciu, este remarcabil progresul pe care Ilie îl înregistrează de la meci la meci în încercarea sa de a respecta preceptele clasice. Astfel, când dorește să vină la plasă după primul serviciu, Ilie trimite de regulă mingea pe reverul adversarului său. Iar când intenționează să facă un punct direct din serviciu, adaugă forței loviturii elementul de surpriză, schimbând locul. Cel de-al doilea serviciu țintește în 90% din cazuri partea stângă a adversarului, pentru a nu-i da posibilitatea acestuia să-l atace, ceea ce nu-l împiedică însă ca și aici — și acesta este un lucru mai puțin întâlnit la alți jucători — să-și asume uneori tot riscul pentru a putea realiza direct punctul. Procedind așa într-unul din momentele foarte importante ale partidei sale cu Okker a câștigat punctul dinaintea meciului.

Returul de serviciu al lui Năstase beneficiază de aportul unei gândiri neobișnuit de rapide. În acea fracțiune de secundă în care mingea vine adesea spre el cu peste 200 de kilometri la oră, Ilie are capacitatea de a decide dacă poate trimite un retur lovind riscat, câștigător, sau este obligat la un retur blocat, îndreptat de regulă spre picioarele adversarului. Alternanța celor două maniere de a lovi returul ține adversarul în continuă tensiune și aceasta este poate una dintre cele mai importante arme ale sale. Efectul liftat al returului imprimă mingii o traiectorie neobișnuită, un fel de buclă, cu o ultimă parte aproape verticală. Aceasta obligă adversarul venit la plasă să lovească de jos și să ridice mingea. Un astfel

de retur bine executat înseamnă de obicei preluarea inițiativei. Odată preluată inițiativa, Năstase nu încearcă, așa cum ar fi de așteptat, pasarea adversarului cu o minge rapidă și razantă, care ar comporta însă unele riscuri, ci vizează trecerea adversarului pe sus și prin lateral. Într-o astfel de situație, execuția voleului de către adversar este îngreuiată de înălțimea neașteptată a mingii și de necesitatea de a se deplasa într-un timp foarte scurt. Acest lucru s-a văzut clar în meciul cu Smith, când uneori aveam impresia că acesta greșese voleuri ușoare. Dacă mingea revine totuși, urmează una din acele lovituri fulgerătoare care nu mai lasă adversarului nici o speranță. Viteza excepțională a campionului nostru îi permite să execute unele mingi de trecere specifice jocului său. Sint mingile în care Ilie, simțindu-se depășit, își încearcă ultima șansă. Perfecta coordonare a mișcărilor lui Năstase în aceste momente lasă impresia unei independențe totale între brațe și picioare. Tot în apărare, Ilie este beneficiarul unei lovituri accesibile numai jucătorilor cu un deosebit simț al mingii. Este vorba de lobul liftat care, pe lângă punctele ce le aduce, nu lasă adversarului libertatea de a se apropia de plasă și de aici și imposibilitatea închiderii unghiurilor.

În sfârșit, atacul lui Ilie păstrează una din caracteristicile de bază ale jocului său: presiunea permanentă asupra adversarului. Năstase vine la plasă pe tot felul de mingi, uneori chiar dintre cele mai ușoare, preferind elementul surpriză pregătirii minuțioase. După multe din aceste mingi, orice jucător lipsit de extraordinară sa putere de anticipare, consecință a unui spirit de observație foarte dezvoltat și a unei mobilități de felină, ar fi victimă sigură.

La fileu, Năstase se remarcă printr-un joc subtil, inteligent. El lasă uneori intenționat mai mult loc liber pe o parte, în general pe dreapta, iar adversarul, tentat de posibilitatea ce i se oferă, trimite mingea acolo. Odată cu mingea spre acel loc pleacă și Ilie, care realizează astfel multe puncte ieșite din comun. Sau, alteori, sugerează adversarului că va pleca anticipat din locul unde se află, dar el rămâne și primește adeseori mingea «în mână». Sint momentele în care pe fața adversarilor lui Ilie apar iritarea, panica, disperarea de a nu găsi un «loc liber» unde să mai trimită mingea.

Am scris aceste rânduri încercând oarecum să explic ceea ce se ascunde în spatele cuvintelor «*exceptional talent*» puse, de regulă, alături de numele campionului nostru.

Ștefan GEORGESCU

ce-i de făcut? (II) clubul

Știm cam toți, mai puțin cine trebuie, cam ce-ar fi acela un Club. Cei mai mulți se gîndesc, legați de noțiunea asta, numai la un fel de clădire unde se adună jucătorii și susținătorii pentru, să spunem, o partidă de biliard sau privesc în comun filme. E cam puțin, zicem noi. Clubul, de fapt, ar fi o familie spirituală în care intră: conducători, jucători, antrenori, simpatizanți cu cotizație, nu numai cu gura, ca la Rapid, și chiar oameni ce se oferă pentru a forma pe sportivi, și când spun asta mă gîndesc la profesori, la psihologi, la artiști și așa mai departe. Evident că o asemenea întreprindere, pentru că, în cele din urmă, Clubul devine un fel de fabrică pe toate planurile, cere un sediu și fonduri.

Din câte știu, sedii au toate formațiile noastre de fotbal, chiar cele de categorie inferioară. Cît privește banii, ele, aceste echipe sau cluburi, sînt finanțate de întreprinderi sau de întreprinderi singure. Aud că și cluburile constituite sînt încă susținute cu sume între 300 000-500 000 anual de către CNEFS. Lucrul mi se pare curios, deși e explicabil. Cluburile nu au încă autonomia necesară. Ce înțeleg prin asta? Înțeleg că ele nu au mijloacele de a-și procura veniturile trebuitoare prin mijloace legale, evident. Ce ar intra în aceste mijloace? Eu cred că un club care s-ar autogospodări foarte bine ar începe prin a investi banii câștigați într-un stadion construit, cît de cît, la cerințele zilelor noastre (dar asta mai curînd ar putea oferi Municipalitya respectivă), după care ar trebui ridicat un sediu, în marjele cunoscute, înțelegînd că prin asta Clubul ar poseda un hotel propriu pentru jucătorii săi, pentru oaspeții și arbitri. La acest hotel ar trebui să existe și un restaurant, care ar oferi celor găzduiți toate facilitățile. O să spuneți, dar costă bani mulți! Și eu am să vă răspund că e chiar așa! Dar odată investită suma inițială procurată chiar cu un împrumut luat de la stat sau de la organele locale, cheltuielile ar fi restituite prin adunarea drepturilor încasate din cota parte luată în urma meciurilor susținute acasă sau în deplasare, prin cotizații (cineva făcea socoteala că dacă într-un oraș de provincie fiecare cetățean ar cotiza cîte un leu pe lună pentru echipele locale, sumele realizate, raportate la numărul de locuitori, ar fi colosale pe un an întreg). Surse de câștig ar mai constitui

tipărirea unor cărți poștale ilustrate, cu echipele respective, vînzarea de timbre prin intermediul Filateliei, dedicate echipelor mai cunoscute, care s-ar vinde în tiraje uriașe, tipărirea de programe la meciuri, vînderea de insigne, scoaterea unor reviste dedicate fotbalului, revendicarea unor cote de bani din Programul Pronosportului care, de fapt, trăiește tocmai din întrecerile dintre echipe. Ar mai trebui încasate cote-parte de la organizații de genul CFR, Tarom, TAPL, ONT etc. care obțin sume suplimentare cu ocazia organizării de excursii comune în diferite orașe la meciurile mai importante și nu dau nimic cluburilor, cel puțin pînă acum. Mă gîndesc, cînd scriu aceste lucruri, ce pot fi scoțite de către unii drept utopii, că din moment ce Uniunea compozitorilor încasează de la ultima nuntă drepturi de autor de la orchestrele chiar improvzate, de ce Cluburile să nu-și fructifice atenția (plătită) de care sînt înconjurate? Odată dată dezlegarea pentru autofinanțare, sîntem siguri că s-ar ivi idei, și mai și, în capul organizatorilor și am putea, în cîteva ani, ca din prisoasele dobîndite să auzim că la Craiova s-a ridicat un liceu de fotbal din banii clubului universitar și că la Cluj am mai avea un stadion nou, ridicat cu banii studenților din Divizia A! Nu este deloc improbabil. Am evita astfel ca sume însemnate să fie aruncate cine știe la ce capitol unde bugetivorii rumegă bani pe scaune, nu gîndesc și încercă și lumea! S-ar putea crea centre de copii, s-ar cumpăra echipament (pentru că el nu prea mai există), s-ar plăti instructorii cu renume, și, în sfârșit, s-ar putea electricifica mici terenuri pentru școlarii care ies seara de la cursuri și nu au timp de antrenament (știu că o să zîmbiți, dar am văzut în Germania federală cum cu patru becuri de 200 de lumini se putea juca fotbal la orele 21, vara, pe un miniteren, așa încît consumul nu ar fi prea mare).

Ajunși aici, trebuie să spunem că mai întii și întii este nevoie de niște gospodari, de oameni chibzuiți, în stare să nu ducă cluburile de ripă, buni contabili, dar și de o mare imaginație. Fără ei, ceea ce propun eu rămîne numai o frumoasă poveste de iarnă...

Eugen BARBU

(Va urma)

poșta fair-play

Petrică Oancea — str. Cerbului nr. 49 — Brașov. Mi se pare foarte curios cînd citesc în presă că echipa națională pleacă într-un lung turneu în ianuarie-februarie 1974, concomitent cu echipele (bănuiesc) din primele locuri ale clasamentului turului. Neștiind care este politica echipei naționale (acum eliminată de la campionatul mondial), cu atît mai mult cu cît mulți din jucătorii vechii garnituri (preluată exact de Valentin Stănescu) nu vor mai avea vîrsta corespunzătoare peste 4 ani, vreau să vă întreb cine are acum înțelegere pentru turnee, «clubul» sau «naționala stas» care nu are nici un obiectiv imediat?

— După opinia mea, echipa națională are o politică, și anume «politica turneelor». Dumneavoastră aveți perfectă dreptate în ideea că foarte mulți din jucătorii «naționalei stas» nu mai pot corespunde anului 1978. De aceea nici un om chibzuit nu se poate gîndi să plece în rodaj peste graniță cu o echipă nou-nouță, care cît de cît n-a fost verificată în țară. Dar, dacă acum așa este moda, să omogenizezi o națională

direct în străinătate, fără să fie văzută public măcar o dată jucînd împreună pe vatra proprie, nu-mi rămîne decît să mă predau acestei științe. Sint convins însă că echipele nu se vor putea dispensa de jucătorii cei mai buni tocmai în perioada pregătitoare, perioadă fundamentală științific cum că ar decide soarta eficienței pe durata întregului an. Vom trăi și vom vedea.

Georgescu Valeriu — str. Victoriei nr. 127 — Ploiești.

Cred că nu mi-ați trimis scrisoarea cu privire la pretinsul gest al lui Țărîlungă pentru a o publica, totuși vreau să vă informez că nu am calitatea să întreprind ancheta pe care mi-o cereți. Pentru că singurul for competent să soluționeze asemenea probleme este și rămîne Federația. Regret însă că n-am reușit să văd și eu gestul comis (am fost prezent la meciul cu gricina) și că, deși pomeniți de 10 000 de oameni care ar fi văzut fapta, n-am primit decît scrisoarea dumneavoastră. Din păcate, însă, nici nu pot să vă dezmint, pentru că în viața mea

am văzut gesturi și mai grosolane comise de jucători și, din nefericire, și de spectatori.

Victor Udrescu — cartierul Letea — Bacău. Vreau să vă întreb public: poate un jucător să fie transferat fără dezlegarea clubului? Pentru că dacă nu, cum a ajuns Mioc de la Clubul sportiv Bacău la Politehnica Timișoara, întrucît clubul nu i-a dat dezlegarea?

Articolul 24 din «Regulamentul de organizare a activității fotbalistice» (ediția 1972) spune că «pentru transferarea jucătorilor este obligatoriu acordul scris al secției clubului de fotbal de la care solicită transferarea». Iar în articolul 25 se precizează: «cei care nu obțin acordul scris al secțiilor (cluburilor) primesc drept de joc astfel: după 6 luni — de la data efectuării noii legitimații, dacă provin din echipe inferioare și după un an în aceeași categorie sau de sus în jos. Dacă, între timp, primesc acordul scris, dobîndesc prompt dreptul de joc». Ceea ce înseamnă că dacă Mioc n-a avut dezlegare a ajuns să joace la Politehnica

Timișoara pe... «cuvînt de onoare»! Nu este însă primul caz în materie. Sperăm să aflăm cu ocazia reuniunii Comitetului federal (pînă acum nu se întrunea, de la un timp se amîna numai... data!) cine și-a oferit «cuvîntul» drept dezlegare.

Constantin TEAȘCĂ

PUBLICUL A ALES: NĂSTASE

Ordinea triplă a favoriților publicului în rîndurile marilor tenismani ai lumii:

1. Năstase
2. Newcombe
3. Okker

fotbalistul român numărul 1 al anului 1973: dobrin

la 7 puncte de Dobrin, Dumitru — alesul tribunelor, locul III — Oblemenco. Pe locurile următoare: Marcu, Dinu, Antonescu, Boc, Beldeanu, Dudu Georgescu, Sătmăreanu.

NICOLAE SOARE (Radioteleviziune): 1. Dumitru 2. Dobrin 3. Antonescu 4. Ghiță 5. Deleanu 6. Beldeanu 7. Adam 8. Răducanu 9. Balaci 10. Lucescu.

SEBASTIAN DOMOZINĂ (Radioteleviziune): 1. Oblemenco 2. Antonescu 3. Marcu 4. Dumitru 5. Adam 6. Dobrin 7. Beldeanu 8. Strimbeanu 9. Balaci 10. Deselnicu.

DORIN TUDORAN (Flacăra): 1. Dobrin 2. Marcu 3. Boc 4. Dudu Georgescu 5. Beldeanu 6. Oblemenco 7. Răducanu 8. Gojgaru 9. Dumitru 10. Lică.

ION MUREȘANU (Radioteleviziune): 1. Dumitru 2. Dobrin 3. Deleanu 4. Antonescu 5. Boc 6. Sătmăreanu 7. Lucescu 8. Beldeanu 9. Anca 10. Răducanu.

CRISTIAN ȚOPESCU (Radioteleviziune): 1. Dumitru 2. Dinu 3. Oblemenco 4. Vlad 5. Răducanu 6. Dobrin 7. Antonescu 8. Sătmăreanu 9. Bălan 10. Adam.

MARIUS POPESCU (Flacăra): 1. Marcu 2. Dobrin 3. Dumitru 4. Oblemenco 5. Boc 6. Beldeanu 7. Antonescu 8. Deselnicu 9. Broșovschi 10. Strimbeanu.

RADU COSAȘU (Cinema): 1. Bălan 2. Dumitru 3. Strimbeanu 4. Dobrin 5. Oblemenco 6. Beldeanu 7. Dudu Georgescu 8. Lucescu 9. Răducanu 10. Sătmăreanu.

DAN BÎRLĂDEANU (Flacăra): 1. Dobrin 2. Dumitrache 3. Oblemenco 4. Marcu 5. Boc 6. Antonescu 7. Dinu 8. Broșovschi 9. Beldeanu 10. Balaci.

MARIAN GHIOLDUȘ (Satul socialist): 1-2. Dumitru, Oblemenco. 3. Dobrin 4. Boc 5. Marcu 6. Antonescu 7. Dinu 8. Răducanu 9. Bălan 10. Lucescu.

ION DUMITRIU (Scnteia): 1. Dumitru 2. Dobrin 3. Bălan 4. Dinu 5. Marcu 6. Antonescu 7. Oblemenco 8. Sătmăreanu 9. Răducanu 10. Beldeanu.

DAN VOICILĂ (Radioteleviziune): 1. Dumitru 2. Boc 3. Oblemenco 4. Beldeanu 5. Răducanu 6. Balaci 7. Dinu 8. Sătmăreanu 9. Țaporea 10. Czako.

TRAIAN PROSAN (Flacăra): 1. Dobrin 2. Oblemenco 3. Marcu 4. Antonescu 5. Răducanu 6. Balaci 7. Boc 8. Nunweiller 9. G. Bălan 10. Beldeanu.

CRISTIAN MANTU (Munca): 1. Dumitru 2. Dinu 3. Răducanu 4. Sătmăreanu 5. Antonescu 6. Oblemenco 7. Nestorovici 8. Dudu Georgescu 9. Beldeanu 10. Boc (coborât în clasament pentru indisciplina).

DAN PĂTRAȘCU (Informația Bucureștiului): 1. Sătmăreanu 2. Dumitru 3. Antonescu 4. Radu Nunweiller 5. Oblemenco 6. Dinu 7. Dobrin 8. Boc 9. Beldeanu 10. Vlad.

ION BOCIOACĂ (România liberă): 1. Dumitru 2. Dobrin 3. Marcu 4. Dinu 5. Antonescu 6. Dumitrache 7. Muțescu 8. Dudu Georgescu 9. Beldeanu 10. Boc.

VASILE CĂBULEA (Scnteia tineretului): 1. Dumitru 2. Dobrin 3. Oblemenco 4. Antonescu 5. Dudu Georgescu 6. Beldeanu 7. Marcu 8. Dinu 9. Broșovschi 10. Adam.

EUGEN BARBU (Săptămâna): 1-2. Dobrin-Dumitru 3. Dudu Georgescu 4. Dinu 5. Antonescu 6. Boc 7. Oblemenco 8. Marcu 9. Iordănescu 10. Lucescu.

IULIAN NEACȘU (Flacăra): 1. Dobrin 2. Marcu 3. Dudu Georgescu 4. Beldeanu 5. Boc 6. Dumitru 7. Gojgaru 8. Balaci 9. Dinu 10. Broșovschi.

ROMULUS BALABAN (Săptămâna): 1. Marcu 2. Dobrin 3. Dumitru 4. Boc 5. Oblemenco 6. Antonescu 7. Beldeanu 8. Broșovschi 9. Dudu Georgescu 10. Muțescu.

GHEORGHE TOMOZEI (Revista Argeș): 1. Oblemenco 2. Dinu 3. Dobrin 4. Dumitru 5. Broșovschi 6. Marcu 7. Vigu 8. Sătmăreanu 9. Dumitrache 10. Adrian Păunescu.

GHEORGHE MITROI (Scnteia): 1. Oblemenco 2. Dumitru 3. Dobrin 4. Boc 5. Răducanu 6. Marcu 7. Dinu 8. Antonescu 9. Beldeanu 10. Dudu Georgescu.

PETRE DRAGU (Scnteia): 1. Marcu 2. Dobrin 3. Bălan 4. Adam 5. Ion Constantin 6. Beldeanu 7. Broșovschi 8. Dumitru 9. Oblemenco 10. Nagy (A.S.A. Tîrgu Mureș).

VIDIU IOANIȚOIA (Flacăra): 1. Dobrin 2. Marcu 3. Boc 4. Dudu Georgescu 5. Beldeanu 6. Oblemenco 7. Dinu 8. Antonescu 9. Dumitru 10. Lucescu.

ALESUL ZIARIȘTILOR — DOBRIN

1. DOBRIN	214 p.
2. Dumitru	188 p.
3. Oblemenco	145 p.
4. Marcu	
5. Antonescu	
6. Beldeanu	
7. Boc	
8. Dinu	
9. Sătmăreanu	
10. Dudu Georgescu	

VALERIU MIRONESCU (Scnteia): 1. Oblemenco 2. Dobrin 3. Marcu 4. Dumitru 5. Beldeanu 6. Lucescu 7. Pescaru 8. Domicide 9. Nunweiller 10. Adam.

GEORGE MIHALACHE (publicist): 1. Dobrin 2. Marcu 3. Dumitru 4. Răducanu 5. Boc 6. Dinu 7. Deselnicu 8. Beldeanu 9. Oblemenco 10. Jivan.

CONSTANTIN TEAȘĂ (antrenor-ziarist): 1-5 locuri vacante 6. Dumitru 7. Dobrin 8. Marcu 9. Oblemenco 10. Beldeanu.

ADRIAN PĂUNESCU (Flacăra): 1-2. Dobrin, Marcu 3. Deselnicu 4. Dudu Georgescu 5. Tănase 6. Beldeanu 7. Gojgaru 8. Strimbeanu 9. Broșovschi 10. Adam. Întrucât campania «pro Dumitru» a depășit, după opinia mea, limitele sportivității, deși îl consider pe Dumitru între primii trei, mă văd obligat să-l omit. De asemenea, nu votez pentru Oblemenco, asupra căruia m-am pronunțat atunci când i-am acordat trofeul «Flacăra».

reprima a treia

de la riva — din cagliari, la marcus — din caracal

Citeam într-o revistă străină o speculație care mi-a atras atenția. Celebrul Gigi Riva, extrema stîngă a echipei U.S. Cagliari și a Squadrei Azzurra, era evaluat per kilogram și chiar per gram. Mai exact, un kilogram «de Riva» costă — scria negru pe alb — mai mult de 30 de milioane de lire, iar un gram «de Riva» suma de 3 026 lire. Adică mai mult decât un gram de aur, al cărui curs în Italia este de 2 200 lire.

Dincolo de discuția care se poate dezvolta pe tema *fotbalist profesionist (om) = marfă* (foarte scumpă — uneori; bună de aruncat — adeseori, la amurgul carierelor), reclama de mai sus mi-a reamintit publicitatea de care se bucură jucătorii de elită în țări cu fotbal avansat. Riva fiind printre cei care sînt prezentați — Italiei și lumii — săptămînal aproape. «Cum se simte Riva?», «Ce părere are Riva despre cutare?» etc., etc. («cutare» însemnînd 1 001 lucruri). Multe lucruri neinteresante, adeseori, citeodată însă și chestiuni căutate, așteptate de public.

Unde vreau să ajung? Riva, de pildă, este prea binecunoscut, în sute de amănunte, în Italia și în lume, firește și în România. Unde și cînd începe nonsensul? Atunci cînd Riva este mai cunoscut în România chiar

ALESUL PUBLICULUI — DUMITRU	
1. DUMITRU	223 p.
2. Dobrin	204 p.
3. Oblemenco	154 p.
4. Dinu	
5. Boc	
6. Marcu	
7. Dumitrache	
8. Dudu Georgescu	
9. Răducanu	
0. Sătmăreanu	
CLASAMENT GENERAL	
1. DOBRIN	418 p.
2. Dumitru	411 p.
3. Oblemenco	299 p.
4-5. Marcu, Dinu	
6. Antonescu	
7. Boc	
8. Beldeanu	
9. Dudu Georgescu	
10. Sătmăreanu	

și decât Marcu! Acest aparent paradox este o realitate. Deși avem o extremă stîngă de excepțional talent — talent pe care-l neagă numai cei care n-au fost la fotbal sau nu înțeleg fotbalul —, Marcu, căci despre el este, evident, vorba, este superior trecut cu vederea, pomenit din cînd în cînd într-o coadă de listă, la un sfîrșit de comentariu, ca o rudă săracă.

Ruda aceasta săracă e «săracă» pentru că e din Caracal și n-are 350 de vize pe pașaport, n-are mari susținători, n-are simpatizanți printre ziaristi și — ce mai încolo și încoace! — e din Caracal, dom'le, nu e din Cagliari! Și asta e adevărat. Dacă ar fi din Cagliari i s-ar evalua probabil și lui Marcu kilogramele și gramele corpului său în aur. Dar Marcu și corpul său au apărut pe lumea asta în Caracal. Țsta-i ghinionul lui. Pe Marcu trebuie să apuce să-l vadă, odată și odată, și specialiștii străini, pe vreun celebru stadion Bernabeu, jucînd în vreun celebru jubileu (cum a jucat și Dobrin), ca să aflăm și noi — de la străini — că Marcu din Caracal e mare. Și poate fi foarte mare!

Marius POPESCU

Mickey Mouse se plimbă triumfal pe strada principală a orășelului Disney.

revelion imaginar cu walt disney

Proiecția s-a terminat. Șoricelul, cu mustățile încordate, nu se retrage la locul lui, continuă să privească ecranul, acum negru. Îl cunoaște și totuși nu știe de unde să-l ia pe năzdrăvanul gălăgios de pînă acum. Așteaptă să plece lumea din sală, dă apoi tîrcoale ecranului. Nimic. Nimeni. Ajunge, în cele din urmă, în cabina de proiecție. Se cațără pe cutiile de metal. Privește în jur și chităie în ciudat de cea mai înaltă grămadă de cutii cu peliculă. Dinții sînt oprîți în intențiile lor distrugătoare de metalul alb.

— Ce cauți aici, Mickey? Șoricelul se simte ridicat în sus de codiță. Cînd revine pe pămînt, se uită în jur și vede, ca pe o peliculă desenată, un om înalt cu mustăți și cu o față jovială. Ei bine, Mickey, aștept un răspuns.

— Eu nu sînt nici un Mickey, protestează energic șoricelul, cînd și-a revenit din mirare. De mirare că omul desenat vorbește și că el, șoricelul, îi poate răspunde.

— Nu ești tu micuțul care s-a hrănit cu firimiturile mele de pîine în 1927, lîngă planșeta mea de desen din primul și prăpăditul meu studio de la Hollywood? O, Mickey, rozător nerecunoscător ce ești, cum poți să fii atît de uitat?

— Îmi pare rău, domnule, răspunde politicoș șoricelul, dar eu nu vă cunosc.

În plus, trebuie să vă atrag atenția că în curînd vom fi în 1974. Vedeți, e imposibil să fiu unul și același șoricel cu cel pe care l-ați cunoscut dumneavoastră odinioară.

— Dar bine, eu sînt Walt, Walt Disney, tatăl tău. Nu ai încercat tu, adineaori, să rozi cutia în care stă filmul, ca să-l cunoști pe eroul de pe ecran?

— E adevărat, domnule, dar nu am reușit. Cutia nu poate fi roasă de micuții mei dinți. E prea tare.

— Mickey Mouse, ești prost-crescut. Prevăd că va trebui s-o luăm de la început. Așa că... Un creion îl izbi dureros peste urechi și șoricelul începu să crească, iar în căpșorul lui se adunau imagini de demult: un premiu Oscar în 1932 și o plăcută și obositoare celebritate. Bun, acum o să petrecem împreună revelionul, tot n-ai altceva mai bun de făcut și o să-ți arăt, că văd că ai uitat, ce am realizat grație ție și, să zicem, fraților tăi: Donald rățoiul, Oswald iepurele, Pluto, Pinocchio, Albă-ca-Zăpada. Ai niște frați cam ciudați, pentru un șoricel, dar prea puțini au observat asta.

În Florida nu ninge în ajunul Anului nou, și atunci cînd Walt Disney a poposit de mină cu Mickey Mouse pe străzile orășelului Disney, era lume multă, dar nu zăpadă.

În această fotografie, Walt Disney dă bună ziua războiului Donald (desenat).

Creatorul a început să se laude în timp ce-și conducea musafirul:

— Vezi Mickey, eu m-am gândit să ofer copiilor în realitate universul meu din film. Știi ce suprafață are orașelul meu? 110 milioane de metri pătrați, și a costat 400 milioane de dolari. Dar merită. Poți să te întâlnești aici cu oricare din personajele mele, poți să intri în castelul Cenușăresei, poți să asisti la balul fantomelor, la acțiuni ale piraților din Marea Caraibilor! Să nu crezi că sînt un romantic demodat: avem pus la punct un întreg sistem de manechine animate de ordinatoare. Nu aș îndrăzni, de pildă, să te iau pe tine și să te pun să defilezi sau să faci zi de zi oficiile de gazdă. Avem 50 000 de vizitatori pe zi și ar fi cam obositor pentru tine!

Delicatețea bătrînului maestru s-a dovedit a fi însă inutilă. Copiii au început să strige, arătîndu-și-l unul altuia, pe șoricel, cu degetul:

— Uite-l pe Mickey Mouse!

— Mickey Mouse în carne și oase!

Și s-au adunat buluc în jurul lui, cerîndu-i să-i plimbe cu monoraiul care străbate Contemporary Resort-Hotel.

Înainte de a se sui în elegantul și plăcutul mijloc de transport modern, Mickey, după ce a orînduit frumușel copiii pe locurile lor, a ținut să mai schimbe cîteva cuvinte cu faimosul său creator.

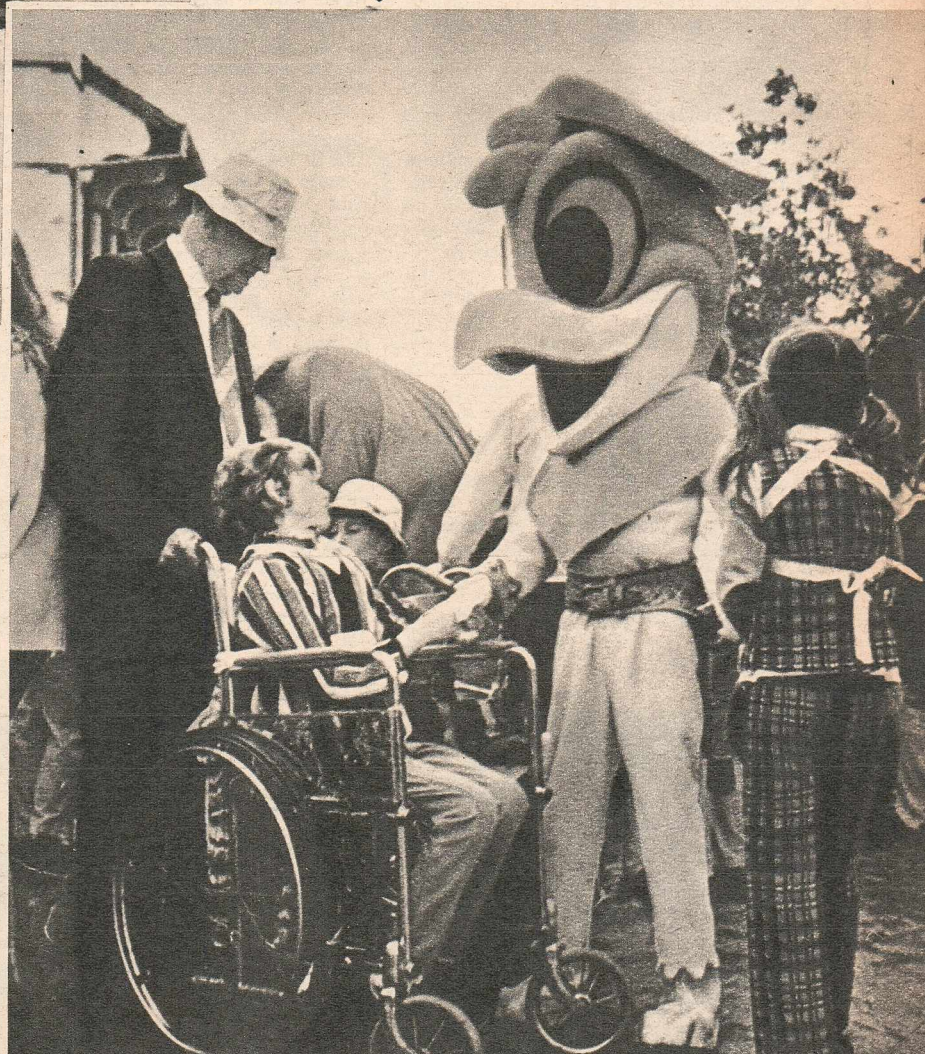
— Doamnă, mă bucur că vă pot vedea și vă pot vorbi. Vă mulțumesc pentru plimbare. Cred că e cel mai frumos revelion din viața mea. Dar ce păcat, doamnă, că dumneavoastră nu ați rămas așa cum ne-am cunoscut atunci în 1928, nu mai știu precis. Cînd mă gîndesc că bieții copii sînt acum invadați de tot felul de animale prost-crescute care-i mai și sperie, cînd mă gîndesc că dragii dumneavoastră colaboratori v-au pastîșat pînă la epuizare, ei bine, dragă maestre, sau dragă tată, nu-mi pot înăbuși un suspin.

Omul desenat se albi și începu încet să dispară din ochii lui Mickey. Iar acesta, cu eleganță, se sui în monorai în exclamațiile entuziaste ale copiilor.

Așa arată în realitate castelul Cenușăresei din Florida.

Minunile sînt minuni și fericesc pe oricine.

tereștrii și extraterestrii(II)

PARADISUL MURDAR

A doua izgonire din rai a lui Adam și Eva s-a produs odată cu lansarea navei spațiale «Pioneer 10», trimisă în spațiul cosmic cu misiunea de a trece prin apropierea planetei Jupiter, iar de acolo, mai departe, străbătând sistemul nostru solar, să se piardă printre galaxiile Căii Lactee. Imaginea lor este de astă dată mai puțin patriarhală decât în Vechiul Testament, Adam își are toate coastele la locul lor, iar Eva îl însoțește în deplină egalitate pășind în stînga lui, cu brațele lăsate în lungul coapselor, cu părul despletit, căzut pe umeri, în vreme ce soțul ei, cu mina dreaptă ridicată în semn de pace, salută lumile posibile de dincolo de paradisul terestru. Chipurile lor sînt gravate pe o placă de aluminiu aurit, de 155 de milimetri în înălțime și de 229 în lățime, montată pe suprafața mesagerului Terrei trimis ca purtător al unei șarade capabile să explice extraterestriilor că existăm, că arătăm așa cum sîntem, că locul planetei noastre în sistemul solar este identificabil, iar minusculul nostru glob aflat la o distanță de patru ani-lumină de cea mai apropiată stea — Proxima Centauri — este locuibil, rațional, guvernat de armonie și inteligență... atîta cît buna-cuviință ne îndeamnă s-o pretindem.

Iar paradisul a rămas în urma lor albastru și trist, dar mai ales murdar, căci cei descinși din osul lui Abel și Cain și-au împărțit cum i-a tăiat capul locuința comună în formă de sferă elipsoidală și s-au pus pe fabricat gunoaie. Lumea e mică, lumea e mare; lumea e strîmtă, lumea e largă dar, mai ales, tot ceea ce era în ea și părea inepuizabil s-a dovedit a fi epuizabil. Iar atunci, fie și doar simbolic, Adam și Eva s-au autoizgonit din paradisul lor murdar. Asociația aceasta între efigia de pe pîntecul electronic al mașinării trimise spre stele sub numele de Pioneer 10 și «izgonirea» a mai făcut-o un confrate de breaslă din Cluj și numai faptul că îmi lipsește numărul acela din revista transilvăneană mă împiedică să-i citez copios reflecțiile pline de inteligență. Savantul rus Constantin Tiolkovski, părintele astronauticii sovietice, făcea cîndva următoarea observație de mult bun-simț: «Planeta noastră este leagănul rațiunii. Dar noi nu putem trăi veșnic într-un leagăn!». Oricît ar trebui însă să trăim în acest leagăn, buna-cuviință ne îndeamnă să-l păstrăm curat. Altfel, nu ne va izgoni din el rațiunea, ci asedierea noastră de către murdărie, epuizarea resurselor planetei, devitalizarea mediului ambiant, cu un cuvînt, pervertirea noțiunii însăși de pămînt ca leagăn al omenirii. Fără îndoială, avem ce căuta printre stele, impulsul dat științei de către astronautică se dovedește a fi o investiție rentabilă și chiar dacă încercările noastre de a intra pe această cale în contact cu civilizațiile extraterestre nu se vor solda cu rezultate pe parcursul vieții actualelor generații, marea cursă pentru spațiu va aduce atîtea schimbări în tehnologiile cele mai terestre, încît, uriașele cheltuieli necesitate ne vor fi, sperăm, recompensate.

Avem însă încă multă, nebanuit de multă treabă pe acest pămînt. Avem să ne dereticăm locuința aceasta comună în care chirișii au cam început să se calce pe picioare,

avem să ne spălăm riurile și lacurile, să ne chivernisim ogoarele, să ne purificăm aerul pe care îl respirăm. Ce timp vitreg am trăit atît de îndelung încît n-am mai fost în stare să descifrăm strigătul viețuitoarelor și vestejirea plantelor care s-au adresat atît de patetic celor trei miliarde și jumătate de pămînteni cu pateticul apel: «Omule, ocrotește-mă!». Murea în noi cu fiecare zi ceva, mureau speranțele verzi în secerișul prematur al pădurilor, în pîngărirea poienilor, în otrăvirea riurilor planetei. Oare vom ajunge să păstrăm flora pămîntului numai în ierbare, oare fauna nu-și va mai face loc decât în muzeele de istorie naturală, oare stelele spre care năzuim se vor îndepărta de noi din pricina tavanului de fum și gaze cu care ne înconjurăm globul? Aflu cu cutremurare în suflet că, din cele patru milioane de înaripate care ne populau delta, toamna trecută numai vreo șapte sute de mii au sălășluit pe acest colț de lume din calea marilor stoluri migratoare. Că din patrupelele cu blînuiri scumpe ale codrilor au pierit patru cincimi, și că nu ne vor mai rămîne decît rizomii mutilați ai stufului să vegeteze în agonie pe cloaca unei Dunări ucise... Am văzut izvoarele acestui fluviu în adîncul Pădurii Negre și nimic nu anunța la nașterea suvoaielor pe paturi de mușchi verde. Iantoliul dezolant al colosului ajuns la maturitate. Opt țări sînt deopotrivă responsabile de asasinarea Dunării. Nu se mai poate admite jocul de-a aruncatul pisicii moarte în curtea vecinului, Dunărea ajunge la noi aproape ucisă și o mai ajutăm și noi să moară. Cirlișele pescarilor de sturioni nu vor mai prinde în virfurile lor decât zoaie de canal iar în loc de cegă și icre negre vom pune pe mese pete de gudron solidificat. Alte riuri au fost ucise în Europa de nesăbuiința oamenilor și apele și numele lor se pierd în mări moarte care au un singur numitor comun: Devitalizarea. Sena călătorește printre recipiente sliinoase de masă plastică. Vistula se înecă în gunoaie, Rinul moare încet dar sigur spălînd-o pe Lorelei în zoaie, l'Escout lasă, după fiecare reflux, dire cafenii de lături, Tamisa și-a ucis de mult peștii, Tibrul nu mai este decît un canal pentru eternele scursori ale trecătoare cetăți. Oderul împinge în mare o imensă nată mohorîră Vltava curge cernită, Tisa și Sava spală fără să mai poată curăți o marcă de clisă lipicioasă... Sigur că mai sînt riuri și fluviu curate în lume, dar puhoaiile pestilențiale le amenință și pe acestea.

Oare cît de curat e mesajul pe care Adam și Eva de pe placa lipită pe sfera lui Pioneer 10 îl poartă printre aștrii? Oare nu este necesar ca, mai înainte ca izgonirea dintr-un paradis murdar să se producă, să punem în mina celor doi vinovați de păcatul primogen o mătură și un fărâș, și abia după ce și-au dereticat casa să-i trimitem către alte stele?

Pămîntul anului 1972 a aparținut trezirii conștiințelor. Pămîntul lui '73 a fost al planurilor și al unor radicale măsuri. Pămîntul lui '74, de care Adam și Eva se îndepărtează cu o viteză cosmică, va trebui să fie al unor acțiuni concrete. Pentru ca, în rotirea lui care ne aduce clipa de cristal a Anului nou, pămîntul să-i cheme înapoi pe cei doi răătăcitori printre aștri.

Ioan GRIGORESCU

dialog despre poezie și munții albi subterani

Corespondență din Moscova

Nu mai eu rămăsesem fără o «stea» la «ediția vorbită» a ziarului «Sozialisticeskaia industria». Toți ceilalți corespondenți străini își găsiseră cite una: un ministru, un campion mondial, o balerină...

Cînd l-am cunoscut, încercam să fac și eu o figură de chibîț onorabil la simultana de șah a unui fost campion mondial cu ziaristii. Iuri Makogon, căci despre el este vorba, mi-a fost «steaua», deși, întîmplătoare, cum sustine tînărul poet în ale științei, de la institutul din Moscova pentru industria petrochimică și a gazelor. Totul a pornit de la o poezie...

— Faci versuri, Iuri?

— Dar cine țî-a mai zis că poezie e doar în versuri. Sînt sigur că în domeniul tehnicii se face uneori poezie mai bună, chiar dacă nu în versuri.

— Deci și în lumea științei există adversari ai poeziei?

— Greu de spus adversari. Mai degrabă sceptici, adică, «să visăm e bine, dar... după ce terminăm treaba». Iar treaba, mai ales atunci cînd e vorba de extragerea gazelor siberiene, dracul știe cînd se termină. Noroc cu natura, care este mai generoasă decît noi și a făcut asta cînd nici nu mă așteptam.

— ???

— Simplu, cu ajutorul unui... eșec și al unei explozii.

Punînd stăpînire pe dialog, Iuri mi-a povestit: «Dacă n-ar fi fost accidentul, poate că moartea subită a sondelor de gaze de la Messoiah (departe acolo, în Siberia de lîngă pol) ar fi fost considerată ca orice moarte: s-au dus, s-au dus. Chiar dacă pînă atunci gazele țîșneau prin sonde ca lava vulcanică, chiar dacă datele geologice indicau zăcăminte extraordinare de gaze, chiar dacă...»

Rezistența mare la electricitate a straturilor ducea la o concluzie paradoxală: cărbune. Deci halal geologi. Confundă gazele cu carbunele. S-au făcut probe de carotaj. Pe dracul! Bucăți de gheață. O gheață albă în sensul pur al cuvîntului alb. Da, da, pe lîngă ea pînă și zăpada polară este galbenă. Dar parcă de puritate mai ai timp, cînd «planul se duce dracului»... Într-o zi, un sondor, ducîndu-se să se încălzească în baracă, a luat cu el un bulgăraș de gheață. Iar bulgărașul, pus lîngă sobă, a explodat. Da, da, ca o mină. Noroc că n-au fost victime. Baraca dărîmată. Trebuia raportat șefilor: «Așa, așa, în baracă nu era material explozibil, noi totîi fără pic de alcool în nas. A explodat și gata.

Era poezia mea acunsă în străfundurile înghețate ale lakuției. M-am dus acolo glonț, am adus cîteva bucăți de «foc înghețat», le-am așezat într-o cameră termostat și am pompat în ea gaze la o presiune foarte înaltă. Dar presiunea în loc să crească, scădea. Minune. Gazul metan pompat se solidifica parțial. Sondorul înghețat de la Messoiah purtase deci în mină sute de atmosfere înghețate în energie. Și atîta tot».

— Cum de țî-a ghicit totuși natura sensul poeziei?

— Nu natura m-a ghicit pe mine, ci eu pe ea. Natura și-a folosit cele 250 atmosfere de presiune și minus 25 de grade în adînc și a format din combinația apei cu metanul, hidrații. Dacă vrei, uite și rețeta: un metru cub de apă la 220 metri cubi de gaz metan.

— Înseamnă că în subteran s-au format adevărați munți de energie gazoasă.

— Da, deocamdată cunoaștem circa

10 000 000 000 metri cubi de gaz solid. Energie pentru cîteva decenii.

— Asta numai în U.R.S.S. Dar «poezia» nu merge și mai departe?

— Ba da, pînă la desființarea teoriei potrivit căreia gazele își au starea naturală... gazoasă. Fă o socoteală: cea mai mare parte a pămîntului este acoperită de oceane. Există pe fundul oceanelor presiuni între 300-500 atmosfere? Există. Există gaz metan în subsolul fundului oceanic? Nimeni nu poate contesta. Păi ce-mi mai trebuie mie gerul siberian pentru a transforma gazul metan în substanță solidă? Apoi, mai ține seama, cît de mare este suprafața Terrei unde domină înghețul veșnic. Ia încearcă să-ți imaginezi cantitățile de gaz metan solid, față de cele aflate în forma «clasică» — gazoasă. Vei ajunge la concluzia că, de fapt, gazul metan de care dispune Terra este mai ales cel... solid.

— Deci, o portiță de scăpare de sub amenințarea crizei de energie?

— În primul rînd nu cred într-o asemenea criză în sensul absolut. A, că este nevoie de rațiune în folosirea energiei, asta-i altă treabă. Căci altfel, hai să dăm foc pămîntului, nu? E mai degrabă vorba de un anumit decalaj ce ar putea fi evitat, e drept, renunțînd la alte preocupări decît energetice în știință, între componentele gîndire-tehnologie și necesarul de energie. Nimeni nu se gîndește la o veșnicie a dominației petrolului, gazelor, cărbunelui în energetică. Vor avea și ele un sfîrșit, se vor descoperi alte mijloace, sau mai precis, se vor folosi. Dar asta-i altă chestiune.

— Bun, se vor extrage deci gaze din mine!

— Exclus. Pînă la gazul metan, mai ales solid, o explozie țîi trebuie. Metanul trebuie readus la lumină în starea sa gazoasă. Cum? Fie prin reducerea artificială a presiunii, fie prin sporirea temperaturii. Cu grijă, bineînțeles, căci dacă-l eliberezi brusc din starea sa solidă...

— Dar ceva despre «materializarea poeziei», adică despre folosirea descoperirii?

— Văd că ai predispoziții spre poezie. Ei bine, versurile mele se măsoară, deocamdată, în cîteva sute de mii de metri cubi de gaze naturale care se folosesc în prezent la Norilsk, orașul transpolar unde, cea mai mare parte a timpului verde înseamnă numai tineretea oamenilor. Prețul de cost al acestor gaze este cam același cu al celor aflate, înainte de extracție, în stare gazoasă. Pînă în prezent, în extremul nord sovietic au fost prospectate circa 30 de zăcăminte. Oceanologii, inginerii, în general gîndirea concretă, urmează să găsească mijloacele cele mai nimerite spre a ajunge la munții albi de metan din fundul oceanelor și spre a aduce la zi gazul metan. Iar mai departe... zi-i poezie și gata.

— Ce-ai zice dacă aș împărtăși dialogul acesta cititorilor revistei «Flacăra»?

— Țî-aș pune o condiție: să transmiți salutul meu iubitorilor de poezie care citesc «Flacăra».

— Are mulți cititori care sînt, absolut sigur, toți, iubitori de poezie.

— Cu atît mai bine. N-ai o hîrtie? Uite, le scriu cu mina mea atunci: «Salut cititorilor revistei Flacăra».

Laurențiu DUȚĂ

pe o stradă din madrid

Cu oarecare bunăvoință, în aceste fiare contorsionate pot fi recunoscute resturile unui automobil. Atîta a mai rămas din mașina președintelui guvernului Spaniei, Luis Carrero Blanco, după ce ea a aterizat de pe cornișa celui de al treilea etaj al unei clădiri madrilene, unde a fost proiectată de explozia unei bombe teledetonate, instalată sub asfaltul străzii. După cum se știe, explozia s-a soldat cu moartea primului ministru; au fost și alte victime. Există temeri — a declarat Santiago Carillo, secretarul general al Partidului Comunist din Spania — ca atentatul să fie folosit ca pretext pentru întărirea represiunilor împotriva deținuților politici din închisorile spaniole.

o speranță a oamenilor flămânzi

Interviu cu inginer Nicolae Dumitrescu,
directorul diviziei de documentare și bibliotecă F.A.O.

— Când se discută situații dramatice privind perspectiva asigurării hranei omenirii, statisticile F.A.O. sînt foarte des citate. S-ar putea oare deduce că F.A.O. se ocupă în mod exclusiv cu elaborarea de statistici?

— F.A.O., prescurtarea engleză a denumirii Organizației pentru hrană și agricultură, este o creație a O.N.U. De la 16 octombrie 1945, de cînd s-a înființat la Quebec, în Canada, F.A.O. urmărește cu perseverență concentrarea forțelor pentru colaborarea internațională în lupta împotriva mizeriei, a subnutriției și a foametei. Aceasta înseamnă ajutorarea țărilor lumii pentru sporirea producției agricole, forestiere și piscicole, pentru îmbunătățirea alimentației populației.

— Așadar, statisticile ocupă în cadrul activității F.A.O. un loc secundar?

— La baza oricărei acțiuni conștiente sînt o informare cît mai exactă asupra realității. Numai așa se pot elabora planuri de acțiune sau noi soluții care, în multe cazuri, sînt baze pe o cercetare științifică a problemei respective. Statistica înseamnă cercetare.

Din păcate, statistica ne arată că în ciuda unei enorme concentrări de eforturi umane pentru obținerea și prelucrarea produselor pămîntului și apelor, nu s-a putut niciodată realiza o hrană abundentă pentru toți locuitorii lumii. Astăzi, aproape 15 la sută din omenire este subalimentată, adeseori înfometată, iar aproape jumătate din cele 4 miliarde de locuitori ai planetei Pămînt duc lipsă de alimentele indispensabile sănătății și forței lor de muncă.

— Revoluția tehnică, de la care am așteptat minuni, mai ales în secolul 20, nu a putut revoluționa și această stare de lucruri?

— Modernizarea tehnicilor de lucru, extinderea culturilor, au sporit cu peste 50 la sută producția mondială agricolă din ultimele trei decenii. Numai că minuni se mai petrec și în alte domenii, cum ar fi cel al medicinei. Progresele medicinei preventive, ameliorarea programelor de sănătate publică au redus considerabil mortalitatea și au prelungit durata de viață. Astfel că populația sporește într-un ritm fără precedent, în special în țările în curs de dezvoltare. În perioada 1960-1970, populația globului a crescut cu aproape 680 milioane,

iar 5/6 din această creștere este localizată în țările în curs de dezvoltare, sărace în alimente.

— Nu credeți că, deși obținute cu mijloace științifice, prognozele nu prefigurează întotdeauna realitatea?

— Este într-un fel firesc ca realitatea să fie mai dinamică decît ceea ce aflăm despre ea, iar dacă am aminti spusele unui mare gînditor, Rabindranath Tagore, am înțelege că orice statistică e o încercare de a înfățișa ca statornic ceea ce e în transformare și prin acest procedeu lucrurile capătă, în spiritul nostru, o greutate pe care nu o au în realitate. Folosindu-se însă de datele statistice, se întocmesc proiecte pentru ameliorarea agriculturii, economiei piscicole și forestiere. Iar prin introducerea procedurilor tehnologice avansate, a utilajelor perfecționate, F.A.O. urmărește să reducă decalajul existent între resurse și creșterea necesităților, făcînd tot ce se poate pentru a nega previziuni sumbre.

— În mod concret, ce înseamnă asta?

— Încă din 1960, F.A.O. a lansat o campanie împotriva foametei pentru a permite țărilor membre — în prezent în număr de 130 — să lupte ele însele contra acestui flagel. Astăzi campania este dusă de 100 de comitete naționale și de alte 100 de organizații neguvernamentale. Pentru a masca faptul că foamea nu este decît un aspect al subdezvoltării, titlul programului a fost schimbat în: Campanie mondială împotriva foametei, acțiune pentru dezvoltare.

În 1963, împreună cu Națiunile Unite, F.A.O. a lansat Programul alimentar mondial, care folosește înseși alimentele pentru a determina acțiuni de dezvoltare. Hrana, furnizată sub forma de rații alimentare familiale, este distribuită tuturor persoanelor care participă la lucrări de împăduriri, la construirea rețelelor de irigații, a drumurilor, a școlilor, chiar și a terenurilor de sport, acțiuni care contribuie la creșterea economică a țărilor respective. Mai sînt distribuite alimente și celor care se instalează pe terenuri agricole noi, pînă ce se va obține prima recoltă. În Algeria, muncitorilor care au plantat peste 50 milioane de arbori pe cîmpii și munți despăduriți, o

parte din salarii li s-au plătit sub formă de alimente, la fel, în Egipt, pentru cei care au construit 80 kilometri de canale de irigații.

— La cît se pot evalua pe un an cheltuielile unui asemenea program?

— Pentru realizarea a 33 de proiecte în 27 de țări, în cadrul Programului alimentar mondial, doar în primele 10 luni ale anului 1971 s-a cheltuit o sumă totală de 85 milioane dolari.

— De ce fonduri dispune F.A.O. în realizarea acțiunilor sale?

— F.A.O. dispune de un buget propriu, rețut din cotizațiile țărilor membre, care variază o cotă calculată în funcție de produsul național brut. De la 2 milioane dolari, în primul an de existență, bugetul F.A.O. a crescut în 1972-1973 la 86 milioane dolari. În plus, F.A.O. primește fonduri din alte surse, în special alocății din Programul Națiunilor Unite pentru dezvoltare, sau de la alte organizații.

— În țara noastră, cum se manifestă acțiunile F.A.O.?

— Ca și în alte țări, funcționează un Comitet Național care constituie organul de legătură cu F.A.O., pentru coordonarea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse aici. Dintre acțiunile finanțate din fondurile Programului Națiunilor Unite pentru dezvoltare, menționez o serie de acțiuni pentru dezvoltarea și multiplicarea de noi soiuri de semințe, mecanizarea lucrărilor agricole, echiparea, organizarea și exploatarea laboratoarelor de culturi agricole; apoi trimiterea de bursieri la specializare în domeniul nutriției plantelor și chimiei agricole.

F.A.O. oferă asistență pentru crearea și exploatarea unor stații pilot de irigare și drenaj (care se află la Băneasa și Giurgiu), iar din proiectele în curs de desfășurare să le amintim pe cele privind producția vegetală și de fructe (prepararea legumelor și fructelor, mecanizarea producției de legume), prepararea, comercializarea și controlul produselor lactate, creșterea intensivă a animalelor.

— Ce reprezintă pentru România faptul că dumneavoastră ați fost ales într-un organism de conducere al unei organizații internaționale de prestigiu?

— Este o expresie a însuși prestigiului României socialiste în marea familie a Organizației Națiunilor Unite. Reprezintă de asemenea un fapt efectiv al recunoașterii spiritului țării noastre, a dorinței de cooperare și colaborare internațională pentru pace și progres.

Rodica POP

cronica de trei secunde

minunea de la sfîrșitul anului

Nimic mai straniu — mai straniu decît orice cometă cerească, mai straniu decît toate faptele omului în anul de grație 1973, straniu ca orice sinteză dintre nebunie și puterea grozavă a spiritului nostru, straniu ca apariție tocmai la sfîrșitul acestui an, straniu pînă la fiorul de spaimă nobilă și de încrîncenare în fața minunii, straniu, straniu, straniu, pînă la lichifierea acestui cuvînt cu care ne-am jucat prea mult uitînd de gravitatea lui — nimic mai straniu decît acest Gallop scornit de un japonez, domnul Sakai.

Gallop are patru picioare.
Gallop are un motor de 200 de volți.
Gallop are patru butoane.
Gallop are și un cap.
Gallop are și păr, un păr strălucitor, adică o coamă strălucitoare.
Gallop aleargă.
Gallop poate alerga 800 de yarzi într-un minut.

Capul său se poate mișca la dreapta și la stînga, în sus și în jos, deplasîndu-se 10° la dreapta sau la stînga, 10° în sus sau în jos.

Apăsînd pe unul din cele patru butoane plasate pe umerii săi, poți acționa frînele de viteză care sînt totodată frîurile sale.

Gallop are și un avertizor. Dacă simți, încăleciindu-l, că ești gata să cazi, apeși pe avertizor, și Gallop nu mai galopează.

Gallop e evident un cal.

Un cal electric.

Un cal sintetic.

Un cal făcut de om.

Gallop e un Golem patruped.

Gallop costă — pentru englezi, cei care au inventat derby-urile, steeple-chase-ul, eventul, padock-ul și atîtea alte basme cu cai de curse — 3 750 de lire sterline. Englezii au fost îngroziiți auzind de Gallop. 40 de exemplare Gallop în culori alezane, sure și isabelle, sînt la dispoziția oricăror cumpărători.

Se precizează că în stadiul actual al producerii lui — ideal pentru cluburile de echitație în orașele lipsite de spații verzi, după cum susține prospectul — Gallop nu poate deocamdată necheza și tropăi.

Dar cu un oarecare supliment de investiție, lui Gallop i se poate da nechezatul și zgomotul etern, vrăjit al copitelor, fără de care calul nu e cal.

...Nu pot plăti acest supliment. Mă grăbesc deci a emite acel straniu nechezat de sfîrșit decembrie: La mulți ani! E tot ce mai putem face, în calitatea noastră de Anaximene galopînd călinescian printre fenomene.

Radu COSAȘU

oameni despre care se vorbește

ISMAIL FAHMI (născut în anul 1922, studii superioare de științe politice la Universitatea din Cairo, diplomat de carieră, fost consilier pe lângă delegația egipteană la O.N.U. în 1957; funcții de răspundere în Ministerul de Externe; în 1965 din nou în misiune la O.N.U., apoi ambasador la Viena; în 1971 secretar de stat pentru afacerile externe, iar din 1973 ministru al turismului și apoi ministru de externe, funcție pe care o deține și în prezent).

ABBA EBAN (născut în 1915, studii la Cambridge, funcții importante în diplomația israeliană, reprezentant al Israelului pe lângă O.N.U.; între 1950-1957 este ambasador în S.U.A., iar între 1959-1960 ministru fără portofoliu; între 1960-1963 ministru al educației; între 1963-1966 locțiitor al primului ministru; din 1966 este ministru de externe; doctor Honoris Causa al Universității din New-York, Boston, Maryland, Cincinnati).

Cei doi miniștri de externe au condus delegațiile Egiptului și respectiv Israelului la Conferința de pace de la Geneva, și de la care omenirea așteaptă soluții pentru rezolvarea definitivă a conflictului din zonă, în spiritul dreptății.

GASTON DEFFERRE, secretar național al Partidului Socialist Francez (născut în anul 1910, studii superioare la Nîmes și Aix-en-Provence; a profesat avocatura, apoi ziaristica; militant socialist; primar al Marsiliei din 1945; a fost în repetate rânduri deputat, senator, ministru; în 1964, candidat în alegerile pentru desemnarea președintelui Republicii), a declarat la Congresul extraordinar al P.S.F. că «O Europă occidentală care refuză atlantismul, deschisă către Răsărit... va putea să contribuie la pacea internațională».

de la lume adunate

Vrei să trăiești mai mult? Ia Premiul Nobel! Profesorul italian Carlo Sirtori a emis interesanta teorie potrivit căreia oamenii de litere trăiesc mai mult decît semenii lor. El i-a avut în vedere, în mod special, pe laureații Premiului Nobel care, datorită unor structuri mentale «mai solide și mai abile», sînt puși la adăpost de tulburările provocate de întîmplările cotidiene și de maladiile psihosomatice, consecințe ale vieții moderne. Referindu-se la laureații Premiului Nobel, pe care el îi denuște «atleți ai creierului», profesorul Sirtori arată că aceștia trăiesc în medie cu patru ani mai mult decît atleții propriu-ziși.

Sticle + carafe + cupe = opere de artă. Într-o secție a Ermitajului leningrădean s-a deschis recent expoziția de sticlă artistică rusă datînd din secolele XVIII-XIX. Colecția, care numără 3 000 piese, se face remarcată mai ales prin sticlele, carafele și cupele aurite, avînd pictate pe ele peisaje și scene de luptă.

Moartea pe patru roți. Din nou în domeniul victimelor «zeului automobil», de data aceasta într-un megalopolis: New York. Iată cîteva cifre edificatoare: 1) la 3 ore moare un conducător auto; 2) la fiecare 19 minute un pieton este accidentat de un automobil; 3) cifra medie zilnică a accidentațiilor este de 925; 4) vinerea, ajunul weekend-urilor, este ziua cea mai periculoasă, mai ales între orele 16-17; 5) accidentele mortale se produc, totuși, între miezul nopții și ora trei dimineața.

Time is money! O nouă fațetă a cunoscutului slogan: la intrarea în orașul nord-american Salem, pe un mare panou publici-

tar se pot citi cuvintele: «Instituția noastră vă căsătorește chiar în mașină. Prețuri accesibile, formalitățile totalmente eliminate. Nici nu e nevoie să întrerupeți contactul mașinii!» Fără comentarii.

Un record, deocamdată neegalat. Englezul Michael Walker din orașul Stapleford, în vîrstă de 22 de ani, a cîștigat un pariu, bînd dintr-o răsufare o sticlă de rom. Dus la spital, ca urmare a acestui exces, s-a constatat că are un procent de 0,5 la sută alcool în sînge, cifră care l-a făcut pe medic să exclame: «Dar e un record mondial absolut!». Din păcate, recordmenul nu s-a putut bucura de roadele performanței sale, întrucît își dăduse duhul...

Care mai iei oase, neamule? În ultima vreme se constată o mare afuență de turiști japonezi în Papua, teritoriu pe care au avut loc în timpul ultimului război mondial lupte sîngeroase între americani și japonezi. Aceștia din urmă sînt interesați în găsirea rămășițelor pămîntești ale rudelor lor, pentru a le readuce în patrie, lucru speculat de afaceriști care au organizat un adevărat business de oseminte, înșelînd buna-credința a naivilor. Un astfel de negustor a declarat publicației «Age» că vinde săptămînal circa 200 kilograme oase obținînd pentru aceeași perioadă de timp un beneficiu de 8 000 dolari australieni.

despre vrăjitorii

Societatea, acest unic teren de desfășurare a individului, e, precum tot ce există pe lume, alcătuită din formații luminoase și zone de umbră, din edificii însoțite și cotloane, ganguri, dosnice curți. Potrivit unei tendințe firești, cei aflați în regiunile neînsoțite caută a ieși la lumină, la soare. Din păcate, această firească pornire se poate maleficia: se întâmplă ca insul ținut la umbră, sau cel care-și închipuie aceasta, să nu mai încerce ispita de a ieși la soare ci, dimpotrivă, să înfunde în pubele pe toți acei semeni pe care lumina îi reliefează. Faptul e reprobabil tocmai pentru că definiția comportamentului sună cam așa: «Omul, în toate împrejurările, se consideră parte componentă a unui oarecare alt sistem supraordonat — grupul, societatea — și

comportamentul său, în mod obiectiv, se programează și se reglează prin raportarea la cerințele, așteptările, restricțiile care decurg din această apartenență». (M. Golu-A. Dicu, *Introducere în psihologie*, Ed. științifică, 1972). Deci, comportamentul individului uman nu se poate desfășura decât în relație cu mediul.

Închipuiți-vă, acum, că într-o sală de strunguri, meșterii și calfele n-ar avea altă preocupare decât să-și pună unii altora bețe în roate, să se desconsider, să-și găsească hibe, să nu destăinuie secretele meseriei celor mai tineri, ori, dimpotrivă, să-i diminueze, să-i înjosească pe cei mai harnici și mai înzestrați. Legile vor intra automat în acțiune.

Așa cum ar trebui să intre — și nu o fac

uneori — în odăile, ca să zicem așa, ascunse ale edificiului social, în acele verigi ale procesului de producție, mai greu de normat și asanat prin mijloacele moderne de «optimizare».

Acolo se face adesea simțită intriga. Vedeți, există fetișuri materializate, precum amuletele ori doctorii, dar și fetișuri abstracte ca vrăjile sau intriga. În vremurile de demult, cuvintele erau investite cu puteri magice. Rostite, unele din ele prindeau corp și exercitau acțiuni nocive sau salvatoare față de adresanți. Ne gândim azi, cu amuzament și uimire, la practicile vrăjitoarești. Uitam însă că, în plină epocă a cuceririi cosmosului, *intriga* — este o fiică «bună» a vrăjitoriei care nu și-a trăit încă traiul. Nu vă mirați! A delata, a calomnia, a țese intrigi deci, nicidecum în scopuri înalte (sau presupus înalte, vezi Machiavelli) ci doar așa în ceața tulbură a dimineții funcționarești, între cafeluța de la 7,30 și iaurtul de la 10. ține de vrăjitorie. Cuvântul scapă din chingile lui normale și devine primejdios, nociv, purtător de rele. Contabilitatea, Administrația, secțiile cele mai diferite ca: Foto, Tehnoredacție, Desen, Administra-

ție, Secretariat, Revizie etc. etc. se află sub ciudata sa stăpânire, alterând caractere, sfărâmînd vieți, prejudiciind în ultimă instanță desfășurarea normală a procesului de producție.

Să mai amintim de rolul intrigii în diferite asociații de creație sau recreație? De plasa de păianjen care, cu ajutorul acestui mijloc primitiv, este țesută în jurul cetățeanului celui mai obișnuit, în clipa în care membrii comitetului de bloc își depășesc prerogativele? De rolul ei nefast în încercările celor dedați rețelilor de a înlătura din cale factorii pozitivi? De răul imens pe care, asociat cu calomnia, delațiunea, suspiciunile de tot felul, insinuările mîncinoase, acest flagel al vieții firești, l-a făcut?

Paradoxal neabilită de relațiile necapitaliste, intriga aduce profunde alterări nu numai spiritului de echitate, atît de necesar azi ca și-ntotdeauna, ci chiar producției ca atare, făcînd să șchioapete unele verigi cantitativ secundare, poate, dar esențiale pentru aspectul calitativ și, deci, specific al bu-nurilor și al vieții.

Leonid DIMOV

din albumul artistului fotograf ion miclea

Nevoia omului de a învălui unele clipe în corole de taină și farmec ascunde, atunci când este vorba de clipa de hotar dintre doi ani, o adâncă semnificație — un înțeles al gândului ce cumpănește statutul nostru de trecători. Cele douăsprezece bătaii ale ceasului, dobîndind rezonanțe neasemuit de grave, par sfere dense de sunet, învăluind totul în patosul semnului de a privi spre noi în vecinătatea timpului oprit pentru o clipă, ca în această falsă încremenire să putem pătrunde neconținută, ireversibilă, vămuitoarea lui trecere. Și fiecare ne gândim în clipa aceea la ceea ce poate da consistență petrecerii noastre, la împlinirile care pot compensa statutul nostru de trecători.

Vasile și Elena se priveau în ochi, intuind ceea ce neasemuită minune care face ca ființele dragi, împărțind necazurile între ele să le fărîmîteze, iar bucuriile împărțite să le dubleze. M-am întors și eu spre ea și, în clipa în care și-a aplecat fruntea spre pieptul meu — era în gestul acela de tandrețe ceva dintr-un vechi ritual de duioasă supunere a femeii — în clipa aceea, spuneam, Responsabilul care terminase de sărutat zgomotos partenera lui a trîntit paharul de s-a făcut țandări, strigînd că trebuie să facem chef mare, fiindcă o dată e Anul nou. Simțind că mă enervez, Ea mi-a șoptit: «Te rog, hai să dansăm».

Am dorit să petrec revelionul la cabană, neștiut de nimeni, numai cu Ea, dar de la intrarea în sala de mese, a cărei capacitate firească fusese triplată, am înțeles că speranța discreției «în doi» s-a dus, fiind așezați la o masă de șase. Vasile și Elena, părăind că sînt la prima lor ieșire la un restaurant, și de aceea, extrem de grijulii în tot ce făceau, erau extrem de simpatici. Ar fi fost plăcut cu ei, dacă nu ar fi apărut zgomotos domnul numit «Responsabil», cu partenera lui pe care o prezenta «Fata». Vorbea tare, de parcă toată sala trebuia să fie în temă cu treburile lui, rîdea și mai tare, se considera obligat să se amestece în sufletele noastre, să ne supună unor interogații, la care Vasile, Elena și Ea au răspuns cumînți, ca niște copii la școală, iar eu evaziv.

— Preciș ești contabil! — a explodat întinzînd spre mine degetul de parcă ar fi fost un harpon cu sulița căruia ar fi vrut să mă țintuiască în scaun. Nu că ai bicicletă pe nas, dar precisi ești contabil.

— Dacă zici dumneata...

— Io am un principiu! Totdeauna e bine să știi cu cine pleci la drum și cu cine stai la masă. Uite la Fata asta. E mută. Pot s-o întrebe toți unde a făcut revelionul și nu vor scoate de la ea nimic. Am verificat-o.

— Pe mine va fi mai greu să mă verificăți...

— Asta-i bună! Las' că te știu io! Mutră de contabil, dar, să știi, pari băiat simpatic! Hai noroc! Chefelul trăbă început din vreme!

DOSAR FLACĂRA

revelion ciudat

Un timp a fost ocupat apoi să-și drăgostească partenera, deși nu renunțase să mă supravegheze. Când am făcut imprudența să torn vin în toate paharele (fiindcă ne cam neglija chelnerul, iar Responsabilul nu turna în paharul lui Vasile și al Elenei), a sărit spre mine din nou:

— Bravo! Acum știu! Ești din breaslă! Bată-te să te bată de hoțoman! Ești chelner.

— Dacă vrei dumneata...

— Cum dracu ai șters-o aici tocmai în noaptea asta? Mare pișicher mai ești. Numai pentru domnișorica asta ai fugit! (De această dată a pironit-o cu degetul pe Ea, rîzînd zgomotos.)

Descoperirea profesiei mele l-a făcut mai familiar și mai dispus la confesiuni.

— De-abia am scăpat și io de nevasta mea. Ce era să fac? Nu puteam s-o las pe Fata asta să petreacă cu cine știe ce derbedei! Nu?

— Mă rog...

— Deși, dacă-i pe adevărat, să știi că nu-mi prea arde de petrecere. Mare nenorocire a dat peste capul meu.

Cum toți tăceam și era evident că Responsabilul aștepta întrebări sau compătimirii, Vasile s-a simțit obligat să fie politicos:

— Ce nenorocire!

— Când ești responsabil la un magazin așa de mare ca al meu, sînt mulți

invidioși, nu-i poți servi pe toți așa cum vor, și numai io știu cîți ar tot vrea... așa că au început să se lege de vila mea, de mașină și de altele.

— Aveți vilă și mașină?

— Am și io, că am fost tîmpit! Trebuia să-mi iau și io un trabant, să pun banii... mă rog, cum fac alții, dar am fost tîmpit. Mi-a trecut prin minte să mă pun la adăpost cu o scenă mare, ca la teatru. M-am dus la directorul general și m-am plîns că nu mai pot trăi dacă nu-mi mărește salariul, fiindcă soția e bolnavă, mîncarea e scumpă și dă-i, și dă-i, și dă-i cu chestii din astea, că mai să-l apuce plînsul pe directorul general. Am ieșit de la el felicitîndu-mă, trec ca preț de un ceas să văd ce face una dintre noile mele angajate, o fătută cu niște... mă rog, și cînd ajung acasă, ce să vezi?

— Directorul general? — a întrebat Vasile, care începuse să se amuze.

— Ceasul rău. Directorul general mă aștepta în sufragerie. Soția mea, cum e ea atentă cu ștabii, a pus pe masă băuturi fine, portocale, prăjituri, mă rog, dezastru general. Toanta asta — de această dată a îndreptat degetul spre Fată — cu șorț alb în față, că atunci era slujnică la noi, că io am adus-o de la țară și am făcut-o domnișoară, cu șorț alb în față, servea ca la casele mari, așa cum a învățat-o nevasta mea, că i-am spus io mereu că de la domnia asta o să ni se tragă...

— Și?

— Nenorocire mare! A doua zi, cînd mă duc la serviciu, ce să vezi?

— Control! — am intervenit eu.

— Control! Vezi că ai ghicit, și mai negi că nu lucrezi în branșă! Control, și încă ce control! Am mai avut io controale inopinate, dar totdeauna m-a anunțat cîte unul din oamenii mei. Acum era groasă de tot. La totalul făcut la casă a ieșit un plus de multe «bătrîne» față de cîte trebuiau să fie. Știți ce înseamnă asta, nu?

— Desigur, i-am răspuns. Plusul de la vînzare. Mai hîrtia de ambalaj, mai cîntarul, mai...

— Să știți însă că io împărțeam totul cinstit, cu colectivul meu, nu ca alți responsabili care se îmbogățesc numai ei!

Atunci am auzit-o și pe Fată deschizînd gura, pentru prima dată:

— Ne mai dai și nouă cîte o sută... restul.

— O auziți cum vorbește? După ce le fac la toate bănuții cît numai io știu... Ziceam că a fost albastră cu controlul, fiindcă făcînd inventarul la mărfuri, au constatat ce era cu plusul de la casă.

— Și cum ai scos-o? — l-am întrebat tot mai interesat.

— Cum naiba s-o scot? Noroc că la mărfuri a ieșit lipsă de cîteva miare, că tot mă mai fură cîte una dintre toantele mele, mai ales la salam de iarnă, dar, asta-i bună, să știți că le-am pupat pentru că m-au furat... Dar, tot o mai rămas ceva... O să văd io... Am un avocat grozav... Totuși, parcă îmi stă chestia asta pe inimă și numai de petrecere nu-mi arde. Da' tu — a întins din nou spre mine degetul — la cine lucrezi? La Ionică?

— Nu. La procuratură.

— Asta-i bună! Lasă-mă dracului, că sînt destul de speriat! Crezi că așa arată un procuror?! Păi, ăia dacă vin undeva își rezervă masă, șeful de sală le tot face complimente! Asta-i bună! Hai să mai bem!

Responsabilul rîdea, uitînd de necazul lui, ciocnind zgomotos, pișcîndu-și partenera, strigînd după chelner, pînă cînd, brusc, Vasile i-a spus:

— Știți, eu lucrez la miliția economică.

A rîs un timp și de el, i-a spus că degeaba vrea să îl sperie, dar, apoi, după ce a plecat spre ringul de dans cu Fata lui, nu s-a mai întors.

— Chiar lucrezi la miliție? — l-am întrebat pe Vasile.

— Aiurea. Sînt subinginer, și logodnica mea e proiectantă. M-am luat după gluma dumneavoastră, cu procurorul.

— Dar eu chiar sînt procuror.

— Aiurea! Doar au plecat caraghioșii. V-am văzut la premiera piesei dumneavoastră despre Șincai. Sînteți profesor de limba română, nu?

— Hai să lăsăm naibii funcțiile. Dă-mi voie să-ți invit logodnica la dans...

Emil POENARU

COPERTA NOASTRĂ

Fotografie de Elena GHERA

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

41 505

PREȚUL REVISTEI: 6 LEI

Prezentarea artistică:
Dan BÎRLĂDEANU

FLACARA ALBUM

Fotografie de Ion PREDOȘANU

Numărul 1
al sportului românesc,
unul dintre primii sportivi ai lumii!

ILIE NĂSTASE

Acest număr al revistei noastre s-a tipărit într-un tiraj de 160 000 exemplare.

Redactor șef: **ADRIAN PĂUNESCU**